

USTAWA KARNA

z dnia 27. maja 1852 r. l. 117 dpp.

z uwzględnieniem wszelkich zmieniających ją
ustaw austriackich i polskich

wraz z ustawą o umorzeniu zasądzenia, ust. o przed-
terminowem zwolnieniu, ust. o warunkowem zawie-
szeniu kary i najważniejszych ustawami dodatkowemi

— wydał —

Józef Wiktor Willaume

prezes senatu sądu apelacyjnego.

Wydanie piąte uzupełnione

przez

Dra Marjana Bodyńskiego.

1 9 2 9

Dr. MAKSYMILJAN BODEK
KSIĘGARNIA NAKŁADOWA — LWÓW.

W czasie druku tej książki zasły następujące zmiany w ustawie karnej:

Zniesiono §§ 92, 220, 221, 222 (ust. z 23. V. 1924 Dz. U. R. P. nr. 61 poz. 698 o powszechnym obowiązku wojskowym w brzmieniu obw. Min. Spraw Wojsk. z 8. III. 1928 Dz. U. R. P. nr. 46 poz. 458.)

Nowe brzmienie otrzymały §§: 67, 246 i 308.

§ 67 ma opiewać: „Kto w czasie wojny udziela pomocy nieprzyjacielowi przez dostarczenie mu wiadomości, dotyczących wojskowej obrony Państwa lub jego sił zbrojnych, lub przez jakiegokolwiek inne działania, zmierzające do wyrządzenia szkody armji polskiej lub armji sprzymierzonej albo do przysporzenia korzyści nieprzyjacielowi będzie karany śmiercią, a w razie szczególnych łagodzących okoliczności i nieznacznej szkody—ciężkiem więzieniem dożywotniem.

§ 246 u. k.: Przewidziany w § 246 u. k. areszt domowy można nałożyć tylko w razie wymierzenia aresztu nie dłuższego od siedmiu dni. (Rozp. Prez. Rzplitej o areszcie domowym z 7. II. 1928 Dz. U. R. P. nr. 26 poz. 228)

§ 308 u. k.

Przepis § 308 u. k. zachowuje moc obowiązującą tylko co do sposobów popełnienia przestępstw przewidzianych w §§ 309 i 310 u. k.

USTAWA KARNA

z dnia 27. maja 1852 r. l. 117 dpp.

z uwzględnieniem wszelkich zmieniających ją
ustaw austriackich i polskich
wraz z najważniejszymi ustawami dodatkowymi

— wydał —

Józef Wiktor Willaume

prezes senatu sądu apelacyjnego.

Wydanie piąte uzupełnione
przez
Dra Marjana Bodyńskiego.

1 9 2 9

Dr. MAKSYMILJAN BODEK
KSIĘGARNIA NAKŁADOWA = LWÓW.

12495

Ustawa karna

o zbrodniach, występkach i przekroczeniach.

CZĘŚĆ PIERWSZA.

O zbrodniach.

ROZDZIAŁ I.

O zbrodniach w ogólności.

Zły zamiar.

§ 1. Do zbrodni jest wymagany zły zamiar. Zły zamiar będzie jednakże nie tylko wtedy poczytany za winę, jeżeli zło, pozostające w związku ze zbrodnią, przed lub podczas przedsięwzięcia lub zaniechania czynności wprost zamierzono i postanowiono, ale także wtenczas, jeżeli w jakim innym złym zamiarze coś takiego przedsięwzięto lub zaniechano, skutkiem czego zło, które skutkiem tego powstało, zwyczajnie następuje, albo przynajmniej łatwo nastąpić może.

Okoliczności wykluczające zły zamiar.

§ 2. Dlatego też czynności lub zaniechania nie poczyta się za zbrodnię:

a) jeżeli sprawca całkowicie jest pozbawiony władania rozumem;

b) jeżeli czyn popełniono podczas przemijającego pomieszania zmysłów w czasie, kiedy to pomieszanie rwało; albo

c) w stanie zupełnego pijaństwa wywołanego bez zamiaru popełnienia zbrodni (§ 236 i 523) albo jakiegoś innego zaburzenia umysłowego, w którym sprawca nie był świadomym swego czynu;

d) jeżeli sprawca nie skończył jeszcze czternastu lat życia (§ 237 i 269);

e) jeżeli zaszedł taki błąd, który w tej czynności nie dawał rozpoznać zbrodni;

f) jeżeli zło powstało wskutek przypadku, niedbalstwa lub nieznamomości następstw tej czynności;

g) jeżeli czyn nastąpił wskutek nieodpornego przymusu albo w wykonaniu sprawiedliwej obrony koniecznej.

Sprawiedliwą obronę konieczną należy jednak tylko wtedy przyjąć, jeżeli z właściwości osób, czasu, miejsca, rodzaju napadu albo z innych okoliczności słusznie można wnosić, że sprawca posługiwał się tylko konieczną obroną, aby odeprzeć od siebie lub kogo innego bezprawny napad na życie, wolność lub mienie, albo, że granice takiej obrony przekroczył tylko z przerażenia, obawy lub strachu. Takie jednak przekroczenie można stosownie do okoliczności karać jako czynność karygodną wskutek niedbalstwa wedle postanowień drugiej części niniejszej ustawy karnej (§ 335 i 431).

Nieuzasadnione tłumaczenie się.

§ 3. Nieznajomością niniejszej ustawy o zbrodniach nie może się nikt tłumaczyć.

§ 4. Zbrodnia wynika ze złośliwości sprawcy a nie z stanu tego, na kim się ją popełnia. Zbrodnie można zatem popełnić także na złoczyńcach, warjatach, dzie-

ciach, śpiących a nawet na takich osobach, które same swej szkody żądają, albo na nią zezwalają.

Współwinni i uczestnicy zbrodni.

§ 5. Nietylko sam bezpośredni sprawca staje się winnym zbrodni, lecz również każdy, kto rozkazem, doradzaniem, pouczeniem, pochwałą, czyn zbrodniczy przygotował, rozmyślnie go spowodował, wykcnanie tegoż przez rozmyślnie dostarczanie środków, usuwanie przeszkód, albo w jakikolwiek inny sposób wspierał, do tego był pomocnym, do pewnego wykonania tegoż się przyczyniał; także ten, kto się tylko naprzód porozumiał ze sprawcą co do pomocy i poparcia mającego się jemu dostarczyć po dokonany czynie, albo co do udziału w zysku i korzyści.

Uniewinniających okoliczności, które uchylają karygodność zbrodni względem sprawcy albo jednego ze współwinnych lub uczestników tylko ze względu na osobiste stosunki tegoż, nie należy rozciągać na innych współwinnych i uczestników.

Udzielenie pomocy po dokonanej zbrodni.

§ 6. Kto, bez poprzedniego porozumienia się, dopiero po dokonaniu zbrodni udziela sprawcy pomocy i poparcia, albo ze zbrodni, która się jemu stała wiadomą, odnosi zysk lub korzyść, staje się winnym wprawdzie nie tej samej zbrodni ale innej odrębnej, w dalszym ciągu niniejszej ustawy oznaczonej.

Odrębne postanowienia o odpowiedzialności przy zbrodniach popełnionych przez pisma drukowe.

§ 7. Jeżeli zbrodnię popełniono treścią pisma drukowego, wówczas autor, tłumacz, wydawca, nakładca albo zarządzający rozsprzedają, księgarz, drukarz, przy perjodycznych pismach drukowych także odpowiedzialny redaktor, jak w ogóle wszystkie te osoby, które przy drukowaniu albo rozszerzaniu karygodnego pisma drukowego współdziałały, stają się winnymi tej samej zbrodni, jeżeli do nich ogólne postanowienia §§ 1, 5, 6, 8, 9, 10 i 11, mają zastosowanie.

Usiłowanie zbrodni.

§ 8. Do zbrodni nie potrzeba, aby czynu rzeczywiście dokonano. Już usiłowanie czynu karygodnego staje się zbrodnią skoro kto w złym zamiarze przedsięwziął jakąś czynność prowadzącą do rzeczywistego wykonania, dokonanie zbrodni jednakże nie nastąpiło tylko z powodu niemożności, nadejścia obcej przeszkody albo przypadku.

We wszystkich zatem przypadkach, gdzie ustawa nie robi wyraźnych wyjątków, należy wszelkie dla jakiejś zbrodni wogóle wydane przepisy stosować również do usiłowanej zbrodni i usiłowanie jakiegoś czynu karygodnego należy przy zastosowaniu § 47 lit. a) karać taką samą karą, jaka jest na dokonaną zbrodnię przepisana.

§ 9. Kto kogoś do zbrodni wzywa, zachęca lub nakłonić usiłuje, staje się wówczas, jeżeli jego działanie pozostało bez skutku, winnym usiłowanego nakłonienia do tejże zbrodni i ma być na taką karę

zasądzony. jakąby należało nałożyć za usiłowanie tejże zbrodni

§ 10. Pisy zbrodniach popełnionych przez pisma drukowe rozpoczyna się karygodność czynności dla autora, tłumacza, wydawcy, redaktora i nakładcy (§ 7); z chwilą oddania do druku dzieła mającego się powielić: dla innych natomiast winowajców z chwilą rozpoczęcia ich współdziałania.

§ 11. Za myśli lub wewnętrzne postanowienia nie może być nikt pociągnięty do odpowiedzialności, jeżeli nie przedsięwzięto żadnej złej czynności na zewnątrz, albo jeżeli nie zaniechano czegoś takiego, co ustawy przepisują.

ROZDZIAŁ II.

O karaniu zbrodni wogóle.

Główne rodzaje kar.

§ 12. Karą za zbrodnie jest śmierć zbrodniarza lub tegoż uwięzienie.

Sposób karania śmiercią.

§ 13. Karę śmierci wykonuje się przez powieszenie.

Stopnie kary więzienia: a) wedle surowości.

§ 14. Karę więzienia dzieli się stosownie do różnicy surowości na dwa stopnie. Pierwszy stopień oznacza się słowem „więzienie“ bez dodatku, drugi przez „ciężkie więzienie“.

Pierwszy stopień.

§ 15. W pierwszym stopniu kary więzienia po-

zo staje więzień wprawdzie bez kajdan, ale pod ścisłą strażą, a utrzymanie dostaje takie, jak tego wymaga urządzenie zakładów karnych przeznaczonych dla tego rodzaju więźni wedle istniejących pod tym względem albo jeszcze wydać się mających osobnych przepisów. Nie wolno mu z nikim się stykać w nieobecności dozorczy więziennego, ani też rozmawiać w języku dla tego ostatniego niezrozumiałym.

Drugi stopień.

§ 16. Zasądzony na drugi stopień więzienia okuty będzie w kajdany na nogach. Rozmawianie z ludźmi, nie należącymi bezpośrednio do jego straży dozwoli mu się tylko w bardzo niezwykłych i ważnych wypadkach.

Okucie w kajdany zniesiono nowelą Hye'go z 15. listopada 1867 r.

Stopnie kary więzienia: b) wedle trwania.

§ 17. Zbrodniarza zasądza się na karę więzienia albo na całe jego życie, albo na pewien czas. Najkrótszy czas trwania ostatniego wynosi w zasadzie (§ 55 i 56) sześć miesięcy, najdłuższy dwadzieścia lat. Jeżeli w wyroku czego innego nie postanowiono, rozpoczyna się czas kary i wszelki inny skutek prawny wyroku karnego z chwilą, kiedy ogłoszono wyrok nie podlegający już żadnemu dalszemu środkowi prawnemu.

Ponieważ różnorodność okoliczności zwiększających lub zmniejszających zbrodnię nie dozwala, aby wymiar kary dla każdego poszczególnego wypadku był w samej ustawie ściśle określony, przeto

w następnych rozdziałach będzie przy każdej zbrodni ustalony wymiar czasu od najkrótszego do najdłuższego, w którego obrębie w powszechności należy wymierzać trwanie kary stosownie do wielkości zbrodni.

Połączenie stosownej pracy z karą więzienia.

§ 18. Z karą więzienia łączy się zawsze przymus do pracy. Każdy więzień musi zatem taką robotę wykonywać, jakiej wymaga urządzenie zakładu karnego. Przy rozdziale takich robót należy, o ile to możliwe, uwzględnić stopień kary więzienia, dotychczasowy sposób zatrudnienia i stopień wykształcenia więźniów.

Obostrzenie kary więzienia.

§. 19. Kara więzienia może być jeszcze obostrzona:

- a) przez post;
- b) przez zarządzenie twardego łóża;
- c) przez trzymanie w odosobnionym areszcie;
- d) przez odosobnione zamknięcie w ciemnicy;
- e) przez chłostę kijami lub różgami (uchylone);
- f) przez wydalenie z kraju po odbyciu kary.

Post.

§ 20. Pierwszy i drugi stopień kary więzienia może być obostrzony postem w ten sposób, że w niektórych dniach trzyma się więźnia tylko o chlebie i wodzie. Może to jednak nastąpić nie więcej jak trzy razy tygodniowo i tylko w dniach przez inne przegrodzonych.

Twarde łóże.

§ 21. Obostrzenie przez wyznaczenie twardego

łóża polega na ograniczeniu więźnia do samych desek, co jednak może nastąpić tylko w dniach przegrodzonych i nie częściej jak trzy razy w ciągu tygodnia.

Odosobniony areszt.

§ 22. Trzymanie w odosobnieniu nie może nieprzerwanie trwać dłużej jak jeden miesiąc, a następnie może być ponownie stosowane dopiero po przerwie jednego miesiąca. Zresztą ma więźnia także podczas tego odosobnienia codziennie przynajmniej dwa razy odwiedzać jedna z osób zakładu karnego przeznaczona do dozoru i należy mu wyznaczyć odpowiednie zatrudnienie.

Odosobnione zamknięcie w ciemnicy.

§ 23. Odosobnione zamknięcie w ciemnicy może nieprzerwanie mieć miejsce nie dłużej jak trzy dni, potem może nastąpić znowu dopiero po przerwie jednego tygodnia, a w całości może trwać w ciągu roku najwyżej trzydzieści dni.

Chłostanie różgami.

§ 24. Uchylony nowelą z r. 1867.

Wydalenie z kraju.

§ 25. Wydalenie z kraju może mieć zastosowanie tylko przeciw zbrodniarzowi będącemu obcokrajowcem i musi się zawsze rozciągać na wszystkie kraje koronne cesarstwa austriackiego.

Ustawowe skutki każdego zasądzenia za zbrodnię.

§ 26. Z każdym zasądzeniem za zbrodnię połączone są z mocy ustawy następujące skutki:

a) odebranie wszelkich krajowych i zagranicznych orderów, cywilnych i wojskowych odznak honorowych;

b) utrata wszelkich publicznych tytułów, akademickich stopni i godności i pozbawienie prawa nabycia lub odzyskania tychże z powrotem bez zezwolenia cesarza;

c) wykluczenie od odpowiedzialnej redakcji pism periodycznych;

d) utrata każdego publicznego urzędu lub służby łącznie z urzędem nauczycielskim tudzież niezdolność nabycia lub odzyskania tegoż napowrót bez wyraźnego zezwolenia cesarza;

e) u duchownych usunięcie z beneficjum i niezdolność odzyskania go kiedykolwiek z powrotem bez wyraźnego zezwolenia cesarza;

f) utrata zdolności do sprawowania urzędu sędziowskiego, adwokatury, notariatu, agencji publicznych i wszelkiego zastępstwa stron przed władzami publicznymi;

g) pozbawienie w zelikich na przepisach pensyjnych opartych pensji, prowizji, zasiłków na wychowanie albo innych poborów, tudzież wszelkich darów z łaski.

Oprócz tego pozostają w mocy te postanowienia przepisów cywilnych, politycznych i kościelnych, które z zasądzeniem za jakąś zbrodnię łączą jeszcze inne szkodliwe następstwa.

Uregulowanie przepisów co do oddania pod

dozór policyjny zbrodniarzy po odbytej karze i postanowienie, jak daleko sądy mają mieć przy tem wpływ, zastępuje się odrębnym zarządzeniem.

(Zmieniony nowelą z 1867. Dodatek).

Ustawowe skutki kary śmierci i ciężkiego więzienia.

§ 27. Oprócz tego jednakże połączone są z mocy ustawy szczególnie z wyrokami karnymi, zasądzającymi zbrodniarza na karę śmierci lub ciężkiego więzienia jeszcze następujące skutki:

a) jeżeli zbrodniarz pochodzi ze stanu szlacheckiego, należy w wyroku karnym nadmienić, że traci szlachectwo. Utrata ta dotyka jednakże tylko jego samego, nie zaś jego żony, tudzież dzieci przed tym wyrokiem karnym urodzonych;

b) (uchylony § 5 u. z 15. listopada 1867).

Odrębne przepisy dla zbrodni popełnionych drukiem.

§ 28. i 29. (uchylony przez § 34 u. pras. z 17. grud. 1862 i z 9. lipca 1894).

Postanowienia względem utraty przemysłu, patentu okrętowego i uprawnienia do prowadzenia statku kabotażowego (przybrzeżnej żeglugi).

§ 30. Utrata przemysłu nie jest skutkiem złączonym ze zbrodnią już z mocy ustawy, nie może zatem być wyrokiem karnym orzeczona. Sąd karny jest jednak obowiązany, jeżeli zasądzony za zbrodnię posiada jakiś przemysł, udzielić ak'ta po ogłoszeniu wyroku tej władzy, której przysługuje prawo nadawania takiego przemysłu. W razie gdyby ta władza uważała za niebezpieczne dozwolnić

zbrodniarzowi na wykonywanie jego przemysłu po odbyciu kary, winna zarządzić odebranie przemysłu przy przestrzeganiu istniejących przepisów. Takie samo postępowanie ma również wtedy nastąpić, jeśli zasądzony posiadał patent okrętowy albo uprawnienie do prowadzenia przybrzeżnej żeglugi. W takim wypadku orzeczenie o utracie takiego uprawnienia przysługuje centralnej władzy morskiej.

Ograniczenie kary do zbrodniarza.

§ 31. Jak karygodność, tak i sama kara nie może nikogo dotknąć jak tylko zbrodniarza.

Ograniczenie dowolności sędziowskiej przy wymiarze kary.

§ 32. Kara musi być orzeczona ściśle wedle ustawy i nie można jej ani ostrzej ani łagodniej wymierzyć, niż to przepisuje ustawa stosownie do zachodzącej jakości zbrodni i sprawy.

§ 33. Nie można również w zasadzie (§ 52, 54 i 55) nałożyć na zbrodniarza innego rodzaju kary, jak tylko ten, jaki jest w niniejszej ustawie oznaczony. Tak samo zawiniona kara nie może być uchylona wskutek ugody między zbrodniarzem i poszkodowanym (187 i 188).

O zbiegu kilku zbrodni.

§ 34. Jeżeli zbrodniarz popełnił kilka zbrodni, będących przedmiotem tego samego dochodzenia i osądzenia, wówczas należy go ukarać wedle tej zbrodni, za którą jest ostrzejsza kara przepisana, z uwzględnieniem jednak innych zbrodni.

Albo zbrodni z występkami lub przekroczeniami.

§ 35. Przepis ten stosować należy również wtedy, jeśli zbrodnie schodzą się z występkami lub przekroczeniami.

W razie zbiegu jednak kilku zbrodni, albo zbrodni z występkami lub przekroczeniami należy odrębne postanowienia zawarte w § 28 i 29 stosować obok zwykłej kary także wtedy, jeżeli choć jedna ze schodzących się z sobą czynności karygodnych została treścią druku popełniona. — Również w tym wypadku, jeżeli choćby nawet na jedną ze schodzących się z sobą czynności karygodnych była w tej lub innej ustawieznaczona kara pieniężna albo też kara oznaczona w § 240 lit. b i c, należy na winowajcę obok innej kary nałożyć w każdym wypadku także tę odrębną karę.

O zbrodniach poddanych za granicą.

§ 36. Za zbrodnie, które poddany cesarstwa austriackiego popełnił za granicą, nie należy go nigdy w razie ujęcia go w tutejszem państwie wydawać obcemu państwu lecz bez względu na ustawy kraju, w którym zbrodnie popełniono, należy z nim wedle niniejszej ustawy karnej postępować.

Jeżeli go jednak za ten czyn za granicą już ukarano, należy odcierpianą karę wliczyć do kary wedle niniejszej ustawy karnej wymierzyć się mającej.

W żadnym jednak wypadku nie wykona się w tutejszem państwie wyroków zagranicznych władz karnych.

O zbrodniach obcokrajowców a) w tutejszem państwie.

§ 37. Również przeciw obcokrajowcowi, który popełnił zbrodnię w obrębie państwa austriackiego, należy wydać wyrok tylko wedle niniejszej ustawy (§ 41).

b) zagranicą.

§ 38. Jeżeli obcokrajowiec popełnił za granicą zbrodnię zdrady głównej w odniesieniu do państwa austriackiego (§ 58), albo zbrodnię fałszowania austriackich publicznych papierów kredytowych lub monet (§ 106 — 121), należy z nim postępować wedle niniejszej ustawy na równi z krajowcem.

§ 39. Jeżeli jednak obcokrajowiec popełnił za granicą inną zbrodnię, niż wymienione w poprzednim paragrafie, należy go wprawdzie w razie ujęcia w tutejszem państwie zawsze uwięzić; należy się jednak zaraz pod względem wydania porozumieć z tem państwem, w którym zbrodnię popełnił.

§ 40. Jeżeliby obce państwo przyjęcia odmówiło, należy z reguły postąpić z zagranicznym zbrodniarzem wedle przepisów niniejszej ustawy karnej. Jeżeliby jednak wedle ustawy karnej miejsca, gdzie czyn popełnił, wypadło postępowanie łagodniej, należy z nim postępować wedle tej łagodniejszej ustawy. Do wyroku karnego musi się jeszcze dodać wydalenie po ukończeniu kary.

§ 41. Jeżeli co do wzajemnego wydawania zbrodniarzy istnieją osobne umowy z obcemi państwami, wówczas należy wedle tychże postępować.

Prawo odszkodowania przeciw zbrodniarzowi.

§ 42. Kara zbrodniarza nie zmienia w niczem praw tych osób, które przez zbrodnię zostały obrażone albo pokrzywdzone, a którym za to należy się zadosćuczynienie albo odszkodowanie od zbrodniarza, tegoż dziedziców lub z jego majątku.

ROZDZIAŁ III.

O okolicznościach obciążających.

Ogólna zasada przy ocenie okoliczności obciążających.

§ 43. W ogólności jest zbrodnia tem większą, im dojrzałsze zastanowienie, im rozmyślniejsze przygotowanie do popełnienia zbrodni, im większa wyrządzona przez nią szkoda, albo niebezpieczeństwo z nią połączone, im mniej można przeciw niej zachować ostrożności, albo im więcej obowiązków przez nią pogwałcono.

Szczególne okoliczności obciążające.

§ 44. Szczególne okoliczności obciążające są:

- a) jeżeli popełniono kilka zbrodni różnego rodzaju;
- b) jeżeli tę samą zbrodnię powtórzono;
- c) jeżeli zbrodniarz za podobną zbrodnię był już karany;
- d) jeżeli innych do zbrodni uwiodł;
- e) jeżeli był twórcą, podżegaczem, przywódcą w zbrodni popełnionej przez więcej osób.

§ 45. Również jest okolicznością obciążającą, jeżeli obwiniony usiłuje w dochodzeniu podejść sędziego zmyśleniem fałszywych okoliczności.

ROZDZIAŁ IV.

O okolicznościach łagodzących.

Okoliczności łagodzące: a) ze względu na właściwość sprawcy.

§ 46. Okoliczności łagodzące, odnoszące się do osoby sprawcy są:

a) jeżeli sprawca nie ma jeszcze dwudziestu lat, jeżeli jest chory na umyśle lub wychowanie jego było bardzo zaniedbane;

b) jeżeli przed zbrodnią prowadził nienaganne życie;

c) jeżeli zbrodnię popełnił za pobudką ze strony kogoś trzeciego, z bojaźni albo posłuszeństwa;

d) jeżeli dał się uwieść do zbrodni w gwałtownym wzburzeniu umysłu wypływającym ze zwykłego uczucia ludzkiego.

e) jeżeli do zbrodni nakłoniła go raczej nadarzająca się sposobność wskutek niedbalstwa drugich, niż przystąpił do zbrodni z powziętym poprzednio zamiarem;

f) jeżeli wskutek dotkliwej nędzy dał się uwieść do zbrodni;

g) jeżeli z czynną gorliwością starał się wyrządzić szkodę wynagrodzić albo dalszym złym skutkiem zapobiec;

h) jeżeli sam się stawił i zbrodnię wyjawiał, mimo, że łatwo mógł umknąć lub pozostać w ukryciu;

i) jeżeli innych ukrytych zbrodniarzy—wyjawiał, i dostarczył sposobności i środków do ich rąjcia;

k) uchylony przez u. z 20. lipca 1912 l. 141 dpp.

b) ze względu na jakość czynu.

§ 47 Okoliczności łagodzące ze względu na jakość czynu są:

a) jeżeli porzeczano na samem usiłowaniu, w miarę tego, o ile usiłowanie było jeszcze od wykonania zbrodni oddalone;

b) jeżeli zbrodnię popełniono z dobrowolnem wstrzymaniem się od wyrządzenia większej szkody, do czego nadarzała się sposobność;

c) jeżeli szkoda wynikła ze zbrodni jest mała, albo jeżeli poszkodowany otrzymał zupełne wynagrodzenie lub zadośćuczynienie.

ROZDZIAŁ V.

O stosowaniu okoliczności obciążających i łagodzących przy wymiarze kary.

Ogólny przepis przy ocenianiu okoliczności obciążających i łagodzących.

§ 48. Okoliczności obciążające uwzględniać należy tylko o tyle, o ile niema przeciw nim okoliczności łagodzących, a tak samo okoliczności łagodzące o tyle, o ile przeciw tymże niema żadnych obciążających okoliczności. W miarę tego, jak jedne albo drugie przeważają, musi się z tego zrobić użytek celem zaostrenia lub złagodzenia kary.

Ograniczenie prawa zaostrenia wogóle.

§ 49. Przec zaostrenie nie wolno ani zmieniać odzaju kary oznaczonej dla każdej zbrodni, ani też

jej przedłużać ponad przeciąg czasu ustawowo określony.

W szczególności a) przy karze śmierci i dożywotniego więzienia.

§ 50. W razie kary śmierci i dożywotniego więzienia jakiegokolwiek zaostrenie nie ma miejsca.

b) przy czasowej karze więzienia.

§ 51. Natomiast czasową karę więzienia należy z powodu obciążających okoliczności wymierzyć wedle dłuższego albo najdłuższego czasu trwania w ustawie oznaczonego, a tak e należy ją stosunkowo zaostriżyć jednym albo kilkoma rodzajami zaostrenia wyliczonymi w § 19.

Stosowanie okoliczności łagodzących: c) przy karze śmierci.

§ 52. Jeżeli okoliczności łagodzące zachodzą przy zbrodni, na którą jestznaczona kara śmierci, wówczas sędzia wyda wprawdzie wyrok w myśl ustawy, dalej jednak postąpi wedle przepisów wydanych o postępowaniu w tej mierze.

Jeżeli jednak zbrodniarz w czasie popełnienia zbrodni nie ukończył jeszcze dwudziestu lat życia, należy zamiast kary śmierci lub dożywotniego więzienia orzec ciężkie więzienie od dziesięciu do dwudziestu lat.

b) w innych wypadkach.

§ 53. We wszystkich innych wypadkach stawia się zasadę, że z powodu okoliczności łagodzących

nie można zmieniać ani rodzaju kary, ani ustawowego czasu trwania tejże, lecz czas kary należy skracać tylko w zakresie ustawą dozwolonym.

Nadzwyczajne prawo łagodzenia.

§ 54. Przy zbrodniach, za które czas kary nie jest wymierzony ponad pięć lat, można tak więzienie przemienić na lżejszy stopień, jak też sam ustawowy czas trwania nawet poniżej sześciu miesięcy skrócić, w tym wypadku, jeśli zachodzi więcej okoliczności łagodzących i to takich, na podstawie których można słusznie spodziewać się poprawy zbrodniarza.

Zmiana kary.

§ 55. Również przy zbrodniach, za które kara wedle ustawy nie miałaby trwać dłużej niż pięć lat, można biorąc wzgląd na niewinną rodzinę i o ileby dla niej z powodu dłuższego trwania kary mogła powstać znaczna szkoda w sposobie jej zarobkowania, skrócić czas trwania kary nawet poniżej sześciu miesięcy, jednakże tylko w ten sposób, że dłuższe trwane kary więzienia zastępuje się jednym lub kilkoma zaostreniami w § 19 wyliczonymi.

Policzenie aresztu śledczego do kary.

§ 55a. Areszt tymczasowy i śledczy jaki zasądzony przebył przed ogłoszeniem wyroku pierwszej instancji, policzyć należy do kar na wolności i pieniężnych, o ile go nie zawinił. (u. z 20 lip. 1912 l. 141 dpp).

ROZDZIAŁ VI.

O różnych rodzajach zbrodni.

Podział zbrodni.

§ 56. Zbrodnie albo naruszają powszechne bezpieczeństwo bezpośrednio w związku państwa, w publicznych urządzeniach, lub w publicznem zaufaniu, albo też naruszają bezpieczeństwo jednostek pod względem osoby, majątku, wolności i innych praw.

Szczególne rodzaje zbrodni.

§ 57. Pod tym względem uważa się zatem za szczególne rodzaje zbrodni:

1. Zdradę stanu;
2. Obrazę Majestatu i członków domu cesarskiego;
3. Zaburzenie publicznego spokoju;
4. Powstanie (bunt);
5. Rozruch;
6. Gwałt publiczny przez gwałtowne działanie przeciw zebraniu powołanemu przez rząd do roztrząsania spraw publicznych, przeciw sądowi albo innej władzy publicznej;
7. Gwałt publiczny przez gwałtowne działanie przeciw ustawowo uznanym korporacjom albo przeciw zebraniom odbywającym się przy współdziałaniu lub pod nadzorem władzy publicznej;
8. Gwałt publiczny przez gwałtowne porwanie się lub niebezpieczne pogroźki przeciw osobom należącym do zwierzchności w sprawach urzędowych;

9. Gwałt publiczny przez* gwałtowne najście na cudze dobro nieruchome;

10. Gwałt publiczny przez złośliwe uszkodzenie cudzej własności;

11. Gwałt publiczny przez złośliwe działanie lub zaniechanie wśród szczególnie niebezpiecznych okoliczności;

12. Gwałt publiczny przez złośliwe uszkodzenie albo stawianie przeszkód w państwowych telegrafach;

13. Gwałt publiczny przez porwanie człowieka;

14. Gwałt publiczny przez bezprawne ograniczenie osobistej wolności człowieka;

15. Gwałt publiczny przez obchodzenie się z człowiekiem jak z niewolnikiem;

16. Gwałt publiczny przez uprowadzenie;

17. Gwałt publiczny przez wymuszenie;

18. Gwałt publiczny przez niebezpieczne pogrozki;

19. Nadużycie władzy urzędowej;

20. Fałszowanie publicznych papierów kredytowych;

21. Fałszowanie monet;

22. Znieważenie religji;

23. Zgwałcenie;

24. Zhańbienie;

25. Inne zbrodnie nierządu;

26. Morderstwo;

27. Zabójstwo;

28. Spędzenie płodu;

29. Porzucenie dziecka;

30. Ciężkie uszkodzenie ciała;

31. Pojedynek;

32. Podpalenie;
33. Kradzież;
34. Sprzeniewierzenie;
35. Rabunek;
36. Oszustwo;
37. Dwieństwo;
38. Oszczęstwo;
39. Danie pomocy zbrodniarzom.

ROZDZIAŁ VII.

O zbrodniach zdrady stanu, obraży Majestatu i członków domu cesarskiego i zaburzenia spokoju publicznego.

Zdrada stanu.

§ 53. Zbrodni zdrady stanu dopuszcza się kto przedsięwzięje coś takiego:

a) wskutek czego miałyby osoba cesarza, być na ciele, zdrowiu lub wolności uszkodzona lub zagrożona, albo wskutek czego miałyby powstać przeszkoda w wykonywaniu jego praw rządzenia; albo

b) coby zmierzało do gwałtownej zmiany formy rządu; albo

c) do oderwania części od jednolitego związku państwa albo do sprowadzenia lub zwiększenia niebezpieczeństwa dla państwa z zewnątrz, albo do bunru lub wojny domowej wewnątrz; czy to się dzieje publicznie lub tajnie, przez jednostki lub przez związki, przez knowanie, wzywanie, pobudzanie, nakłanianie słowem pismem, drukiem, obrazowemi przedstawieniami, poradą albo własnym czynem

z bronią w rękę lub bez tejże, przez udzielenie prowadzących do tego celu tajemnic lub zamachów, przez podburzanie, werbowanie, szpiegowanie, wspieranie, albo przez jakąkolwiek inną ku temu zmierzającą czynność, choćby ona nawet pozostała bez skutku.

(Końcowy ustęp uchylony).

Kara za zdradę stanu.

§ 59. Za tę zbrodnię należy skazać na karę śmierci;

a) każdego, kto stał się winnym jednego z czynów wymienionych w § 58. lit. a, choćby nawet pozostał bez skutku;

b) sprawców, podżegaczy, przywódców i wszystkie te osoby, które bezpośrednio współdziałały w przedsięwzięciu sposobów zdrady stanu opisanych w § 58. lit b i c.

Wszystkich tych jednak, którzy do takiego przedsięwzięcia w dalszy sposób się przyczynili, należy skazać na karę ciężkiego więzienia od lat dziesięciu do dwudziestu, jeżeli zaś przedsięwzięcie albo sprawca byli szczególnie niebezpieczni, na karę dożywotniego ciężkiego więzienia.

Gdyby nareszcie

c) publicznie lub wobec więcej ludzi wygłaszanymi mowami, dziełami drukowymi, rozpowszechnianymi obrazami przedstawieniami albo pismami do jednej z wymienionych w § 58. czynności wzywano, zachęcano lub nakłonić usiłowano, a wpływ ten nie pozostawał w związku z innym zbrodniczym przedsięwzięciem i nie odniósł skutku (§ 9), należy orzec ciężkie więzienie między dziesięciu a dwudziestu laty.

Za szkodę wyrządzoną państwu lub osobom prywatnym przez zbrodnię zdrady stanu odpowiada każdy winowajca całym swoim majątkiem.

Współwina w zdradzie stanu a) przez zaniechanie przeszkodzenia.

§ 60. Kto rozmyślnie zaniedbuje przeszkodzić zamierzającemu do zdrady stanu przedsięwzięciu, któremu w dalszym rozwoju tegoż mógł przeszkodzić łatwo i bez niebezpieczeństwa dla siebie, swej rodziny (§ 216), albo osób pod jego prawną opieką będących, staje się współwinnym zbrodni i ma być ukarany ciężkim więzieniem od lat pięciu do dziesięciu.

b) przez zaniechanie doniesienia.

§ 61. Również i ten staje się współwinnym zdrady stanu, kto rozmyślnie zaniedbuje donieść władzy o przedsięwzięciu zdążającym do zdrady stanu, albo o osobie, o której ma wiadomość o takim przedsięwzięciu, jeżeli mógł takie doniesienie zrobić bez narażenia na niebezpieczeństwo siebie, swej rodziny (§ 216) albo osób, będących pod jego prawną opieką, jeżeliby nie wynikało z okoliczności, że mimo zaniechania doniesienia, nie należy się już obawiać szkodliwych następstw. Takiego współwinnego należy również ukarać ciężkim więzieniem od pięciu do dziesięciu lat.

Bezkarność z powodu czynnego żalu.

§ 62. Kto wszedł do związku mającego zdradę stanu na celu, następnie jednak powodowany żalem, członków tego związku, ich statuta, zamiary i przedsięwzięcia odkrywa władzy w czasie, kiedy one jeszcze były tajne i kiedy szkodzie można było zapobiec, temu zapewnia się zupełną bezkarność i zatrzymanie zrobionego doniesienia w tajemnicy.

Obraza majestatu.

§ 63. Kto narusza cześć należną cesarzowi, czy to przez osobistą obrazę, przez publiczne lub wobec kilku ludzi wygłaszane zniewagi, obelgi lub wyszydzania, czy też przez druki, udzielanie lub rozpowszechnianie obrazowych przedstawień lub pism, staje się winnym zbrodni obrazy majestatu i ma być ukarany ciężkiem więzieniem od jednego roku do pięciu lat.

Obrazy członków domu cesarskiego.

§ 64. Jeżeli tego rodzaju czynności albo czynne zniewagi przedsiębrano przeciw innym członkom domu cesarskiego, wówczas należy je, o ile się one nie przedstawiają jako zbrodnie cięższą karą zagrożone, ukarać jako zbrodnie więzieniem od jednego roku do pięciu lat.

Zaburzenie publicznego spokoju.

§ 65. Zbrodni zaburzenia publicznego spokoju staje się winnym, kto publicznie lub przed kilku ludźmi albo w drukach, rozpowszechnianych pismach lub obrazowych przedstawieniach.

a) stara się pobudzić do wzgardy lub nienawiści przeciw osobie cesarza przeciw jednolitemu

związкови państwowemu cesarstwa, przeciw formie rządu albo administracji państwa, albo

b) wzywa, zachęca lub nakłonić usiłuje do nieposłuszeństwa, do sprzeciwienia się albo do oporu przeciw ustawom, rozporządzeniom, orzeczeniom albo zarządzeniom sądów albo innych władz publicznych, lub do odmówienia podatków lub opłat zarządzonych na cele publiczne.

Tej samej zbrodni staje się równieżw innym.

c) kto związki mające na celu jeden z wymienionych pod lit. a) i b) celów karygodnych, stara się zakładać albo innych do udziału w tychże nakłonić, alboteż sam w jakikolwiek sposób w nich udział bierze.

Karą za tę zbrodnię jest ciężkie więzienie od jednego roku do pięciu lat.

§ 65. Ustęp I. bezprzedmiotowy wobec zmienionych, stosunków politycznych. Ust. II. Tej samej zbrodni staje się winnym i ma być, w taki sam sposób karany, kto jedną z takich czynności przedsięwzięje przeciw innemu państwu obcemu albo przeciw tegoż panującemu o ile tamtejsze ustawy albo szczególne traktaty zapewniają wzajemność i zostały w cesarstwie austriackiem prawnie ogłoszone.

Szpiegostwo i inne porozumienia się z nieprzyjacielem.

§ 67, Kto wywiaduje się o stosunkach i przedmiotach, które się odnoszą do wojskowej obrony państwa albo do działań armji. w celu aby nieprzyjacielowi w jakikolwiekbydz sposób, udzielić o nich wiadomości; albo kto podczas pokoju wywiaduje się o urządzeniach i przedmiotach, które się

odnoszą do siły zbrojnej państwa albo do wojskowej obrony tegoż, a których państwo publicznie nie przedsięwzięje ani nie wykonywa, a to w tym celu, aby o nich udzielić wiadomości obcemu państwu, staje się winnym zbrodni szpiegostwa i będzie wedle istniejących pod tym względem szczególnych przepisów przez sądy wojskowe badany i karany.

W podobny sposób traktować również należy inne porozumiewania się z nieprzyjacielem i inne działania, które zmierzają do wyrządzenia szkody cesarsko-austriackiej armji lub wojsku z nią sprzymierzonemu lub przysporzenia korzyści nieprzyjacielowi.

ROZDZIAŁ VIII.

O powstaniu i rozruchu.

Powstanie (bunt).

§ 68. Skupienie się więcej osób w celu stawienia gwałtownego oporu zwierzchności, jest zbrodnią buntu; bez względu na to, czy celem takiego oporu jest to, aby coś wymusić, od jakiegoś nałożonego obowiązku się uwolnić, jakieś zarządzenie lub wykonanie publicznego rozkazu zniweczyć, albo w jakikolwiek sposób publiczny spokój zakłócić.

Nie stanowi przytem różnicy, czy ten gwałt skierowano przeciw sędziemu, osobie urzędowej, urzędnikowi, delegatowi, zastępcy albo służbie władzy państwowej lub gminnej, przeciw straży cywilnej, skarbowej albo wojskowej, albo przeciw żandarmowi, albo przeciw ustanowionemu dla strzeżenia lasów, choćby nawet w prywatnej służbie pozostającemu, jednakże przez właściwą władzę rządową zaprzysiężonemu

urzędnikowi lasowemu, albo przeciw zaprzysiężonemu w ten sposób personalowi, przeznaczonemu do dozoru lasów, albo przeciw funkcjonariuszom do dozoru kolei państwowych i prywatnych lub do zajmowania się ruchem tychże lub do ochrony i ruchu telegrafów państwowych, jeżeli te osoby były zajęte wykonywaniem polecenia władzy, lub spełnianiem swego urzędu lub służby.

§ 69. Zbrodni buntu staje się winnym każdy kto się do skupionej gromady przyłącza czy to zaraz z początku, czy też dopiero w dalszym ciągu.

Kara.

§ 70. Ci, którzyby przy buncie upoczywie się opierali nadchodzącym celem uśmierzenia niepokoju osobom urzędowym lub strażom, podpadają karze ciężkiego więzienia od pięciu do dziesięciu lat, a jeżeli zarazem są podżegaczami lub przywódcami, od dziesięciu do dwudziestu lat.

§ 71. Oprócz wymienionego w poprzednim paragrafie przypadku, należy zasądzić podżegaczy i przywódców na karę ciężkiego więzienia od pięciu do dziesięciu lat, pozostałych zaś współwinnych stosownie do niebezpieczeństwa, szkodliwości i ich udziału w zbrodni od jednego roku do pięciu lat.

§ 72. Jeżeli niepokój wkrótce po swoim powstaniu ustał bez dalszego niebezpiecznego wybuchu, wówczas należy na podżegaczy i przywódców nałożyć karę więzienia między rokiem a pięciu laty, na innych zaś winowajców między sześciu miesiącami a rokiem.

Rozruch.

§ 73. Jeżeli przy skupieniu się powstałem z jakiegokolwiek bądź powodu, wskutek oporu przeciw wydanemu poprzednio przez władzę upomnieniu i wskutek łączenia rzeczywiście gwałtownych środków i porządku musi się użyć nadzwyczajnej siły, wówczas zachodzi rozruch, i każdy, kto bierze udział w takim skupieniu, staje się winnym tej zbrodni.

Kara a) w razie sądu doraźnego.

§ 74. Jeżeli rozruchowi musi się położyć tamę za pomocą sądu doraźnego, wówczas ma miejsce kara śmierci wedle przepisów zawartych w ustawie o postępowaniu.

b) poza sądem doraźnym.

§ 75. Poza wypadkiem sądu doraźnego należy podlegaczy i przywódców zasądzić na karę ciężkiego więzienia od lat dziesięciu do dwudziestu, a w razie bardzo wielkiego stopnia złośliwości i niebezpieczeństwa zamachu na dożywotnie więzienie.

Innych współwinnych należy ukarać ciężkim więzieniem od roku do pięciu lat, a w razie wyższego stopnia złośliwości i udziału ich w zbrodni od pięciu do dziesięciu lat.

ROZDZIAŁ IX.

O gwałcie publicznym.

Gwałt publiczny a) wskutek gwałtownego działania przeciw zebraniu powołanemu przez rząd do roztrzą-

sania spraw publicznych, przeciw sądowi albo przeciw innej władzy publicznej.

§ 76. Zbrodnię gwałtu publicznego popełnia się w następujących wypadkach:

Wypadek pierwszy. Jeżeli kto sam jeden albo w połączeniu z innymi, powołane przez rząd do roztrząsania publicznych spraw zebranie, sąd, albo inną władzę publiczną w jej zebraniu się, istnieniu albo działalności gwałtownie narusza, albo im stawia przeszkody, albo stara się niebezpiecznymi pogrozkami wpłynąć na ich uchwały, jeżeli ta czynność nie przedstawia się jako inna cięższa zbrodnia.

Kara.

§ 77. Zbrodnia ta będzie karana ciężkiem więzieniem od roku do pięciu lat, a w razie okoliczności szczególnie obciążających do lat dziesięciu.

b) Przez gwałtowne działanie przeciw prawnie uznanym korporacjom, albo przeciw zebraniom odbywającym się przy współdziałaniu i pod nadzorem władzy publicznej.

§ 78. Wypadek drugi. Tej samej zbrodni staje się winnym, kto dopuszcza się opisanych w § 76. czynności przeciw prawnie uznanym korporacjom, albo przeciw zebraniom odbywającym się przy współdziałaniu pod nadzorem władzy publicznej.

Kara.

§ 79. Zbrodnię tę należy ukarać ciężkiem wię-

zieniem od sześciu miesięcy do roku, a w razie okoliczności szczególnie obciążających do lat pięciu.

§ 80. Jeżeli do jednej z czynności opisanych w § 76 i 78 mowami wygłaszanymi publicznie lub przed więcej ludźmi, albo drukami, rozpowszechnianymi obrazami przedstawieniami lub pismami wzywano, zachęcano lub nakłonić usiłowano, a wpływ ten nie pozostał w związku z innym zbrodniczym przedsięwzięciem i pozostał bez skutku (§ 9), wówczas należy w wypadkach § 76 orzec więzienie od roku do lat pięciu, natomiast w wypadkach § 78 od sześciu miesięcy do roku.

c) Przez gwałtowne porwanie się lub niebezpieczne pogroźki przeciw osobom urzędowym w sprawach urzędowych.

§ 81. Wypadek trzeci. Jeżeli ktoś sam jeden albo jeżeli więcej osób, jednakże bez skupienia się, jednej z osób wymienionych w § 68 stawia opór w wypełnieniu zlecenia zwierzchności, albo w pełnieniu jej urzędu lub służby, z tym zamiarem, aby tę czynność udaremnić, a to przez niebezpieczne pogroźki albo rzeczywiste gwałtowne porwanie się choćby nawet bez broni i zranienia; albo kto jednej z tych czynności się dopuszcza, aby jakąś czynność urzędową lub spełnienie służby wymusić.

§ 82. Takiego zbrodniarza ukarać należy ciężkim więzieniem od sześciu miesięcy do roku; od roku jednak do lat pięciu wtedy, gdyby opór stawiano z bronią w rękę, albo połączono z uszkodzeniem lub zranieniem, albo popełniono celem wymuszenia czynności urzędowej lub spełnienia służby.

d) *Przez gwałtowne najście na obcą nieruchomość.*

§ 83. Wypadek czwarty. Jeżeli kto z pominięciem władzy spokojne posiadanie gruntu i ziemi, lub odnoszących się do nich praw kogoś innego, gwałtownem najściem narusza, za przybraniem sobie więcej ludzi, albo jeżeli, nawet bez pomocników, wtargnięto z bronią do domu lub mieszkania drugiego i tam dopuszczono się gwałtu na tegoż osobie lub na jego domownikach, mieniu i dobru; czy stało się to celem pomszczenia mniemanej krzywdy, celem osiągnięcia roszczonego prawa, czy też dla dogodzenia nienawiści.

Kara.

§ 84. Sprawca takiego gwałtu podlega karze ciężkiego więzienia od roku do lat pięciu. Tych, którzy się dali użyć jako pomocnicy, należy ukarać więzieniem od sześciu miesięcy do roku.

e) *Przez złośliwe uszkodzenie cudzej własności.*

§ 85. Wypadek piąty. Inne złośliwe uszkodzenia cudzej własności uważać należy za zbrodnę gwałtu publicznego, jeżeli albo:

a) szkoda jaka powstała, albo jaką sprawca zamierzył, przenosi 200 zł.; albo bez względu na rozmiar szkody jeżeli

b) skutek tego mogło powstać niebezpieczeństwo dla życia, zdrowia, ciała ludzkiego, albo w większej rozciągłości dla cudzej własności;

b) złośliwe uszkodzenie popełniono na kolejach żelaznych, bez względu na to, czy one są poruszane

siłą pary lub bez niej, albo na należących do nich zakładach, środkach przewozowych, maszynach, sprzętach, albo innych do utrzymania ruchu służących przedmiotach, albo na parowcach, maszynach parowych, kotłach parowych, machinach wodnych, mostach, urządzeniach w kopalniach, albo w ogóle wśród szczególnie niebezpiecznych okoliczności.

Kara.

§ 86. Karą za tę zbrodnię jest w przypadku lit. a) poprzedniego paragrafu ciężkie więzienie od sześciu miesięcy do roku; natomiast w przypadku lit. b) i c) ciężkie więzienie od jednego roku do pięciu lat, a nawet w miarę wielkości złośliwości i niebezpieczeństwa do lat dziesięciu.

Jeżeli jednak z tego uszkodzenia powstał rzeczywiste jakiś uszczerbek na zdrowiu lub ciele albo w większych rozmiarach na cudzej własności, wówczas należy winowajców ukarać ciężkiem więzieniem dożywotniem. Jeżeli wreszcie takie uszkodzenie spowodowało śmierć człowieka, a sprawca mógł był to przewidzieć, wówczas należy go ukarać śmiercią.

f) Przez złośliwe czynności lub zaniechania wśród okoliczności szczególnie niebezpiecznych.

§ 87. Wypadek szósty. Tej samej zbrodni staje się winnym również ten, kto jakkolwiek bądź inną ze złośliwości przedsięwziętą czynnością albo rozmyślnem zaniedbaniem ciążących na nim obowiązków

około ruchu kolei żelaznych, albo wyszczególnionych w § 85. lit. c) urządzeń i przedsiębiorstw, sprowadza jedno z określonych w § 85. lit. b) niebezpieczeństw.

Kara.

§ 88. Karą za tę zbrodnię jest ciężkie więzienie od jednego roku do pięciu lat, w miarę złośliwości i niebezpieczeństwa także do lat dziesięciu. Jeżeli natomiast zachodzi jedna z dalszych okoliczności obciążających, wspomnianych w § 86, wówczas należy stosować naznaczone tamże wyższe kary.

g) Przez złośliwe uszkodzenie telegrafów państwowych lub czynienie w nich przeszkód.

§ 89. Wypadek siódmy. Złośliwe uszkodzenie iakiejkolwiek części składowej telegrafu państwowego j każde rozmyślne przeszkodzenie w jego ruchu, tudzież każde umyślne nadużycie tego zakładu państwowego, należy ukarać bez względu na wysokość szkody, jako zbrodnię gwałtu publicznego, ciężkiem więzieniem od sześciu miesięcy do roku, a w razie szczególnie ważnej szkody albo szczególnej złośliwości, od jednego roku do pięciu lat.

h) Przez porwanie człowieka.

§ 90. Wypadek ósmy. Jeżeli kto bez wiedzy i zezwolenia prawnej władzy podstępnie albo przemocą ujmuje jakiegoś człowieka, aby go wbrew jego woli wydać władzy zagranicznej.

Kara.

§ 91. Za tę zbrodnię należy wymierzyć karę cięż-

żkiego więzienia od pięciu lat do dziesięciu, którą jednakże przedłużyć można do lat dwudziestu, jeśli pokrzywdzony został narażony na niebezpieczeństwo życia lub nieodzyskania wolności.

Postępowanie z nieuprawnionymi werbownikami.

§ 92. Kto bez szczególnego zezwolenia rządu werbuje do innej służby wojennej, niż cesarsko-austriackiej, albo podczas wojny werbuje żołnierzy albo należących do wojska mężczyzn, choćby tylko celem osiedlenia się w obcych krajach, albo w takim czasie staje się winnym porwania człowieka, aby dostarczyć rekrutów innym wojskom, a nie cesarsko-austriackim, albo żeby dostarczyć obcemu państwu należących do wojska osób jako osadników, staje się winnym zbrodni nieuprawnionego werbunku i ma być wedle istniejących pod tym względem osobnych przepisów przez władze wojskowe badany i karany.

i) Przez nieuprawnione ograniczenie osobistej wolności człowieka.

§ 93. Wypadek dziewiąty. Jeżeli [ktoś] jakiegoś człowieka, nad którym mu z mocy ^{pr}prawa żadna nie przysługuje władza, a którego on nie ma uzasadnionej podstawy ani uważać za zbrodniarza, ani za szkodliwego człowieka, samowolnie trzyma w zamknięciu, albo w jakikolwiek inny sposób przeszkadza mu w używaniu osobistej wolności; albo, jeżeli kto, choćby nawet w razie pozornie uzasadnionej podstawy do przedsięwziętego przytrzymania, rozmyślnie zaniedbał o tem zaraz donieść właściwej władzy.

Kara.

§ 94. Karą za tę zbrodnię jest więzienie od sześciu miesięcy do roku. Jeżeliby jednak przytrzymanie trwało ponad trzy dni, albo gdyby przytrzymany odniósł jaką szkodę, albo obok pozbawienia wolności jeszcze inne udręczenie, wówczas należy orzec ciężkie więzienie od jednego roku do pięciu lat.

k) Przez postępowanie z człowiekiem jak z niewolnikiem.

* § 95. Wypadek dziesiąty. Ponieważ niewolnictwo i wykonanie władzy do tegoż się odnoszącej nie jest w cesarstwie austriackim dozwolone i każdy niewolnik staje się wolnym z chwilą wstąpienia na cesarsko-austriacką ziemię lub nawet tylko na austriacki okręt, a podobnie i nawet za granicą uzyskuje swą wolność z tą chwilą, w której pod jakimkolwiek tytułem został jako niewolnik oddany poddaniem cesarstwa austriackiego, dlatego też każdy, kto przeszkadza nabytemu przez siebie niewolnikowi w używaniu jego osobistej wolności, albo w kraju lub zagranicą go ponownie dalej jako niewolnika pozbywa, tudzież każdy kapitan okrętu, który jedynie tylko obejmuje do przewozu jednego lub więcej niewolników, albo przybytemu na austriacki okręt niewolnikowi w używaniu uzyskanej w ten sposób wolności przeszkadza albo innym przeszkadzać pozwala, popełnią zbrodnię gwałtu publicznego i będzie karany ciężkim więzieniem od jednego roku do pięciu lat.

Gdyby zaś kapitan okrętu austriackiego albo inny poddany austriacki ustawicznie prowadził handel niewolnikami, wówczas rozszerzy się karę ciężkiego więzie-

nia do lat dziesięciu, a w razie okoliczności szczególnie obciążających, do lat dwudziestu.

l) Przez uprowadzenie.

§ 96. Wypadek jedenasty. Jeżeli kto niewiastę, czy to w zamiarze ożenienia się, czy też dopuszczenia się nierządu, wbrew jej woli przemocą lub podstępnie uprowadzi; albo jeżeli kto zamężną niewiastę, choćby za jej wołą, małżonkowi, dziecko rodzicom, pupila opiekunowi lub dostarczającemu zaopatrzenia podstępnie lub gwałtem uprowadzi, bez względu na to, czy cel tego przedsięwzięcia osiągnięto lub nie.

Kara.

§ 97. Karą za uprowadzenie wbrew woli uprowadzonej osoby, albo za uprowadzenie osoby nie mającej jeszcze czternastu lat życia, jest ciężkie więzienie od lat pięciu do dziesięciu w miarę zastosowanych środków tudzież zamierzonej lub sprowadzonej szkody.

Jeżeli natomiast uprowadzoua osoba miała już co najmniej czterdzieści lat i dała swoje przyzwolenie, wówczas należy wymierzyć karę ciężkiego więzienia od sześciu miesięcy do jednego roku.

m) Przez wymuszenie.

§ 98. Wypadek dwunasty. Zbrodni gwałtu publicznego przez wymuszenie staje się winnym, kto:

a) jakiejś osobie rzeczywiście gwałt zadaje, aby ją zmusić do świadczenia, znoszenia lub zaniechania czegoś,

o ile ta czynność jego nie przedstawia się jako zbrodnia cięższą karą zagrożona.

Wśród tych samych warunków popełnia tę samą zbrodnię, kto:

b) pośrednio lub bezpośrednio, pisemnie lub ustnie, albo w inny sposób, z podaniem lub bez podania swego nazwiska, grozi komu uszczerbkiem na ciele, wolności, czci albo własności w tym zamiarze, aby od zagrożonego wymusić świadczenie, znoszenie lub zaniechanie, jeżeli ta groźba ze względu na stosunki i osobisty stan zagrożonego albo ze względu na ważność zagrożonego zła była zdolną wzniecić u zagrożonego uzasadnioną obawę; bez względu na to, czy wspomniane zło było skierowane przeciw samemu zagrożonemu, tegoż rodzinie i krewnym albo innym osobom pod jego opieką pozostającym, tudzież, czy to zagrożenie odniosło skutek lub nie.

n) Przez niebezpieczne pogroźki.

§ 99. Wypadek trzynasty. Kto używa nadających się do wzniecenia uzasadnionej obawy pogroźek opisanych w § 98 i w sposób tam podany jedynie w tym celu, aby poszczególne osoby, gminy albo powiaty nabawić strachu i niepokoju, popełnia zbrodnię gwałtu publicznego przez niebezpieczne pogroźki.

Kara za dwie poprzednie zbrodnie.

§ 100. Karą za poprzednie dwie zbrodnie opisane w § 98 i 99 jest ciężkie więzienie od sześciu miesięcy do roku.

Jeżeli zachodzą okoliczności obciążające, zwłaszcza, jeżeli przez gwałt zadany lub niebezpieczne zagrożenie skrzywdzony był przez dłuższy czas udręczony, jeżeli grożono morderstwem lub podpaleniem; jeżeli uszkodzenie, którem grożono, lub szkoda, któraby mogła wyniknąć z wymuszonego świadczenia, znoszenia lub zaniechania, przenosi kwotę 2000 zł.; jeżeli pogroźka była wymierzona przeciw całym gminom lub powiatom — należy wymierzyć karę ciężkiego więzienia od jednego roku do lat pięciu. (Art. 1. p. 2. ust. z 16.3. 1920).

ROZDZIAŁ X.

O nadużyciu władzy urzędowej.

Nadużycie władzy urzędowej.

§ 101. Każdy urzędnik państwowy lub gminny, który w urzędzie, w którym jest zobowiązany, powierzonej sobie władzy w celu wyrządzenia komuś szkody, czy to państwu, gminie czy też innej osobie, jakimkolwiek bądź sposobem nadużywa, popełnia przez takie nadużycie zbrodnię, czy do tego dał się nakłonić chciwością, czy też w ogóle namiętnością albo jakim zamiarem ubocznym.

Za urzędnika należy uważać tego, kto jest obowiązany do załatwiania interesów zwierzchności na mocy bezpośredniego albo pośredniego zlecenia publicznego, po zaprzysiężeniu albo bez zaprzysięgania.

Poszczególne wypadki.

§ 102. Wśród tych okoliczności popełnia tę zbrodnię w szczególności:

a) sędzia, prokurator państwa albo inny zwierzchniczy urzędnik, tudzież każdy inny pozostający w obowiązkach urzędnik, który daje się odwieść od spełnienia według prawa swoich obowiązków urzędowych;

b) każdy urzędnik, który w sprawach urzędowych, a zatem także i notariusz, który przy przyjęciu albo wygotowaniu aktu notarialnego poświadcza nieprawdę;

c) kto powierzoną sobie tajemnicę urzędową w niebezpieczny sposób wyjawia; kto dokument swemu nadzorowi urzędowemu powierzony niszczy, albo go komuś wbrew swemu obowiązkowi udziela;

d) adwokat albo inny zaprzysiężony rzecznik, który na szkodę swej strony pomaga stronie przeciwnej albo w składaniu pism prawnych albo wogóle radą i czynem.

Kara.

§ 103. Karą za tę zbrodnię jest ciężkie więzienie od roku do pięciu lat. Stosownie do złośliwości i szkody można ją przedłużyć akże do dziesięciu lat.

t

Przyjmowanie podarunków w sprawach urzędowych.

§ 104. Urzędnik, który przy wymiarze sprawiedliwości, nadawaniu posad, albo przy rozstrzyganiu spraw publicznych, pełni wprawdzie swój urząd wedle obowiązku, jednakże za jego wypełnienie przyjmuje podarunek bezpośrednio albo pośrednio, albo wogóle z tego korzyść odnosi lub przyrzeczenie tejże przyjmuje, podobnie ten, kto wogóle przy załatwianiu swoich spraw urzędowych daje się tem do stronniczości nakłonić, ma być ukarany więzieniem od sześciu miesięcy do roku.

Również ma otrzymany podarunek albo tegoż wartość złożyć na rzecz funduszu ubogich tej miejscowości, w które zbrodnię popełnił.

Uwiedzenie do nadużycia władzy urzędowej.

§ 105. Kto sędziego cywilnego albo karnego, prokuratora państwa, albo w wypadkach nadawania posady lub rozstrzygania spraw publicznych jakiegokolwiek urzędnika, usiłuje podarunkami uwieść do stronnictwa albo do naruszenia obowiązków urzędowych, staje się winnym zbrodni, bez względu na to, czy ten zamiar miał na celu korzyść własną lub kogoś trzeciego, tudzież, czy mu się powiódł lub nie.

Karą za takie uwiedzenie jest więzienie od sześciu miesięcy do roku; w razie wielkiego podstępu albo znacznej szkody rzeczywiście wyrządzonej ciężkie więzienie od jednego roku do pięciu lat. Oprócz tego ma być podarunek ofiarowany albo rzeczywiście dany, złożony na rzecz funduszu ubogich dotyczącej miejscowości. Art. 2. punkt 8. ust. z 16. marca 1920 r. Podarunki, o których mowa w §§ 104 i 105 powszechnej ustawy karnej wpływają do skarbu państwa na cel powyżej (art. 2. p. 6 tejsze ustawy) wymieniony.

ROZDZIAŁ XI.

O fałszowaniu publicznych papierów kredytowych.

I. Podrabianie publicznych papierów kredytowych.

§ 106. Zbrodnię fałszowania publicznych papierów kredytowych popełnia, kto podrabia publiczne papiery kredytowe uważane za monetę, albo przez publiczną

kasę wystawione zapisy długu, zapewniające wypłatę kapitału lub rocznej renty, albo należące do tychże kupony lub talony. Nie stanowi przy tem różnicy, czy podrobiony papier kredytowy jest krajowym czy też zagranicznym papierem kredytowym, wystawionym pod jakąkolwiek bądź nazwą; czy dalej podrobiony papier kredytowy jest zdolny do złudzenia lub nie, czy został już wydany i z tego powodu szkoda powstała lub nie.

Na równi z publicznymi papierami kredytowymi uważa się wystawione przez uprzywilejowany austriacki bank narodowy banknoty i akcje, tudzież zapisy długu wystawione przez krajowy publiczny zakład kredytowy, zatwierdzony przez władzę, tudzież należące do tychże kupony i talony.

Spółwinni tej zbrodni.

§ 107. Spółwinnym tej zbrodni jest ten, kto herby zwykłe przy publicznych papierach kredytowych naśladuje, papier, stampilje, matryce, litery, prasy albo cokolwiek do wytwarzania fałszywych papierów kredytowych może służyć, choćby tylko w jednej sztuce sporządza i świadomie ku ułatwieniu podrobienia dostarcza, albo też w jakikolwiek inny sposób do podrabiania się przyczynia, choćby jego przyczynienie się pozostało bez skutku.

Kara.

a) za naśladownictwo publicznych papierów kredytowych, uważanych za monetę;

aa) w razie dokonanego podrobienia.

§ 108. Jeżeli publiczny papier kredytowy uważany

za monetę rzeczywiście sporządzono, a to sporządzenie nastąpiło narzędziami ułatwiającemi powielanie takich papierów, wówczas należy tak naśladowcę jak i każdego spółwinnego zasądzić na ciężkie więzienie dożywotnie. Jeżeli jednak naśladownictwo nastąpiło piórem, albo innymi narzędziami, niż te, o których wspomniano, należy zasądzić na ciężkie więzienie od dziesięciu do dwudziestu lat.

bb) na uczestników.

§ 109. Takie same kary należy nałożyć na uczestnika, który w porozumieniu z podrabiającym, spółwinnym albo z innymi uczestnikami tego rodzaju podrobione publiczne papiery kredytowe wydał, bez względu na to, czy owo porozumienie nastąpiło przed, podczas lub po dokonaniem podrobieniu.

cc) za usiłowane podrobienie;

§ 110. Jeżeli podrobienia publicznych papierów kredytowych, uważanych za monetę, usiłowano wprawdzie, lecz nie dokonano, wówczas należy ukarać ka dego, kto w tem uczestniczył, jeżeli usiłowanie (§ 8) nastąpiło przy pomocy narzędzi ułatwiających powielanie, ciężkiem więzieniem od lat pięciu do dziesięciu, w razie szczególnego niebezpieczeństwa od lat dziesięciu do dwudziestu; pozatem zaś ciężkiem więzieniem, od roku do pięciu lat, a w razie okoliczności szczególnie obciążających od pięciu do dziesięciu lat.

b) za podrobienie publicznych zapisów długu;

aa) za dokonane podrobienie;

§ 111. Jeżeli zapis długu wystawiony przez jakąś

publiczną kasę rzeczywiście podrobiono, a podrobienie wykonano narzędziami ułatwiającemi powielanie tych papierów, wówczas ma się tak naśladowcę jak i każdego spółwinnego zasądzić na ciężkie więzienie od dziesięciu do dwudziestu lat; od pięciu do dziesięciu lat jednak, jeśli naśladowstwo nastąpiło piórem albo innemi narzędziami niż te, o których wspomniano.

bb) na uczestników.

§ 112. Takie same kary mają dotknąć uczestnika, który w porozumieniu (§ 109) takie podrobione publiczne papiery kredytowe wydał.

cc) za usiłowane podrobienie.

§ 113 Jeżeli podrobienia takich papierów kredytowych wprowadzie usiłowano, ale nie dokonano, ukarać należy każdego, kto w tem uczestniczył, jeżeli usiłowanie (§ 8) nastąpiło przy pomocy narzędzi ułatwiających powielanie, ciężkiem więzieniem od pięciu do dziesięciu lat; pozatem zaś ciężkiem więzieniem.

II. Przerobienie publicznych papierów kredytowych.

§ 114. Fałszowania publicznych papierów kredytowych staje się również winnym i ten, kto

a) tego rodzaju (§ 106) prawdziwe papiery przerabia na wyższą kwotę, niż na którą pierwotnie były wystawione; albo

b) na takich papierach zmienia numery lub inne części w ich treści, albo do tego używa swej pomocy.

Kara: a) na głównych winowajców i spółwinnych.

§ 115. Takiego zbrodniarza ukarać należy ciężkiem więzieniem od pięciu do dziesięciu lat, a jeżeli sfałszowanie było wprawdzie usiłowane, ale nie wykonane, od jednego roku do lat pięciu.

b) na uczestników.

§ 116. Kto w porozumieniu (§ 109) z fałszerzem, spółwinnym albo innym uczestnikiem wydał fałszywie zmienione publiczne papiery kredytowe, tego należy ukarać ciężkiem więzieniem od lat pięciu do dziesięciu.

Szczególna okoliczność obciążająca.

§ 117. Przy wymiarze kary z powodu naśladowstwa albo przerobienia publicznych zapisów długu, opiewających na okaziciela, uważać należy ten przymiot publicznych zapisów długu za obciążającą okoliczność.

ROZDZIAŁ XII.

O fałszowaniu monety.

Fałszowanie monety.

§ 118. Zbrodni fałszowania monety dopuszcza się ten:

a) kto bez upoważnienia wybija monety wedle jakiegobądź będącego w obiegu stempla, choćby nawet waga me nicza i zawartość odpowiadała prawdziwej monęcie, albo ją nawet jeszcze przewyższała;

b) kto wedle jakiegobądź będącego w obiegu stempla wybija fałszywe monety o mniejszej wartości z prawdziwego kruszcu, albo z kruszcu o mniejszej wartości, albo wogóle nadaje fałszywej monecie wygląd prawdziwego pieniądza;

c) kto prawdziwe sztuki pieniężne w jakikolwiek sposób w ich wewnętrznej wartości i zawartości, wedle których są wybijane, uszczupla, albo im kształt sztuk wyższą wartość mających nadać usiłuje;

d) kto przyrządów do wybijania fałszywej monety dostarcza, albo w jakikolwiek sposób do fałszowania się przyczynia.

Kara.

§ 119. Karą za tę zbrodnię jest ciężkie więzienie od pięciu do dziesięciu lat; od dziesięciu do dwudziestu lat jednak, jeśli przytem zachodzi szczególne niebezpieczeństwo albo wielka szkoda. Tylko wówczas, jeżeli sfałszowanie może każdy poznać, albo jeżeli moneta bez upoważnienia wybita odpowiada prawdziwej pod względem wagi menniczej i zawartości, można wymierzyć karę od jednego roku do pięciu lat.

Uczestnictwo w fałszowaniu monety.

§ 120. Jako uczestnik w fałszowaniu monety popełnia zbrodnię, kto sfałszowane pieniądze w porozumieniu (§ 109) z tym, kto dopuścił się sfałszowania, albo w dopuszczaniu się pomagał, albo też z jakimś innym uczestnikiem wydaje albo nabywa te części, o które prawdziwe sztuki pieniężne w przypadku § 118 lit. c) zostały uszczuplone.

Kara.

§ 121. Uczestnictwo takie należy ukarać ciężkiem więzieniem od roku do pięciu lat,* a w razie wyrządzenia wielkiej szkody do lat dziesięciu.

ROZDZIAŁ XIII.

O obrazie religji.

Obraza religji.

§ 122. Zbrodni obrazy religji dopuszcza się ten:

a) kto mowami, czynami, drukiem lub w rozposzczerniających pismach przeciw Bogu bluźni;

b) kto wykonywaniu istniejącej w państwie religji przeszkadza, albo hańbiącym czynem na sprzętach służbie Bożej poświęconych, albo w ogóle czynnościami, mowami, drukiem, albo rozszerzane ni pismami publicznie wzgardę dla religji okazuje;

c) zniesiony art. 7 ust. z 25. V. 1868 l. 49. Dpp.

d) kto usiłuje niewiarę rozkazywać.

Kara.

§ 123. Jeżeli obraza religji wywołała 'publiczne zgorzenie, albo nastąpiło sprowadzenie na złą drogę, albo też z takim przedsięwzięciem było połączone ogólne niebezpieczeństwo, wówczas należy tę zbrodnię ukarać ciężkiem więzieniem od roku do pięciu lat, a w razie wielkiej złośliwości lub niebezpieczeństwa jednak nawet do dziesięciu lat.

§ 124. Jeżeli nie zachodzi żadna z okoliczności wymienionych w poprzednim paragrafie, wówczas należy obrazę religji ukarać więzieniem od sześciu miesięcy do jednego roku.

ROZDZIAŁ XIV.

O zgwałceniu, zhańbieniu i innych ciężkich wypadkach nierządu.

Zgwałcenie.

§ 125. Kto kobietę niebezpieczną pogrózką, rzeczywiście użytym gwałtem, albo podstępem odurzeniem jej zmysłów pozbawia możliwości stawienia mu oporu i w tym stanie nadużywa jej do pozamałżeńskiego spółkowania, popełnia zbrodnię zgwałcenia.

Kara.

§ 126. Karą za zgwałcenie jest ciężkie więzienie od pięciu do dziesięciu lat. Jeżeli gwałt spowodował u zgwałconej znaczną szkodę na jej zdrowiu albo na życiu, wówczas należy przedłużyć karę na przeciąg lat dziesięciu do dwudziestu. Jeżeli zbrodniarz spowodował śmierć znieważonej, nastąpi dożywotnie ciężkie więzienie.

§ 127. Pozamałżeńskie spółkowanie dokonane na kobiecie, znajdującej się bez przyczynienia się ze strony sprawcy w stanie bezbronności i nieprzytomności, albo która jeszcze czternastu lat życia nie ukończyła, należy również uważać za zgwałcenie i ukarać według § 126.

Zahńbienie.

§ 128. Kto chłopca lub dziewczynę poniżej czternastu lat, albo osoby znajdującej się w stanie bezbronności lub nieprzytomności nadużywa cielesnie w celu dogodzenia swemu popędowi zmysłowemu w inny

sposób, niż w § 127 oznaczony, dopuszcza się, o ile ta czynność nie stanowi zbrodni oznaczonej w § 129 lit. b, zbrodni zhańbienia i ma być ukarany ciężkiem więzieniem od jednego roku do lat pięciu, w razie okoliczności bardzo obciążających do dziesięciu, a jeżeli nastąpił jeden z wymienionych w § 126 skutków, do dwudziestu lat.

Zbrodnia nierządu: I. przeciw naturze.

§ 129. Również następujące rodzaje nierządu będą jako zbrodnie karane: I. nierząd przeciw naturze, to jest

- a) ze zwierzętami;
- b) z osobami tej samej płci.

Kara.

§ 130. Karą jest ciężkie więzienie od roku do pięciu lat.

Jeżeli się jednak w wypadku pod lit. b posługiwano środkami wymienionymi w § 125, wówczas wymierzyć należy karę od pięciu do dziesięciu lat, a jeżeli zachodzi jedna z okoliczności w § 126 podanych, także karę tam oznaczoną.

II. Kazirodztwo.

§ 131. II. Kazirodztwo, popełnione między krewnymi w linii wstępnej lub zstępnej, bez względu na to czy ich pokrewieństwo opiera się na ślubnem pochodzeniu lub nieślubnem. Karą jest więzienie od sześciu miesięcy do jednego roku.

III. Uwiedzenie do nierządu.

§ 132. III. Uwiedzenie, przez które ktoś skłania

do popełnienia lub znoszenia wszetecznej czynności osobę powierzoną swemu nadzorowi albo wychowaniu albo do nauki.

IV. Stręczenie do nierządu względem niewinnej osoby.

IV. Stręczenie do nierządu, o ile wskutek tego niewinną osobę uwiedziono, albo jeżeli rodzice, opiekunowie, wychowawcy albo nauczyciele stali się winnymi tegoż względem swoich dzieci, pupilów albo osób im do wychowania lub nauki powierzonych.

Kara.

§ 133. Karą jest ciężkie więzienie od roku do lat pięciu.

ROZDZIAŁ XV.

O morderstwie i zabójstwie.

Morderstwo.

§ 134. Kto przeciw jakiemuś człowiekowi w zamiarze zabicia go w ten sposób działa, że wskutek tego nastąpiła śmierć tego lub jakiego innego człowieka, staje się winnym zbrodni morderstwa, choćby nawet skutek ten nastąpił z powodu osobistego przymiotu zamordowanego, albo jedynie wskutek przypadkowych okoliczności, wśród których czyn popełniono, albo tylko wskutek przypadkowo zaszyłych przyczyn pośrednich, jeżeli te ostatnie przez samo działanie wywołane zostały.

§ 135. Rodzaje morderstwa są:

1. Skrytobójstwo, które popełnia się za pomocą trucizny albo w ogóle w sposób podstępny.

2. Morderstwo rabunkowe, które się popełnia z zamiarem zabrania cudzej rzeczy ruchomej, przez użycie gwałtu przeciw osobie.

3. Morderstwo nasadnicze, do którego kogoś najęto, albo w inny jakiś sposób przez trzecią osobę spowodowano.

4. Morderstwo pospolite, nie należące do żadnego z przytoczonych ciężkich gatunków morderstwa.

Kara za dokonane morderstwo: a) na sprawcę, najmującego, na bezpośrednio współczynnych.

§ 136. Za każde dokonane morderstwo ma być ukarany śmiercią tak bezpośredni morderca, jak również i ten, który go do tego najął albo do dokonania morderstwa bezpośrednio sam rękę przyłożył, albo w jakiś czynny sposób współdziałał.

b) na dalszych spółwinnych i uczestników.

§ 137. Ci, którzy nie przyłożywszy bezpośrednio ręki do dokonania morderstwa ani współdziałając czynnie, w inny dalszy sposób wyrażony w § 5 przyłożyli się do czynu, mają być ukarani w razie pospolitego morderstwa ciężkiem więzieniem od pięciu do dziesięciu lat; od dziesięciu do dwudziestu lat jednak, jeśli morderstwo popełniono na krewnych w linii wstępnej albo zstępnej, na małżonku jednego z współdziałających, skoro im te stosunki były znane, albo jeżeli popełniono morderstwo skrytobójcze, rabunkowe albo nasadnicze.

Kara za usiłowanie.

§ 138. Za przedsięwzięte ale nie dokonane mor-

derstwo pospolite ukarać należy sprawcę i bezpośrednio współwinnego (§ 136) ciężkim więzieniem od pięciu do dziesięciu lat, dalszych zaś współwinnych i uczestników (§ 137) od roku do lat pięciu. Jeżeli natomiast usiło waniem było morderstwo rabunkowe, skrytobójcze, nasadnicze, albo morderstwo na członkach rodziny, w poprzednim paragrafie wspomnianych, wówczas należy sprawcę i bezpośredniego współwinnego ukarać ciężkim więzieniem między dziesięciu a dwudziestu laty, a przy okolicznościach szczególnie obciążających na całe życie; dalszych zaś współwinnych i uczestników karą ciężkiego więzienia między pięciu a dziesięciu laty.

Kara za dzieciobójstwo.

§ 139. Na matkę, która zabija swe dziecko przy porodzie, albo daje mu zginąć przez rozmyślne zaniechanie koniecznej przy porodzie pomocy, wymierzyć należy karę dożywotniego ciężkiego więzienia, jeżeli morderstwa dokonano na ślubnym dziecku. Jeżeli zaś dziecko było nieślubne, ma miejsce w razie zabicia kara ciężkiego więzienia od dziesięciu do dwudziestu lat, jeżeli zaś dziecko zginęło wskutek zaniechania koniecznej pomocy, od pięciu do dziesięciu lat.

Zabójstwo.

§ 140. Jeżeli czyn, wskutek którego jakiś człowiek straci życie (§ 134), wykonano wprawdzie nie w zamiarze zabicia go, ale przecież w innym nieprzyjaznym zamiarze, wówczas zachodzi zbrodnia zabójstwa,

Kara za rabunkowe zabójstwo.

§ 141. Jeżeli przy wykonaniu rabunku postąpiono z człowiekiem w sposób tak gwałtowny, że wskutek tego wynikła jego śmierć (§ 134), należy za to zabójstwo wszystkich, którzy się do zabicia przyczynili, ukarać śmiercią.

Kara za pospolite zabójstwo.

§ 142. W innych wypadkach karać należy zabójstwo ciężkim więzieniem od pięciu do dziesięciu lat; od dziesięciu zaś do dwudziestu lat, jeżeli sprawca pozostawał z zabitym w bliskim pokrewieństwie albo w ogóle w szczególnych względem niego obowiązkach.

Zabójstwo podczas bójki lub w czynnem pobiciu jednej lub kilku osób.

§ 143. Jeżeli podczas bójki powstałej między kilku ludźmi, albo podczas czynnej zniewagi przedsięwziętej przeciw jednej lub kilku osobom, kogoś zabito, wówczas należy uznać winnym zabójstwa każdego, kto mu zadał cios śmiertelny. Jeżeli jednak śmierć spowodowały tylko wszystkie nadwerężenia i obrażenia łącznie, albo jeżeli nie można oznaczyć, kto zadał cios śmiertelny, wówczas nie jest wprawdzie nikt winnym zabójstwa, wszyscy jednakże, którzy się na zabitego targnęli, są winnymi zbrodni ciężkiego uszkodzenia ciała i mają być zasądzeni na ciężkie więzienie od roku do pięciu lat.

ROZDZIAŁ XVI.

O spędzeniu płodu.

Spędzenie własnego płodu.

§ 144. Kobieta, która rozmyślnie przedsięwzię-

jakąkolwiek czynność, którą spowoduje spędzenie swego płodu albo sprowadza swoje rozwiązanie w ten sposób, że dziecko przychodzi na świat nieżywe, staje się winną zbrodni.

Kara.

§ 145. Jeżeli spędzenie płodu było usiłowane, ale nie nastąpiło, wymierzyć należy karę więzienia między sześciu miesiącami a rokiem, dokonane spędzenie należy ukarać ciężkiem więzieniem między jednym rokiem a pięciu latami.

§ 146. Na taką też karę, jednakże z zaostreniem, zasądzić należy ojca spędzonego dziecka, jeśli jest współwinnym tej zbrodni.

Spędzenie obcego płodu.

§ 147. Tej zbrodni staje się również winnym ten, kto w jakimkolwiek zamiarze bez wiedzy i woli matki spędzenie jej płodu spowoduje, albo spowodować usiłuje.

Kara.

§ 148. Takiego zrodniarza ukarać należy ciężkiem więzieniem od roku do pięciu lat, a jeżeli zarazem ta zbrodnia wywołała u matki niebezpieczeństwo dla życia, albo uszczerbek na zdrowiu, od pięciu do dziesięciu lat.

ROZDZIAŁ XVII.

O porzuceniu dziecka.

Porzucenie dziecka.

§ 149. Kto porzuca dziecko w takim wieku,

w którym ono nie może pomóc samo sobie celem ratowania swego życia, a to w tym celu, aby je wystawić na niebezpieczeństwo śmierci. albo też, aby wyratowanie jego pozostawić tylko przypadkowi, ten popełnia zbrodnię, bez względu na przyczynę, jaka go do tego skłoniła.

Kara.

§ 150. Jeśli dziecko porzucono na miejscu odległym, zwyczajnie nie uczęszczanem, albo wśród takich okoliczności, że rychłe spostrzeżenie i uratowanie go nie łatwo mogło nastąpić, wówczas jest za to karą ciężkie więzienie od roku do pięciu lat, a jeżeli śmierć dziecka nastąpiła, od pięciu do dziesięciu lat.

§ 151. Jeżeli jednak dziecko porzucono na miejscu zwyczajnie uczęszczanem i w taki sposób, że słusznie można przypuszczać rychłe spostrzeżenie i uratowanie tegoż, wówczas należy to porzucenie ukarać więzieniem od sześciu miesięcy do roku. Gdyby jednak mimo to śmierć dziecka nastąpiła, wówczas jest karą więzienie od roku do pięciu lat.

ROZDZIAŁ XVIII.

O zbrodni ciężkiego uszkodzenia ciała.

Zbrodnia ciężkiego uszkodzenia ciała.

§ 152. Kto przeciw jakiemuś człowiekowi wprawdzie nie w zamiarze zabicia go, ale jednak w innym nieprzyjaznym zamiarze w taki sposób działa, że wskutek tego (§ 134) nastąpiło naruszenie zdrowia albo niezdolność do wykonywania zawodu co najmniej przez przeciąg dwudziestu dni trwająca, rozstrój umysłowy

albo ciężkie nadwerężenie, ten staje się winnym zbrodni ciężkiego uszkodzenia ciała.

§ 153. Zbrodni tej staje się również i ten winnym, kto swych rodziców, albo kto urzędnika publicznego, duchownego, świadka lub rzeczoznawcę podczas wypełniania ich obowiązków albo właśnie z powodu pełnienia tychże rozmyślnie na ciele uszkadza, choćby nawet to uszkodzenie nie posiadało następstw wymaganych w § 152.

Kara.

§ 154. Karą za zbrodnię oznaczoną w § 152 i 153 jest więzienie od sześciu miesięcy do roku, którą jednakże w razie obciążających okoliczności rozciągnąć należy do pięciu lat.

§ 155. Jeżeli jednak

a) uszkodzenie, jakkolwiek samo przez się lekkie, zostało przedsięwzięte takim narzędziem i w taki sposób, z którym zwykle niebezpieczeństwo dla życia jest połączone, albo jeżeli w inny sposób zostanie wykazany zamiar wywołania jednego z ciężkich następstw w § 152 wymienionych, choćby nawet tylko na usiłowaniu porzeczano; albo

b) wskutek uszkodzenia nastąpiło nadwerężenie zdrowia lub niezdolność do wykonywania zawodu, przez przeciąg najmniej trzydziestu dni; albo

c) działanie połączone było z osobliwymi mękami dla uszkodzonego; albo

d) napad uczyniono w zмовie z innymi albo w sposób podstępny i w skutek tego powstało jedno z następstw w § 152 wspomnianych; albo

e) ciężkie nadwężenie było z niebezpieczeństwem życia połączone; wówczas orzec należy ciężkie i zastrzone (§ 19) więzienie od jednego roku do zięciu lat.

§ 156 Jeżeli jednak zbrodnia przyprawiła uszkodzonego:

a) o utratę lub trwałe osłabienie mowy, wzroku lub słuchu, o utratę zdolności płodzenia, oka, ramienia albo ręki albo o inne wpadające w oczy kalectwo albo oszpecenie; albo

b) o trwałą niemoc, nieuleczalną chorobę albo pomieszanie zmysłów bez prawdopodobieństwa wyleczenia albo

c) o trwałą niezdolność uszkodzonego do wykonywania zawodu, wówczas wymierzyć należy karę ciężkiego więzienia od pięciu do dziesięciu lat.

§ 157. Jeżeli podczas bójki powstałej między kilku ludźmi, albo wśród czynnej zniewagi przeciw jednej lub kilku osobom przedsięwziętej, zostanie ktoś na ciele ciężko uszkodzony (§ 152), wówczas należy każdego, kto mu takie uszkodzenie zadał, ukarać wedle poprzednich §§ 154 - 156. Jeżeli jednak ciężkie uszkodzenie ciała powstało wskutek współdziałania ogołu nadwężzeń lub obrażeń, pochodzących od kilku sprawców, albo jeżeli nie można wykazać, kto zadał ciężkie obrazenie, wówczas należy wszystkich, którzy na pokrzywdzonego się targnęli, uznać winnymi zbrodni ciężkiego uszkodzenia ciała i ukarać więzieniem od sześciu miesięcy do roku.

ROZDZIAŁ XIX.

O pojedynku.

Pojedynek.

§ 158. Kto kogoś z jakiegokolwiek powodu wyzywa

do walki na broni zabójczą i kto na takie wyzwanie do walki staje, popełnia zbrodnię pojedynku.

Kara.

§ 159. Jeżeli nie było żadnego zranienia należy ukarać tę zbrodnię więzieniem od sześciu miesięcy do roku.

§ 160. Jeżeli podczas pojedynku nastąpiło zranienie, wówczas jest karą więzienie od roku do pięciu lat. Jeżeli jednak pojedynek pociągnął za sobą jedno z następstw w § 156 przewidzianych, wówczas ukarać zaś należy ciężkiem więzieniem od pięciu do dziesięciu lat.

§ 161. Jeżeli wskutek pojedynku nastąpiła śmierć jednego z walczących, wówczas należy zabójcę ukarać ciężkiem więzieniem od dziesięciu do dwudziestu lat.

§ 162. W każdym razie należy wyzywającego zasądzić na dłuższy przeciąg czas, niż czas, na który byłby zasądzony w razie, gdyby sam był wyzywany.

Kara na uczestników.

§ 163. Kto do wyzwania albo do rzeczywistego jawienia się jednej lub drugiej strony na placu walki pobudzał, albo w inny sposób do tego się przyczynał, lub temu, kto chciał wezwaniu odmówić, pogardą groził albo ją okazywał, tego ukarać należy więzieniem od sześciu miesięcy do roku; jeżeliby jednak wpływ jego był szczególnie wielki i zranienie albo nawet śmierć nastąpiła, od roku do pięciu lat.

§ 164. Tych, którzy stanęli do walki w charakterze pomocników czyli tak zwanych sekundantów jednego

z walczących ukarać należy więzieniem od sześciu miesięcy do roku, a w miarę wielkości wpływu i spowodowanej szkody nawet do pięciu lat.

Bezkarność pojedynku.

§ 165. Karygodność za tę zbrodnię zostaje uchylona:

- a) dla wyzywającego, jeżeli się do walki nie stawił;
- b) dla tegoż jak i dla wyzwanego, jeśli się wprawdzie do walki stawili, jednakże od walki przed rozpoczęciem tejże dobrowolnie odstąpili;
- c) dla wszystkich innych współwinnych, jeżeli z czynną gorliwością starali się o dobrowolne odstąpienie od pojedynku, który rzeczywiście nie przyszedł do skutku.

ROZDZIAŁ XX.

O podpaleniu.

Podpalenie.

§ 166. Zbrodnię podpalenia popełnia ten, kto przedsięwzięcie jakąś czynność, z powodu której według jego zamiaru ma powstać pożar w cudzej własności, choćby nawet ogień nie wybuchnął albo żadnej szkody nie wyrządził.

Kara.

§ 167. Karę należy wymierzyć wedle następującej różnicy:

- a) jeżeli ogień wybuchnął i wskutek tego został zabity człowiek, co podpalacz mógł przewidzieć, albo

jeżeli pożar spowodowany został przez bandy, mające na celu szerzyć spustoszenie, karą jest śmierć.

b) jeżeli sprawca podkładał ogień więcej niż raz, czy to pod ten sam, czy też pod różne przedmioty, a ogień też rzeczywiście choćby tylko jeden raz wybuchnął; albo

c) jeżeli ogień wybuchnął, a dla poszkodowanego wynikła dotkliwa szkoda; tudzież

d) jeżeli sprawca przedsiębrał podpalenie więcej niż raz, lecz za każdym razem bez skutku, ma być ukarany ciężkim więzieniem na całe życie;

e) jeżeli ogień wybuchnął, ale nie był połączony z żadną z dotychczas wymienionych okoliczności, orzec należy ciężkie więzienie od dziesięciu do dwudziestu lat;

f) jeżeli ogień wprawdzie nie wybuchnął, jednakże podłożony został w porze nocnej, albo na takim miejscu, w którym w razie wybuchu łatwo mógłby się rozszerzyć, albo wśród takich okoliczności, że zarazem życie ludzkie byłoby na widoczne niebezpieczeństwo narażone, ukarać należy sprawcę ciężkim więzieniem od pięciu do dziesięciu lat;

g) jeżeli czyn przedsięwzięto za dnia i bez szczególnego niebezpieczeństwa, a podłożony ogień nie wybuchnąwszy zgasł, albo jeżeli wybuchnął i bez szkody został ugaszony, wówczas zasłużył sprawca na karę ciężkiego więzienia od roku do pięciu lat.

Bezkarność za podłożenie ognia z powodu czynnego żalu.

§) 108. Jeżeli w razie podłożenia ognia sam sprawca z żalu i jeszcze w porę tyle dołożył starania, że

zapobieżono wszelkiej szkodzie, wówczas ma być wolny od wszelkiej kary.

O karygodności tego, kto swą własną rzecz podpala.

§ 169. Kto wskutek podpalenia swej własności, przedsięwziętego w jakimkolwiek złym zamiarze, naraża również cudzą własność na niebezpieczeństwo pożaru, staje się także winnym podpalenia i ma być ukarany wedle oznaczonego w § 167 wymiaru.

§ 170. Kto podpala swoją własność, bez równoczesnego narażenia cudzej własności na niebezpieczeństwo zajęcia się od ognia, ten staje się także winnym wprawdzie nie podpalenia, ale oszustwa, jeżeli zamierza przez to kogoś trzeciego ukrócić w jego prawach, albo na kogoś rzucić podejrzenie.

ROZDZIAŁ XXI.

O kradzieży i sprzeniewierzeniu.

Kradzież.

§ 171. Kto dla swojej korzyści zabiera cudzą ruchomość z posiadania drugiego bez tegoż zezwolenia, popełnia kradzież.

Okoliczności, wśród których kradzież staje się zbrodnią.

§ 172. Kradzież staje się zbrodnią albo z powodu kwoty, albo z powodu właściwości czynu, albo też z powodu przymiotu zabranej rzeczy lub przymiotu sprawcy.

a) wyższa kwota.

§ 173. Z powodu kwoty staje się kradzież zbrodnią,

jeżeli kwota lub wartość tego, co skradziono, wynosi więcej niż 200 zł. Nie stanowi przytem różnicy, czy ta kwota lub wartość wynika z jednego lub kilku, równoczesnych lub powtarzanych czynów, czy ją skradziono jednemu lub kilku właścicielom, czy kradzieży dopuszczono się na jednym lub kilku przedmiotach. Wartość jednakże obliczać należy nie wedle k rzyści złodzieja, lecz wedle szkody okradzonego.

b) niebezpieczniejsza właściwość czynu.

§ 174. Z powodu właściwości czynu kradzież jest zbrodnią:

I. Bez jakiegokolwiek względu na kwotę,

a) jeżeli złodziej był zaopatrzony w broń lub w inne narzędzia dla osobistego niebezpieczeństwa groźne;

b) jeżeli w chwili przyłapania go na kradzieży użył przeciw jakiejś osobie rzeczywistego gwałtu albo niebezpiecznej pogroźki, aby się utrzymać w posiadaniu skradzionej rzeczy;

c) jeżeli kradzież popełniono podczas pożaru, powodzi, albo innej klęski ogólnej albo okradzonego szczególnie dotykającej.

II. Jeżeli kradzież wynosi więcej niż 50 zł.; a zarazem dopuszczono się jej

a) w towarzystwie jednego lub kilku towarzyszy kradzieży;

b) w miejscu poświęconem służbie Bożej;

c) na rzeczach stojących pod zamknięciem;

d) na drzewie albo w ogrodzonych lasach albo ze znacznem uszkodzeniem lasu;

- e) na rybach w stawach;
- f) na dziczyźnie albo w ogrodzonych lasach, albo ze szczególną śmiałością, albo przez sprawcę zajmującego się tem, jak gdyby zwyczajnym zawodem.

c) właściwość skradzionej rzeczy.

§ 175. Z powodu właściwości skradzionej rzeczy kradzież staje się zbrodnią:

I. Bez względu na kwotę, jeśli kradzież popełniono

a) na rzeczy poświęconej bezpośrednio służbie Bożej ze znieważeniem obrządku religijnego;

b) na przedmiotach wymienionych w §§ 85, lit. c i 89.

II. Jeżeli kwota wynosi więcej niż 50 zł.; i jeśli ją popełniono

a) na płodach polnych lub owocach na drzewach a w krajach, w których hodowla jedwabników stanowi gałąź przemysłu i gospodarstwa, także na liściach morwowych, służących za pokarm dla jedwabników;

b) na bydłe będącem na pastwisku lub z wygonu;

c) na minerałach, narzędziach lub sprzętach wewnątrz kopalni, na powierzchni, na kopcach lub w oczyszczalniach rudy.

d) przymiot sprawcy.

§ 176. Z powodu właściwości sprawcy kradzież staje się zbrodnią:

I. Bez względu na kwotę, jeśli kradzież u sprawcy stała się nałogiem;

II. Ze względu na kwotę 50 zł.

a) Jeżeli sprawca już był dwukrotnie czy to za zbrodnię, czy też za przekroczenie kradzieży karany;

b) kradzież popełnili słudzy na szkodę swych słuźbodawców lub innych domowników;

c) czeladnicy, terminatorzy albo zarobnicy na szkodę swych majstrów albo tych, którzy ich do roboty zgodzili.

§ 177. Jeżeli kradzież należy po myśli § 176 jedynie z powodu właściwości sprawcy poczytać temuż za zbrodnię, wówczas ani uczestnictwa ani współwiny w teźże nie można uważać za zbrodnię.

Kara za zbrodnię kradzieży.

§ 178. Jeżeli kradzież oprócz tego, co jest w § 173—176 do zbrodni wymagane, niczem nadto nie jest obciążona, wówczas ma być karana ciężkiem więzieniem od sześciu miesięcy do roku; w razie obciążających okoliczności jednak, od roku do pięciu lat.

§ 179. Jeżeli suma tego, co skradziono, wynosi więcej niż 2000 zł.; albo jeżeli kradzież popełniono ze szczególnem zuchwalstwem, gwałtem lub podstępem, albo jeżeli złodziej przyłapany na kradzieży użył przeciw jakiej osobie rzeczywistego gwałtu albo niebezpiecznej pogróżki celem utrzymania się w posiadaniu skradzionej rzeczy; lub też jeżeli kradzież stała się u sprawcy nałogiem, wówczas orzec należy ciężkie więzienie od pięciu do dziesięciu lat.

§ 180. Okoliczność, że kradzież popełniono w porze

nocnej, nie czyni tejże samej przez się zbrodnią, jeżeli nie zachodzi równocześnie żadna z okoliczności naprowadzonych w § 173—176, kradzież taką jednak należy albo w wymiarze czasu trwania albo przez zaostrenie kary surowiej ukarać, aniżeli gdyby zresztą wśród tych samych okoliczności w dzień została popełniona.

Sprzeniewierzenie staje się zbrodnią: a) wskutek jakości czynu.

§ 181. Za zbrodnię należy uważać takie sprzeniewierzenie, jeżeli ktoś powierzone sobie, na mocy swego publicznego (państwowego lub gminnego) urzędu lub na mocy szczególnego polecenia zwierzchności lub gminy, dobro o wartości większej niż 50 zł. zatrzymuje albo sobie przywłaszcza.

Kara.

§ 182. Sprzeniewierzenie takie należy ukarać ciężkiem więzieniem od roku do pięciu lat; jeżeli jednak wartość przewyższa kwotę 1000 zł. od pięciu do dziesięciu a nawet i do dwudziestu lat.

b) z powodu większej kwoty.

§ 183. Zbrodni sprzeniewierzenia staje się również ten winnym, kto oprócz wypadku wymienionego w § 181, powierzone sobie dobro o wartości większej, niż 200 zł. zatrzymuje albo sobie przywłaszcza.

Kara.

§ 184. Takie sprzeniewierzenie ukarać należy cięż-

kiem więzieniem od sześciu miesięcy do roku; w razie obciążających okoliczności ciężkim więzieniem od roku do pięciu lat; jeżeli jednakże kwota przewyższa 2000 zł. od pięciu do dziesięciu lat.

Uczestnictwo w kradzieży i sprzeniewierzeniu.

§ 185. Uczestnictwa w kradzieży albo sprzeniewierzeniu staje się ten winnym, kto skradzioną albo sprzeniewierzoną rzecz ukrywa, nabywa albo pozbywa.

Kara.

§ 186. Jeżeli uczestnikowi

a) wiadomo z kwoty albo wartości rzeczy lub pochodzących okoliczności że kradzież albo sprzeniewierzenie popełnione zostały w sposób, kwalifikujący je jako zbrodnię, o ile tenże nie mieści się tylko w osobistej właściwości sprawcy;

b) jeżeli kwota lub wartość wszystkich na kłk zawadów ukrytych, nabytych lub pozbytych rzeczy, pochodzących z kradzieży lub sprzeniewierzenia, przynosi razem 200 zł.; albo

c) jeżeli kwota lub wartość wszystkich ukrytych, nabytych lub pozbytych rzeczy, pochodzących z kradzieży lub sprzeniewierzenia, przynosi razem 50 zł. a sprawca był już karany dwa razy za zbrodnię lub przekroczenie uczestnictwa w kradzieży lub sprzeniewierzeniu — uczestnictwo winno być karane więzieniem od sześciu miesięcy do jednego roku, a w miarę wielkości kwoty, podstępu i szkody zrządzonej — aż do lat pięciu“.

(Ustępy b) i c) wprowadziła nowela z 1920 roku).

Bezkarność kradzieży i sprzeniewierzenia z powodu czynnego żalu.

§ 187. Każda kradzież i każde sprzeniewierzenie przestaje być karygodne, jeżeli sprawca z czynnego żalu, chociażby na naleganie ze strony poszkodowanego, sam a nie ktoś trzeci za niego, wynagrodzi całą szkodę z czynu tego wynikającą, zanim się sąd albo inra władza o jego przewinieniu dowiedziała.

To samo stosuje się również do uczestnictwa; do uwolnienia jednakże wystarcza, jeżeli uczestnik w kradzieży albo sprzeniewierzeniu przed wykryciem ze strony władzy wynagrodził całą szkodę powstałą przez swoje uczestnictwo, o ile ten udział jego da się oznaczyć.

§ 188. Jeżeli zatem poszkodowany zrobił dcnies e nie u władzy o popełnionej na jego szkodę kradzieży, bez równoczesnego jednak wskazania sprawcy, choćby nawet na podstawie cdległych poszlak, sprawca jednak wynagrodził szkodę, zanim doszło do wiadomości władzy, że on jest sprawcą, wówczas sprawca jest całkiem bezkarny; natomiast przepis poprzedniego paragrafu nie ma zastosowania:

a) jeżeli złodziej, zanim skradzione dobro zabezpieczył, został w ucieczce przez okradzonego dopędzony i albo je temuż na żądanie zwróci albo podczas pościgu porzuci:

b) jeżeli sprawca zobowiąże się do pewnego oznaczonego czasu wynagrodzić poszkodowanemu szkodę, ale ugody tej nie dotrzyma i następnie poszkodowany go oskarży;

c) jeżeli wśród tych okoliczności tylko część skradzionego dobra zostanie zwrócona; albo

d) jeżeli sprawca część skradzionego dobra zwróci przed wykryciem ze strony władzy, a pod względem reszty proponuje ugodę, ale poszkodowany ugody nie zawrze i sprawcę każe przyaresztować.

Kradzieże i sprzeniewierzenia, które należy uważać za przekroczenia.

§ 189. O ile zresztą nie wyszczególnione tutaj kradzieże i sprzeniewierzenia i uczestnictwo w tychże, jak też w ogóle kradzieże i sprzeniewierzenia wydarzające się między małżonkami, rodzicami, dziećmi i rodzeństwem, jak długo żyją w wspólnem gospodarstwie, traktować należy jako przekroczenia, mieści się pod tym względem przepis w drugiej części niniejszej ustawy (§ 463).

ROZDZIAŁ XXII.

O rabunku.

Rabunek.

§ 190. Rabunku staje się winnym, kto zadaje jakiejś osobie gwałt celem zawładnięcia rzeczą ruchomą do niej lub do kogo innego należącą; bez względu na to, czy gwałt zadano czynnem obrażeniem, czy też tylko przez zagrożenie.

Kara.

§ 191. Sama już groźba taka, choćby nawet wyszła od jednego tylko człowieka i pozostała bez skutku, ma być karana ciężkiem więzieniem od pięciu do dziesięciu lat.

§ 192. Jeżeli jednak groźba nastąpiła w towarzystwie jednego lub kilku współników rabunku, albo z bronią morderczą, albo jeżeli dobro wskutek groźby rzeczywiście zrabowano; wówczas należy orzec ciężkie więzienie od dziesięciu do dwudziestu lat.

§ 193. Ta kara ma również wtedy zastosowanie, jeżeli gwałtownie porwano się na osobę, chociaż rabunku nie dokonano.

§ 194. Jeżeli jednak rabunku z użyciem gwałtu przedsięwziętego rzeczywiście dokonano, wówczas zastosować należy ciężkie więzienie od dziesięciu do dwudziestu lat z zastrzeżeniem.

§ 195. Jeżeli jednak podczas rabunku ktoś został w ten sposób zraniony albo skaleczony, że wskutek tego odniósł ciężkie uszkodzenie ciała (§ 152); albo jeżeli ktoś wskutek ustawicznych krzywd albo niebezpiecznych pogroźek popadł w stan pełny wdęrczeń; wówczas należy każdego, kto w tem brał udział, ukarać dożywotniem ciężkiem więzieniem.

Uczestnictwo w rabunku.

§ 196. Kto jakąś rzecz, o której wiedział, że pochodzi z rabunku, choćby nawet przedstawiała niską kwotę lub wartość, ukrywa, pozbywa lub dla siebie nabywa, staje się winnym zbrodni uczestnictwa w rabunku i ma być ukarany ciężkiem więzieniem od roku do pięciu lat.

ROZDZIAŁ XXIII.

O oszustwie.

Oszustwo.

§ 197. Kto podstępnie przedstawieniami albo czynnościami wprowadza drugiego w błąd, skutkiem czego ktoś, czy to państwo, gmina albo inna osoba ma ponieść szkodę na swej własności albo innych prawach; albo też kto w tymże zamiarze i w takiż sposób wykorzystuje cudzy błąd albo nieświadomość, popełnia oszustwo, bez względu na to, czy dał się do tego skłonić chęcią zysku, namiętnością, zamiarem bezprawnego przysporzenia komuś korzyści albo wogóle jakimkolwiek zamiarem ubocznym.

Okoliczności, wśród których oszustwo staje się zbrodnią^o

§ 198. Oszustwo staje się zbrodnią albo wskutek właściwości czynu albo wskutek wysokości szkody.

a) właściwość czynu.

§ 199. Pod warunkami § 197 staje się oszustwo już wskutek właściwości czynu zbrodnią:

a) jeżeli kto w własnej sprawie w sądzie oświadczył gotowość złożenia fałszywej przysięgi, albo rzeczywiście fałszywą przysięgę złożył, albo jeżeli się kto starał o fałszywe świadectwo przed sądem złożyć się mając, albo jeżeli fałszywe świadectwo sądownie ofiarowano lub złożono, choćby ono nie mieściło w sobie równocześnie także zaofiarowania lub złożenia przysięgi;

b) jeżeli kto fałszywie przybiera charakter urzędnika publicznego, albo zmyśla polecenie urzędowe lub

szczególne upoważnienie od władzy publicznej otrzymane;

c) jeżeli w publicznym przemyśle używa się miary lub wagi fałszywej lub mało w sobie zawierającej czy to cechowanej, czy też niecechowanej;

d) jeżeli kto publiczny dokument albo zaprowadzone przez zakład publiczne o cechowanie podrabia albo fałszuje zapomocą stempla, pieczęci lub próby;

e) jeżeli kto graniczniki powbijane celem oznaczenia granic usuwa albo przesuwa;

f) uchylony rozp. ces. z 10. XII. 1914 dpp. 337.

b) wyższa kwota.

§ 200. Irne oszustwa stają się zbrodnią, skoro szkoda, którą wyrządzono, albo na którą zły zamiar był skierowany wynosi więcej niż 2.000 zł.

Główne rodzaje oszustw, które w razie wyższej kwoty stają się zbrodnią.

§ 201. Wszelkich gatunków oszustwa nie podobna wprawdzie z powodu ich wielkiej różnorodności w ustawie wyliczyć. W szczególności jednak stają się winnym zbrodni ze względu na wymienioną właśnie kwotę;

a) kto sprzedaje fałszywe dokumenty prywatne, albo fałszuje prawdziwe; kto dokumenty, nie należące wcale albo nie wyłącznie do niego na szkodę drugiego, niszczy, uszkodza lub zataja; kto podrobione lub sfałszowane publiczne papiery kredytowe, tudzież kto fałszywą monetę bez porozumienia się z fałszerzami lub uczestnikami świadomie w dalszy obieg puszcza;

b) kto nadużywa słabego umysłu drugiego za bobonem lub wogóle podstępem omamieniem na szkodę tegoż albo kogoś trzeciego;

c) kto rzeczy znalezione albo przez pomyłkę doń doszłe umyślnie ukrywa i sobie przywłaszcza, co jednak niema zastosowania do ukrycia znalezione go skarbu;

d) kto przybiera fałszywe nazwisko, stan lub charakter, przedstawia się za właściciela cudzego majątku albo wogóle osłania się fałszywym pozorem, aby sobie przysporzyć bezprawny zysk, wyrządzić komuś szkodę na majątku lub prawach, albo kogoś skłonić do szkodliwych czynności, jakichby ten e n e był przedsięwziął bez owego oszustwa;

e) kto się posługuje podczas gry fałszywemi kostkami, fałszywemi kartami, podstępem porozumieniem się i innemi podstępnemi manipulacjami.

Kara za zbrodnię oszustwa.

§ 202. Karą za oszustwo jest w powszechność¹ więzienie od sześciu miesięcy do roku, w razie obciążających jednak okoliczności od jednego roku do pięciu lat.

§ 203. Jeżeli jednak kwota, albo wartość, jaką sobie sprawca tą zbrodnią przysporzył, albo na jaką zamiar był skierowany, przewyższa kwotę 20 zł. albo jeżeli zbrodniarz popełnił oszustwo ze szczególną śmiałością lub podstępem; albo jeżeli oszustwa wprowadził u siebie w zwyczaj, wówczas jest karą ciężkie więzienie od pięciu do dziesięciu lat.

§ 204. Jeżeli zbrodni oszustwa dopuszczono się

przez fałszywą przysięgę (§ 199 lit. a), zasądzić należy oszusta na ciężkie więzienie według wymiaru oznaczono go w § 202 i 203, a jeżeli ten fałszywą przysięgą wyrządził bardzo znaczną szkodę, należy zasądzić go na ciężkie więzienie do dwudziestu lat, a wedle okoliczności nawet na dożywotnie ciężkie więzienie.

Oszustwa, które traktuje się jako przekroczenie.

§ 205. Oszustwa, co do których nie zachodzi żadna z okoliczności naprowadzonych w § 199 i 200. traktować należy jako przekroczenia wedle przepisu zawartego w drugiej części niniejszej ustawy.

Oszukańcza kryda.

§ 205. a. 1 Kto zaspokojenie swych wierzycieli albo części ich rozmyślnie udaremnia lub uszczupla przez to, że zataja, usuwa, pozbywa lub uszkadza część składową swego majątku, nieistniejące zobowiązanie zmyśla lub uznaje, albo w inny sposób umniejsza swój majątek, będzie karany więzieniem od sześciu miesięcy od jednego roku, przy okolicznościach obciążających zaś do jednego roku do lat pięciu.

2. Przy szczególnie obciążających okolicznościach należy orzec ciężkie więzienie od lat pięciu do dziesięciu.

Jeżeli dłużnikiem jest spółka, stowarzyszenie lub towarzystwo, należy zastosować te postanowienia do organów przedsiębiorstwa, które dopuściły się czynu.

Jeżeli czyn popełnił ktoś, kto prowadzi samo-

istne interesy dłużnika, należy te postanowienia stosować także do niego.

Wyrządzenie szkody obcym wierzycielom.

§ 205 b. 1. Kto bez porozumienia z dłużnikiem rozmyślnie zataja, usuwa, pozbywa albo uszkadza część składową jego majątku albo dochodzi na majątku dłużnika prawa nieistniejącego, aby przez to ze szkodą wierzycieli lub części ich przysporzyć sobie, dłużnikowi lub osobie trzeciej bezprawny zysk, będzie karany więzieniem od sześciu miesięcy do jednego roku, przy okolicznościach obciążających zaś od jednego roku do lat pięciu.

2. Przy szczególnie obciążających okolicznościach należy orzec ciężkie więzienie od lat pięciu do dziesięciu.

ROZDZIAŁ XXIV.

O dwużeństwie.

Dwużeństwo.

§ 206. Jeżeli osoba zaślubiona zawiera z inną osobą małżeństwo, dopuszcza się zbrodni dwużeństwa.

§ 207. Tej samej zbrodni dopuszcza się także osoba, która jakkolwiek samą jest stanu wolnego, świadomie zawiera małżeństwo z osobą zaślubioną.

Kara.

§ 208. Karą za tę zbrodnię jest więzienie od roku do pięciu lat. Jeżeli zbrodniarz ukrył swój stan małżeński wobec osoby, z którą zawarł drugie mał-

żeństwo, wówczas należy go zasądzić na ciężkie więzienie.

ROZDZIAŁ XXV. *Oszczerstwo (potwarz).*

§ 209. Kto kogoś przed władzą o zmyśloną zbrodnię oskarża, albo w taki sposób ctwinia że to obwinienie mogłoby dać powód do urzędowego śledztwa, albo choćby do dochodzenia przeciw obwinionemu, ten staje się winnym zbrodni oszczerstwa.

Kara.

§ 210. Karą dla oszczercy jest w zasadzie ciężkie więzienie od roku do pięciu lat; należy je jednak przedłużyć do dziesięciu lat, jeżeli

a) oszczerca posługiwał się szczególną chytryością, aby obwinienie uczynić wiarygodnem; albo

b) naraził obwinionego na większe niebezpieczeństwo; albo jeżeli

c) oszczerca jest służącym, domownikiem albo podwładnym spotwarzonego albo jeżeli urzędnik dopuścił się oszczerstwa w swoim urzędzie.

ROZDZIAŁ XXVI.

O pomocy udzielanej zbrodniarzom.

Pomoc do zbrodni.

§ 211. Już w § 5. wyjaśniono, że wskutek przyczynienia się popełnia się ten sam rodzaj zbrodni, którego bezpośredni sprawca staje się winnym. Je-

dnakże również ten, kto zbrodniarzowi udziela pomocy, staje się winnym zbrodni w następujących wypadkach:

a) przez złośliwe zaniechanie przeszkodzenia.

§ 212. Wypadek pierwszy. Jeżeli kto ze złośliwości zaniecha przeszkodzić jakiejś zbrodni, chociaż bez narażania na niebezpieczeństwo siebie, członków swej rodziny (§ 216) albo osób, które pozostają pod jego prawną opieką, mógł jej z łatwością przeszkodzić.

Kara.

§ 213. Przy zbrodniach zdrady głównej, szpiegostwa, bezprawnego werbunku i postępowania z człowiekiem jak z niewolnikiem, wyż wymienione zaniechanie uważać należy za współwinę i ukarać w sposób w § 60, 67, 92 i 95 określony. Przy innych zbrodniach ukarać należy winowajcę więzieniem od sześciu miesięcy do roku; jeżeli jednak na zbrodnię jestznaczona kara śmierci lub dożywotniego więzienia ukarać go należy ciężkiem więzieniem od roku do pięciu lat.

b) przez zatajenie.

§ 214. Wypadek drugi. Jeśli kto zataja przed dochodzącą zwierzchnością poszlaki pomocne do wykrycia zbrodni albo sprawcy t. zn. stara się rozmyślnie wyjściu ich na jaw przeszkodzić albo przynajmniej utrudnić; albo sprawcę ukrywa; albo znanym sobie zbrodniarzom udziela schronienia; albo ułatwia im schadzki, choć mógłby im łatwo przeszkodzić.

Kara.

§ 215. O ile przy zbrodniach zdrady głównej, szpiegostwa i bezprawnego werbunku nie zachodzi wypadek zaniechania doniesienia i nie stanowi współwiny w tychże zbrodniach (§ 61, 67 i 92), należy takiego ukrywacza, w miarę niebezpieczeństwa zatajonego zbrodniarza i w miarę szkodliwości wyrządzonej popieraniem tegoż, ukarać więzieniem od sześciu miesięcy do roku; a w razie dostarczenia ukrycia albo ułatwienia schadzek ciężkiem więzieniem do pięciu lat.

§ 216. Jednakże za samo takie tylko zatajenie nie można karać krewnych zbrodniarza i powinowatych w linii wstępnej i zstępnej, tudzież jego rodzeństwa, dzieci rodzeństwa, albo jeszcze bliżej z nim spokrewnionych, jego małżonka, rodzeństwa jego małżonka i małżonków jego rodzeństwa.

c) przez pomoc do ucieczki uwięzionego za zbrodnię.

§ 217. Wypadek trzeci. Jeżeli ktoś uwięzionemu za zbrodnię ułatwia podstępem albo gwałtem sposobność do ucieczki, albo poszukującej władzy stawia przeszkody w ponownem ujęciu zbiegłego.

Kara.

§ 218. Jeżeli pomocy udzielił ktoś taki, kto jest obowiązany do strzeżenia; albo, jeżeli ten, kto udzielił pomocy wiedział, że więzień jest obwiniony albo zasądzony za zdradę główną, fałszowanie papierów kredytowych lub monety, morderstwo, rabunek albo podpalenie, wówczas, jeżeli pomoc była udzielona uwięzionemu za zdradę główną albo fałszowanie papierów

kreduytowych, ukarać należy zbrodniarza ciężkiem więzieniem od lat pięciu do dziesięciu, w innych jednak tutaj wymienionych wypadkach od roku do pięciu lat.

§ 219. Jeżeli uwięziony znajduje się w śledztwie lub odbywa karę za inną zbrodnię, aniżeli wymienione w poprzednim paragrafie i jeżeli ten, kto mu udzielił pomocy, nie ma szczególnego obowiązku do strzeżenia go, wówczas karą jest więzienie od sześciu miesięcy do roku.

d) przez ukrywanie albo inne popieranie dezertera.

§ 220. Wypadek czwarty. Kto bez poprzedniego porozumienia się (§ 222) udziela pomocy zbiegłemu ze służby wojskowej żołnierzowi albo służącemu (zbiegowi, dezertrowi) przez wskazanie drogi, przebranie, ukrywanie, dozwołenie u siebie pobytu, albo w jakikolwiek inny sposób i przez to dalszą jego ucieczkę ułatwia; albo wyśledzenie i ujęcie zbiega utrudnia.

Kara.

§ 221. Takiego pomocnika należy obok tego, że ma zapłacić 2000 zł. do kasy wojskowej, zasądzić na więzienie od sześciu miesięcy do roku. Jeżeli jednak takie popieranie popełniono przez ukrywanie przez dłuższy czas trwające, albo przez odkupienie munduru, broni, konia lub innych przedmiotów uzbrojenia zbiega albo z chciwości zysku lub wśród innych okoliczności szczególnie obciążających, wówczas karą jest ciężkie więzienie od jednego roku do pięciu lat. Jeżeli wino-

wajca nie może skutecznie zapłaty do kasy wojskowej, wówczas należy albo dłuższą karę wymierzyć albo ją zaostrzyć, a okoliczność, że zbiega ponownie schwytano nie może w niczem zmienić zastosowania niniejszego postanowienia.

Uwiedzenie żołnierza do naruszenia obowiązku służby wojskowej i udzielenie pomocy w wojskowych zbrodniach.

§ 22. Kto, chociaż sam w takim zobowiązaniu nie pozostaje, nakłania, wzywa, zachęca, albo nakłonić usiłuje mężczyznę obowiązanego do służby wojskowej, do wiarołomnego opuszczenia służby wojskowej (dezercji) albo do jakiegokolwiek, wedle obowiązujących dla wojska ustaw karnych uważanego za zbrodnię naruszenia zaprzyśiężonej wierności, posłuszeństwa, czujności albo innych obowiązków służby wojskowej; albo kto temuż w jakikolwiek sposób udziela pomocy w popełnieniu zbrodni wojskowej, będzie ścigany i karany przez sądy wojskowe wedle istniejących pod tym względem szczególnych przepisów.

ROZDZIAŁ XXVII.

Sposoby umorzenia kar.

O umorzeniu zbrodni i kar.

§ 223. Zbrodnia umarza się:

- a) przez śmierć zbrodniarza;
- b) przez odcierpienie kary;
- c) przez darowanie kary;
- d) przez przedawnienie;

a) śmierć zbrodniarza;

§ 224. Śmierć sprawcy, czy ona nastąpiła przed lub po rozpoczęciu śledztwa (§ 227), czy też przed lub po wydaniu wyroku, uchyla wprowadzić dalsze postępowanie przeciw zbrodniarzowi i wykonanie kary.

b) odcierpienie kary;

§ 225. Jeżeli zbrodniarz odcierpiął orzeczoną przeciw sobie karę, uważać należy zbrodnię za umorzoną. Ukarany wchodzi znowu we wszystkie powspolite prawa cywilne, o ile utrata tychże nie mieści się w skutkach zasądzenia wyrażonych w § 26 i 27, albo o ile nie jest z tem połączona wedle § 25. Nikt zatem nie może w używaniu takich praw ani przeszkadzać ani ubliżać. Również jak długo swój żywot uczciwie prowadzi, nikt nie może mu z powodu przeszłości czynić zarzutów, ani też z tego powodu w jakikolwiek sposób mu ubliżać.

(Patrz ust. o umorzeniu zasądzenia z r. 1918. Dodatek).

c) darowanie kary;

§ 226. Skoro orzeczona kara została darowana, darowanie to ma taki sam skutek, jak odcierpienie kary.

d) przedawnienie;

§ 227. Wskutek przedawnienia umarza się zbrodnia i kara, jeżeli sprawca, licząc od chwili popełnienia zbrodni; albo w wypadku, jeżeli już z tego powodu znajdował się w śledztwie, licząc od chwili wyroku, którym prawomocnie został uwolniony,

w czasokresie niniejszą ustawą oznaczonym nie był przez tutejszy sąd karny do dochodzenia pociągany. Przedawnienie przerywa się zatem, jeśli przeciw sprawcy wydano uchwałę wdrażającą śledztwo, albo jeżeli był już w charakterze pōsądzonego przesłuchiwany lub przyaresztowany albo pogonią lub listami gończymi ścigany.

§ 228. Czas przedawnienia oznacza się:

a) przy zbrodniach, na któreznaczona jest kara dożywotniego więzienia, na dwadzieścia lat;

b) przy zbrodniach, podlegających wedle ustawy karze od dziesięciu do dwudziestu lat, na pięć lat; dla wszystkich innych zbrodni na pięć lat;

§ 229. Przedawnienie przysługuje jednak tylko temu, kto

a) ze zbrodni nie ma więcej w rękę korzyści;

b) również o ile własność zbrodni pozwala, wynagrodził szkodę wedle swych sił;

c) z tych krajów nie uszedł i

d) w czasokresie wymaganym do przedawnienia nie popełnił żadnej więcej zbrodni.

Skutek.

§ 230. Skutkiem przedawnienia jest to, że ani śledztwo ani kara z powodu takiej zbrodni nie może więcej nastąpić.

Ograniczenie umorzenia zbrodni przez przedawnienie.

§ 231. W razie zbrodni, za którą kara śmierci jestznaczona, żadne przedawnienie nie chroni przed śledztwem i ukaraniem.

Jeżeli jednak od chwili popełnienia takiej zbrodni upłynął dwudziestoletni czasokres i zachodzą warunki w § 227 i 229 naprowadzone, orzec należy tylko ciężkie więzienie od dziesięciu do dwudziestu lat.

§ 232. Przy zbrodni, za którą jest w ustawieznaczona kara śmierci lub dożywotniego więzienia, obowiązuje odnośnie do tych osób, które w chwili brania udziału w tychże jeszcze dwudziestu lat nie ukończyły, tylko wymiar kary od dziesięciu do dwudziestu lat za podstawę do obliczenia przedawnienia (§ 228 lit. b.)

Koniec części pierwszej ustawy karnej,

CZĘŚĆ DRUGA.

O występkach i przekroczeniach.

ROZDZIAŁ. I.

O występkach i przekroczeniach wogóle i o ich ukaraniu.

Niezajomość niniejszej ustawy nie uniewinnia.

~ § 233, Występki i przekroczenia zawarte w tej części ustawy karnej są bez wyjątku takimi czynnościami i zaniechaniami, które każdy może sam przez się poznać jako niedozwolone, albo takimi, gdzie sprawca powinien znać szczególne rozporządzenie, które przekroczył, wedle swego stanu, przemysłu, zatrudnienia, albo wedle swoich stosunków. Wobec tego niezajomość niniejszej ustawy karnej w odniesieniu do znajdujących się w niej występków i przekroczeń nie może uniewinniać.

Obowiązek obcokrajowców.

§ 234. Również obcokrajowcy przebywający w cesarstwie austriackim, mogą się stać winnymi tych występków i przekroczeń, ponieważ są obowiązani zapoznać się wogóle z ogólnemi rozporządzeniami, odnoszącemi się do publicznego bezpieczeństwa i porządku, tudzież jeżeli jakiś interes zawierają, z odrębnemi rozporządzeniami do tego interesu się odnoszącemi. Naodwrot nie

należy ani zagranicy wydawać, ani w tutejszem państwie karać cudzoziemców, którzy w obcym państwie stali się winnymi czynności karygodnej przewidzianej w tej części ustawy karnej.

O występkach i przekroczeniach popełnionych przez krajowców za granicą.

§ 235. Z powodu występków i przekroczeń popełnionych przez krajowca za granicą, nie należy go nigdy w razie ujęcia w tutejszym kraju wydawać za granicę, lecz, jeżeli go za granicą nie ukarano albo ich mu nie darowano, należy wedle niniejszej ustawy karnej postępować bez względu na ustawy tego kraju, w którym je popełniono. Przepis ten ma również w tych wypadkach zastosowanie, jeżeli przeciw krajowcowi z powodu tego rodzaju występków i przekroczeń orzeczono już za granicą jakąś karę, ale jej jeszcze nie wykonano. W żadnym wypadku nie można w tutejszym kraju wykonać wyroków zagranicznych władz karnych.

W razie zbrodni popełnionej w przypadkowym stanie pijaństwa należy uważać pijaństwo za przekroczenie.

§ 236. Jakkolwiek czynności, stanowiących zresztą zbrodnię, nie można, jeżeli je popełniono w stanie przypadkowego pijaństwa, uważać za zbrodnię (§ 2 lit. c). mimo to przecie ma być pijaństwo w takim wypadku karane jako przekroczenie (§ 523).

Karygodne czynności dzieci. Zbrodnie małoletnich od jedenastego do czternastego roku życia.

§ 237. Karygodne czynności, popełnione przez

dzieci aż do ukończenia dziesięciu lat życia, pozostawia się jedynie domowemu skarceniu; z chwilą rozpoczęcia jednak jedenastego aż do ukończenia czternastego roku, karać się będzie jako przekroczenia te czynności (§ 269 i 270), których tylko z powodu małoletności sprawcy nie uważa się za zbrodnię (§ 2 lit. d)

Czynności same przez się bezprawne, choćby nawet bez złego zamiaru i bez wyrządzenia szkody popełniane, są występkami albo przekroczeniami.

§ 238. Już sama czynność wykonana wbrew zakazowi lub zaniechanie wbrew zarządzeniu, jest występkiem albo przekroczeniem, jeżeli tylko je niniejsza ustawa za takie uznaje, jakkolwiek przytem ani zły zamiar nie zachodził, ani też szkoda lub strata nie wynikła.

§ 239. W ogóle postanowienia przepisane w § 5 — 11 dla zbrodni, mają mieć zastosowanie również do występków i przekroczeń, o ile pod tym względem ustawa nie zawiera w pojedynczych wypadkach odrębnych zarządzeń, albo o ile one wynikają z właściwej istoty występków lub przekroczenia.

ROZDZIAŁ II.

O karach za występki i przekroczenia w ogóle.

§ 240. Zachodzące w niniejszej ustawie występki i przekroczenia będą karane:

- a) karą pieniężną;
- b) utratą towarów, rzeczy na spżedaz wystawionych albo sprzętów;

- c) utratą praw i upoważnień;
- d) aresztem;
- e) (zniesiony);
- f) wydaleniem z jakiejś miejscowości, albo
- g) z jakiegoś kraju koronnego albo
- h) ze wszystkich krajów koronnych cesarstwa austriackiego.

Pieniądze, towary i sprzęty przepadają na rzecz funduszu ubogich.

§ 242. Kara w pieniądzech, towarach, rzeczach na sprzedaż wystawionych albo w sprzętach, orzeczona za występki albo przkroczenia, przepada za każdym razem na rzecz funduszu ubogich tej miejscowości, w której karygodną czynność popełniono.

Utrata praw i upoważnień, przeciw komu ją się orzeka.

§ 242. Utratę praw i upoważnień nakłada się na osoby posiadające tytuł akademicki, tudzież na, inne osoby wykonujące swój urząd lub zajęcie na mocy publicznego uwierzytelnienia, na takie osoby, które rzemiosło albo przemysł wykonują jako obywatele, albo na podstawie otrzymanego zezwolenia władzy. Karę tę nakłada się albo na pewien czas albo na zawsze.

§ 243. Jeżeli z powodu występku albo przkroczenia ma się orzec utratę przemysłu, wówczas nie można żadną miarą pozwolić pozostającemu pod dochodzeniem, aby w toku dochodzeń albo przed wydaniem wyroku zrzekł się przemysłu. Jeżeli w tym wypadku przemysł jest osobisty, wówczas prawo do samoistnego wykonania przemysłu gaśnie dla zasą-

dzonogo całkowicie; jeżeli jednak przemyśl był do domu przywiązany albo dający się sprzedać, wówczas należy wprawdzie uznać zasądzonogo za pozbawionego prawa wykonywania onegoż, nie można zaś bynajmniej w razie pozbycia tegoż uznawać za przepadłą uzyskaną za to cenę kupna.

Areszt. Pierwszy stopień.

§ 244. Kara aresztu ma dwa stopnie: pierwszy oznacza się jako areszt bez dodatku i polega na zamknięciu w domu więziennym bez kajdan; przyczem pozostawia się zasądzonemu swobodę wyboru zajęcia, jeżeli może dostarczyć sobie utrzymania z własnych fundusów albo wskutek wsparcia ze strony krewnych.

Drugi stopień.

§ 245. Areszt drugiego stopnia oznacza się dodatkiem „areszt ścisły“. I w nim również trzyma się zasądzonogo bez kajdan, jednakowoż pod względem utrzymania i roboty w ten sposób, jak tego wymaga urządzenie zakładów karnych przeznaczonych dla takich skazańców wedle obowiązujących pod tym względem albo jeszcze wydać się mających przepisów szczególnych.

Nie wolno mu z nikim zejść się, jak tylko w obecności dozorczy więzienia, ani też rozmawiać językiem dozorczy temu niezrozumiałym.

Areszt domowy.

§ 246. Oprócz obu tych stopni aresztu zasądzić także można na areszt domowy, albo tylko za samem

zapewnieniem niewydalania się, albo za postawieniem warty. Areszt domowy obowiązuje zasądzonego do niewydalania się z domu pod żadnym pozorem pod karą wykonania pozostałego jeszcze aresztu w publicznym areszcie.

Najkrótszy i najdłuższy czas trwania aresztu.

§ 247. W zasadzie najkrótszy czas trwania aresztu wynosi dwadzieścia cztery godzin (§ 260 i 267), najdłuższy sześć miesięcy.

§ 248. (uchylony).

Wydalenie.

§ 249. Wydalenie z pewnej miejscowości albo kraju koronnego ma miejsce albo na pewien oznaczony czas, albo stosownie do właściwości karygodnego czynu i okoliczności także na czas nieoznaczony.

Wydalenie ze wszystkich krajów koronnych cesarstwa austriackiego orzec można tylko przeciw cudzoziemcom.

Zaostrzenie kar.

§ 250. Wyliczone tu rodzaje kar można także zaostriżyć. Pospolicie zaostrzenie zachodzi w razie połączenia kilku poszczególnych kar w jedną. Ma jednak ono zastosowanie tylko w takich wypadkach, dla których i w takich rozmiarach, w jakich je niniejsza ustawa postanawia.

§ 251 i 252. (uchylone ust. pras. z r. 1862).

Zaostrzenie aresztu.

§ 253. Z aresztem połączyć można także jedno a bo równocześnie kilka zaostrzeń następujących:

- a) post;
- b) ciężką pracę;
- c) wyznaczenie twardego łoża;
- d) trzymanie w odosobnionym areszcie;
- e) odosobnione zamknięcie w ciemnej celi.

Zaostrzenie aresztu postem.

§ 254. Jeżeli do aresztu pierwszego stopnia dodano zaostrzenie postem, wówczas skazaniec będzie ograniczony na wikt, jaki jest przepisany dla aresztu drugiego stopnia (§ 245). W razie zaostrzenia aresztu drugiego stopnia ograniczyć należy skazańca w niektórych dniach tylko do chleba i wody; nie może to jednak nastąpić więcej jak dwa razy na tydzień.

Twarde łożo.

§ 255. Ograniczenie skazańca do twardego łoża może mieć miejsce tylko w dniach innymi przegrodzonych i nie częściej, niż dwa razy na tydzień (§ 21).

Odosobniony areszt.

§ 256. Trzymanie w odosobnionym areszcie (§ 22) nie może trwać nieprzerwanie dłużej jak czternaście dni, a następnie dopiero po upływie miesięcznego czasokresu może być znowu zastosowane.

Ciemna celn.

§ 257. Odosobnione zamknięcie w ciemnej celi (§ 23) nie może trwać nieprzerwanie dłużej, niż przez dwadzieścia cztery godzin, następnie znów dopiero po

upływie tygodnia, a w czasie całego trwania kary najwyżej dziesięć razy

§ 258. (uchylony).

Rodzajów kary nie można wogóle zamieniać, ani też ukarania na podstawie układu z poszkodowanym uchylać.

§ 259. Wogóle nie wolno ani zamieniać rodzaju kary naznaczonego dla każdej karygodnej czynności, ani uchylać ukarania na podstawie układu z poszkodowanym.

Wyjątki.

§ 260. Jednakże w razie następujących szczególnych okoliczności należy oznaczoną w ustawie karę zmienić:

a) Jeżeliby kara pieniężna przyniosła znaczny uszczerbek w stosunkach majątkowych albo w sposobie wyżywienia zasądzić się mającego lub jego rodziny:

b) jeżeliby wskutek trwania ustawą naznaczonego aresztu mógł zarobek skazańca albo jego rodziny być stracony, albo przynajmniej popaść w nieład

Art. 2. p. 4. ust. z 26. III. 1920. W przypadku pierwszym należy zamiast grzywny wymierzyć odpowiednią karę aresztu przy uwzględnieniu wysokości grzywny, wielkości przewinienia i stosunków osobistych skazanego. Kara aresztu, wstępująca w miejsce grzywny, wynosi najmniej jeden dzień, a najwyżej jeden rok; jeżeli jednak ustawa obok grzywny grozi alternatywnie karą na wolności w wymiarze poniżej jednego roku, to kara aresztu, wstępująca w miejsce grzywny, nie może

przekraczać tego wymiaru. Kara aresztu, wstępująca w miejsce nieściągalnej grzywny lub nieściągalnej części grzywny, może na wniosek skazanego być zamieniona na obowiązek darmego wykonania pracy na rzecz państwa, powiatu lub gminy, o ile w czasie uczynienia tego wniosku istnieje sposobność do takich prac, przy czem dwa dni robocze będą liczone najmniej za jeden dzień aresztu. Niewykonanie pracy w zakreślonym przez sąd terminie pociągnie za sobą bezwzględne wykonanie kary aresztu.

W drugim wypadku można czas trwania kary skrócić nawet poniżej najniższego ustawowego wymiaru kary, należy jednak areszt po myśli § 253 zaostrzyć. (Ustęp dalszy o chłopcach uchylony),

Art. 2. punkt 5. ust. z 16. marca 1920. Kto w wykonywaniu urzędu lub służby w poświadczeniu o wykonaniu pracy, dopuszczonej przez sąd w miejsce grzywny (ustęp 4), świadomie potwierdza nieprawdę — będzie karany wedle § 103 powszechnej ustawy karnej za zbrodnię nadużycia władzy urzędowej.

6) Grzywny, orzeczone przez sądy za czyny karygodne, kwoty pieniężne, uznane przez sąd za przepadłe, oraz czysty dochód ze sprzedaży przedmiotów, uznanych przez sąd za przepadłe, wpływają po skarb państwa i będą użyte na budowę i utrzymanie domów poprawy, domów pracy przymusowej i zakładów wychowawczych dla zaniedbanej młodzieży w b. zaborze austriackim o ile obowiązujące przepisy niektórych grzywien, wpływających do skarbu państwa, już nie przeznaczają na inne cele.

§ 261. W razie okoliczności szczególnie na

uwzględnienie zasługujących, można również areszt pierwszego stopnia przemienić na karę pieniężną odpowiednią stosunkom majątkowym ukarać się mającego, nie wolno jednak nigdy tej zmiany kary uczynić zawisłą od wyboru mającego być ukaranym

Kiedy można nałożyć areszt domowy.

§ 262. Dalej można zamiast aresztu pierwszego stopnia nałożyć areszt domowy, jeżeli ukarać się mający ma opinię nieposzlakowanego, a wskutek wydalenia się z mieszkania doznałby przeszkody w wykonywaniu swego urzędu, swego interesu lub swego zarobkowania

Okoliczności obciążające.

§ 263. Za okoliczności obciążające tak występki jak i przekroczenie uważać należy:

a) dopuszczanie się czynu karygodnego przez dłuższy przeciąg czasu;

b) powtarzanie tegoż nawet i wtenczas, jeżeli sprawca za podobny występki lub przekroczenie był już karany;

c) im większe niebezpieczeństwo z karygodnej czynności było do przewidzenia albo

d) im większa stąd rzeczywiście wynikła szkoda;

e) im ważniejszy zachodzi stosunek między winowajcą a poszkodowanym albo znieważonym;

f) jeżeli młodzież albo inne uczciwe osoby uwiedziono;

g) gorszące przykłady w rodzinie dano, albo

h) publiczne zgorszenie wywołano;

i) jeżeli do wykonania karygodnej czynności po-

trzeba było więcej czasu albo przygotowań, albo jeżeli musiano większe przeszkody usunąć;

k) jeżeli winowajca przy jakimś czynie karygodnym przez więcej osób popełnionym był przywódcą, albo w inny sposób głównym sprawcą;

l) jeżeli popełnił więcej występków albo przekroczeń różnego rodzaju;

m) jeżeli starał się dochodzenia zmyślonemi okolicznościami przewlec albo na fałszywą drogę sprowadzić, a- w szczególności

n) przy występkach i przekroczeniach przeciw obyczajności publicznej, jeżeli winowajca jest osobą mającą wychowanie i wyższe wykształcenie.

Okoliczności łagodzące.

§ 264. Natomiast za okoliczności łagodzące należy uważać:

a) wiek bliski małoletności, słabszy rozum, albo bardzo zaniedbane wychowanie;

b) poprzedni nieposzlakowany tryb życia; i

c) jeżeli winowajca został przez innych uwiedziony;

d) gdy z bojaźni albo uprzedzenia o powadze albo

e) w gwałtownem wzburzeniu umysłu, albo

f) spowodowany koniecznościami, działał:

g) jeżeli poprzestał na usiłowaniu, choć leżało w jego mocy wykonanie karygodnej czynności, osiągnięcie z tego większej korzyści albo wyrządzenie większej szkody; albo

h) przysporzył sobie tylko mniejszą korzyść, albo

i) dobrowolnie wstrzymał się od wyrządzenia większej szkody;

k) jeżeli się starał szkodę wedle swych sił naprawić;

l) jeżeli w czasie przesłuchania z własnego popędu wykazał okoliczności, których wiadomość umożliwiła zupełne odwrócenie albo zmniejszenie grożącej szkody.

Stosowanie okoliczności łagodzących i obciążających.

§ 265. Przy wymiarze kary należy mieć wzgląd na zachodzące okoliczności obciążające albo łagodzące stosownie do tego, czy jedne lub drugie przeważają, w zasadzie jednak wymierzać należy karę w granicach wymiaru ustalonego przez ustawę dla poszczególnych występków lub przekroczeń, a także nie można z powodu okoliczności łagodzących albo obciążających orzekać z reguły żadnego innego rodzaju kary. Z powodu okoliczności obciążających można nadto zastosować postanowienia § 250 i 253.

Nadzwyczajne prawo łagodzenia.

§ 266. Jeżeli przy występkach albo przekroczeniach schodzi się kilka okoliczności łagodzących i to takich, które słusznie pozwalają przypuszczać poprawę winowajcy, wówczas można tak areszt na łagodniejszy stopień przemienić, jak i karę w ustawie naznaczoną poniżej najniższego wymiaru wyznaczyć.

Wliczenie aresztu śledczego do kary.

§ 266 a. Przepis § 55 a) ma być stosowany. (u. z 20 lipca 1912 l. 141 dpp.)

O zbiegu więcej występków i przekroczeń.

§ 267. Jeżeli obwiniony popełnił więcej występków i przekroczeń, stanowiących przedmiot tego samego dochodzenia i sąsądzania, albo jeżeli w podobny sposób schodzą się występkę z przekroczeniami, wówczas stosować należy ustawę, która między temi czynnościami karygodnymi naznacza najwyższą karę, jednak z uwzględnieniem innych czynów.

Również w wypadku, jeżeliby choćby tylko na jedną z tych schodzących się z sobą czynności karygodnych naznaczona była w tej lub innej ustawie kara pieniężna, albo jedna z kar oznaczonych w § 240 lit. b) i c), należy obok innej ustawowej kary wymierzyć winowajcy także tę karę odrębną.

Dalsze następstwa sąsądzania.

§ 268. Szczególne ustawy tudzież polityczne i kościelne przepisy postanawiają, jakie są dalsze następstwa połączone z sąsądzaniem za występęk albo przekroczenie. W tych wypadkach, w których sąsądzony posiada przemyśl, patent okrętowy, albo uprawienie do prowadzenia statku kabotażowego należy stosować zawarte w § 30 przepisy, jeżeli utrata takiego uprawienia nie jest już i tak zarządzoną w ustawie jako kara.

ROZDZIAŁ III.

O karaniu nieletnich.

Małoletni stają się winnymi z powodu zbrodni, którą a) z powodu małoletności poczytuje się tylko za prze-

kroczenie; albo b) winnym występków albo przekroczeń samych.

§ 269. Małoletni mogą w dwojaki sposób stać się winnymi:

a) z powodu karygodnych czynności, które wedle swej właściwości byłyby zbrodniami, ale jeżeli małoletni je popełniają, będą wedle § 237 karane tylko jako przekroczenia;

b) z powodu takich czynności karygodnych, które już same przez się są tylko występkami albo przekroczeniami.

Ukaranie pierwszych.

§ 270.⁵ Karygodne czynności pierwszego rodzaju popełnione przez małoletnich ukarać należy zamknięciem w odosobnionem miejscu stosownie do okoliczności od jednego dnia do sześciu miesięcy. Karę tę można wedle § 253 zaostrzyć.

Okoliczności, które przy wymiarze kary należy uwzględnić.

§ 271. Okoliczności, jakie przy oznaczaniu czasu trwania kary i przy zaostrozaniu należy uwzględnić, są:

a) wielkość i jakość karygodnej czynności;

b) wiek winowajcy, stosownie do tego, o ile coraz więcej zbliża się do dojrzałości;

c) jego usposobienie umysłu, wedle własnowolności okazującej się tak w obecnej czynności jak i w poprzednim zachowaniu się, wedle bardziej szkodliwych skłonności, złośliwości albo niepoprawności.

Z karą należy połączyć stosowną pracę i naukę duszpasterza.

§ 272. Z tem ukaraniem małoletnich połączyć zawsze należy obok pracy ich siłom odpowiedniej stosowną naukę duszpasterza albo katechety.

Występki i przekroczenia popełnione przez małoletnich pozostawić należy skarceniu domowemu, wedle okoliczności władzy bezpieczeństwa.

§ 273. Karygodne czynności drugiego rodzaju popełnione przez małoletnich, pozostawia się pospolicie skarceniu domowemu, a w braku tegoż, albo stosownie do szczególnych okoliczności przy tem się wyłaniających, skarceniu i zarządzeniu przez władzę bezpieczeństwa.

ROZDZIAŁ IV.

O różnych rodzajach występków i przekroczeń.

Podział występków i przekroczeń.

§ 274. Czynności karygodne, które stosownie do swej ważności i szkodliwego wpływu są niniejszem poczytane za występkę albo przekroczenie, dzielą się na następujące rodzaje:

1. Czynności karygodne przeciw bezpieczeństwu publicznemu.

§ 275. Czynności karygodne przeciw publicznemu bezpieczeństwu, mianowicie przeciw publicznemu spokojowi i porządkowi, przeciw publicznym zakładom i urządzeniom dla bezpieczeństwa publicznego i przeciw obowiązkom urzędu publicznego.

2. Przeciw bezpieczeństwu poszczególnych ludzi.

§ 276. Karygodne czynności, które przynoszą niebezpieczeństwo albo szkodzą: bezpieczeństwu poszczególnych ludzi, mianowicie osobistemu bezpieczeństwu życia, zdrowia albo w ogóle ciała, bezpieczeństwu własności albo zarobkowania; bezpieczeństwu czci i dobrej sławy; albo bezpieczeństwu innych praw.

3. Przeciw publicznej obyczajności.

§ 277. Występki i przekroczenia, które naruszają publiczną obyczajność.

ROZDZIAŁ V.

O występkach i przekroczeniach przeciw publicznemu spokojowi i porządkowi.

Występki i przekroczenia przeciw publicznemu spokojowi i porządkowi.

§ 278. Występkami i przekroczeniami przeciw publicznemu spokojowi i porządkowi są:

- a) zbiegowisko;
- b) udział w tajnych stowarzyszeniach albo zakazanych związkach i zatajenie członków stowarzyszeń dozwolonych;
- c) poniżanie zarządzeń władz i podburzanie przeciw władzom państwowym albo gminnym, albo przeciw poszczególnym organom rządu, przeciw świadkom albo rzeczoznawcom;
- d) podżeganie do nieprzyjaznych kroków przeciw narodowościom, stowarzyszeniom religijnym, korporacjom itp.

e) obraza prawnie uznanego kościoła albo stowarzyszenia religijnego;

f) rozszerzanie sekty religijnej uznanej przez państwo za niedozwoloną;

g) publiczne poniżanie urządzeń małżeństwa, rodziny, własności, albo pochwalanie czynności bezprawnych i niemoralnych;

h) uszkodzenie grobowców, otwarcie grobów, wywleczenie i znieważenie zwłok i kradzieże na przedmiotach tego rodzaju;

i) danie pomocy do występku albo przekroczenia;

k) rozszerzanie fałszywych niepokojących wieści albo przepowiedni;

l) przeciwne ustawie obwieszczenia;

m) składki albo subskrypcje w celu udaremnienia ustawowych następstw czynów karygodnych.

A) Zbiegowisko. Kto staje się winnym tegoż.

§ 279. Występku zbiegowiska staje się winnym, kto więcej ludzi wzywa do wspólnej pomocy albo do oporu przeciw jednej z osób w § 68 wymienionych, w chwili kiedy ona znajduje się w wykonaniu polecenia zwierzchności, albo w pełnieniu swego urzędu albo służby. Karą jest ścisły areszt od jednego do sześciu miesięcy.

Spółwinni.

§ 280. Taką samą karę ściąga na siebie, kto takim wezwaniem zadość czyni i łączy się z wzywającym do wspólnej pomocy albo oporu.

Obowiązek ojca rodziny w razie zbiegowiska.

§ 281. Skoro w razie publicznego niepokoju wydano rozkaz, że każdy wraz ze swymi domownikami ma pozostać w domu, winnym występku zbiegowiska staje się każdy, kto bez ważnej przyczyny wychodzi z domu, a przedewszystkiem ojciec rodziny albo ktokolwiek jest głową rodziny, jeżeli nie zatrzymuje wedle możliwości w domu podległych mu domowników.

Kara na ojca lub głowę rodziny; na tych, którzy wśród takich okoliczności wydalają się z domu.

§ 282. Kara na ojca lub głowę rodziny jest areszt od tygodnia do miesiąca. Tak samo należy ukarać tych, którzy wśród tych okoliczności wydalają się z domu, choćby w zaburzeniu porządku nie brali udziału.

Kara na tych, którzy w czasie zbiegowiska nie są posłuszni urzędnikom albo straży.

§ 283. Kto podczas zbiegowiska, choćby spowodowanego z jakiej innej przyczyny, aniżeli ta, wskutek której zbiegowisko staje się zbrodnią, nie jest posłusznym urzędnikom albo straży, kiedy oni wzywają tłum do rozejścia się, staje się również winnym występku zbiegowiska i ma być karany aresztem od tygodnia do miesiąca.

Na tych, którzy wdają się w kłótnię lub sprzeczkę z urzędnikiem lub strażą.

§ 284. Jeżeliby ktoś w czasie takiego odmówienia posłuszeństwa wdał się w kłótnię lub sprzeczkę z urzęd-

nikiem albo strażą, wówczas karą jest ścisły areszt jednomiesięczny, który w razie zachodzących okoliczności ma być zaostrzony.

b) udział w tajnych stowarzyszeniach.

§ 285. Wszelkie łączenie się w tajne stowarzyszenia, w jakimkolwiek zamiarze je założono i pod jakąkolwiek nazwą lub formą istniały albo istnieją, jest zakazane. Udział w tajnym stowarzyszeniu stanowi występki.

Które związki należy uważać za tajne stowarzyszenia.

§ 286. Za tajne stowarzyszenia uważać należy każdy związek więcej osób:

a) jeżeli rozmyślnie trzyma się w tajemnicy istnienie tegoż wobec władzy,

a) jeżeli istnienie tegoż wprawdzie jest znane, jednakże albo trzyma się w tajemnicy jego urzędnicy i statuty, albo też inne statuty, inne urzędnicy albo inny cel, niż rzeczywiście istniejący jest podawany.

Kto staje się winnym uczestnictwa w tajnym stowarzyszeniu.

§ 287. Uczestnictwa w tajnym stowarzyszeniu staje się winnym każdy krajowiec:

a) który takie stowarzyszenia stara się założyć lub rzeczywiście zakłada.

b) stara się o członków tajnego stowarzyszenia krajowego lub zagranicznego;

c) kto jest przełożonym albo członkiem krajowego albo zagranicznego tajnego stowarzyszenia;

d) utrzymuje korespondencję z takim stowarzyszeniem.

e) w zebraniach takiego stowarzyszenia w jakimkolwiek charakterze uczestniczy;

f) dla zebrań tegoż świadomie swój dom albo mieszkanie zajmuje albo użycza;

g) obowiązany w myśl swego urzędu do zrobienia doniesienia urzędnik, mający wiadomość o istnieniu tajnego stowarzyszenia albo o jego zebraniach, a zaniedbujący zrobienia przed władzą urzędowego doniesienia.

Kara na założycieli tajnego stowarzyszenia, na werbowników i przełożonych.

§ 288. Kara za ten występki jest rozmaita stosownie do właściwości uczestnictwa. Założycieli tajnego stowarzyszenia, werbowników i przełożonych zasądzić należy ra ścisły areszt od trzech miesięcy do roku.

Na tych, którzy na zebraniach się znajdują, albo w inny sposób biorą udział.

§ 289. Tych, którzy w zebraniach tajnego stowarzyszenia się znajdują, albo za pomocą korespondencji lub w jakimkolwiek inny sposób w nich biorą udział, należy ukarać za pierwszym razem aresztem od jednego do trzech miesięcy, w razie powtórzenia ścisłym aresztem od trzech do sześciu miesięcy.

Którzy swego domu lub mieszkania użyczają lub najmują, choć nie są członkami stowarzyszenia.

§ 290. Kto świadomie swego domu albo mieszkania dla zebrań tajnego stowarzyszenia użycza albo wynajmuje, ma być, jeżeli sam nie jest członkiem tego

stowarzyszenia, zasądzony na areszt od jednego do trzech miesięcy, w razie powtórzenia ścisłym aresztem od trzech do sześciu miesięcy. Zarazem, jeżeli dom albo mieszkanie było wynajęte, przepada zapłata za najem.

Jeśli są członkami stowarzyszenia.

§ 291. Jeżeli ten, kto w swoim domu albo mieszkaniu daje sposobność do zebrania tajnych stowarzyszeń, jest sam zarazem członkiem stowarzyszenia, wówczas zasądzić go należy, obok przypadku ewentualnie ugodzonego czynszu, ścisłym aresztem od jednego do trzech, w razie powtórzenia do sześciu miesięcy.

Kara na urzędnika, który zaniedbuje doniesienie.

§ 292. Kara na urzędnika, który zaniedbuje w myśl swego obowiązku urzędowego zrobienia doniesienia o tajnym stowarzyszeniu, które stało się mu wiadome, albo tegoż zebraniach, jest ścisły areszt od jednego do trzech, w razie powtórzenia do sześciu miesięcy.

Jeżeli jednak wiadome mu zebrania tajnego stowarzyszenia trwały przez dłuższy czas i wskutek tego powstało niebezpieczeństwo dla publicznego porządku, wówczas stosownie do długości czasu i wedle okoliczności orzec należy ścisły areszt od sześciu miesięcy do roku.

Karygodność obcokrajowców.

§ 293. Obcokrajowcy stają się także winnymi tego występkę, jeżeli w czasie swego pobytu w tych krajach:

- a) starają się zakładać tajne stowarzyszenia;
- b) przedsięwzięją zbieranie członków do krajowego albo zagranicznego tajnego stowarzyszenia;
- c) sami mają u siebie zebrania tajnych stowarzyszeń, albo
- d) swego domu albo mieszkania użyczają albo wynajmują na zebrania tego rodzaju;
- e) przycyniają się zapomccą listów albo inną drogą do połączenia krajowych tajnych stowarzyszeń i tychże członków z zagranicznymi.

Kara.

§ 294. Karą na obcokrajowca jest we wszystkich wypadkach wymienionych w § 293 areszt od jednego do sześciu miesięcy, w razie obciążających okoliczności ścisły areszt od sześciu miesięcy do roku. Po ukończeniu kary należy takiego obcokrajowca wydalić ze wszystkich krajów koronnych.

Kara na cudzoziemców, jeżeli z zagranicy zakładają tajne stowarzyszenia, albo do niego zbierają członków.

§ 295. Również, jeżeli cudzoziemiec starał się z zagranicy założyć w tutejszych krajach tajne stowarzyszenie, albo zbierać członków dla tajnego stowarzyszenia, należy go w razie przyłapania ukarać karą w § 294 oznaczoną.

Obowiązek zwierzchników, urzędników i innych pod względem tego, co do stowarzyszenia należy.

§ 296. W razie wykrycia tajnego stowarzyszenia są zwierzchnicy i urzędnicy tegoż obowiązani okazać i wydać władzy wszystkie dokumenta i korespondencje

należące do stowarzyszenia. Kto cokolwiek należącego do stowarzyszenia zatrzymuje lub ukrywa, ma być ukarany ścisłym aresztem od tygodnia do miesiąca. Kasy i sprzęty stowarzyszenia przepadają.

Wzywanie albo werbowanie do stowarzyszenia, po odmówieniu zezwolenia, albo po rozwiązaniu, lub dalsza działalność takiego stowarzyszenia.

§ 297. Wzywanie albo werbowanie do stowarzyszenia, któremu odmówiono zezwolenia, albo które już wprawdzie istniało, jednak przez władzę zostało rozwiązane, tudzież dalsza działalność rozwiązanego przez władzę stowarzyszenia w ogóle, mają być karane jako występki aresztem, w razie powtórzenia ścisłym aresztem od trzech do sześciu miesięcy, o ile ta czynność nie podpada pod ostrzejsze postanowienia § 286 i 288.

Uczestnictwo w takim stowarzyszeniu.

§ 298. Jako uczestnik takiego stowarzyszenia podpada karze każdy, kto mimo odmówienia zezwolenia na założenie albo mimo zarządzonego przez władzę rozwiązania tegoż, uiszczeniem wkładek albo innym sposobem swoją działalność na rzecz stowarzyszenia kontynuuje, w zebraniach tegoż udział bierze, albo w tym celu swego domu albo mieszkania użycza albo odnajmuje.

Takie uczestnictwo ukarać należy jako przekroczenie karą pieniężną od 100 do 600 zł., albo aresztem od jednego do trzech miesięcy.

Rozmyślne zamilczenie o członkach dozwolonego stowarzyszenia.

§ 299. Zwierzchnicy dozwolonego stowarzyszenia, którzy na zapytanie władzy rozmyślnie zatają członków, stają się winnymi przekroczenia i mają być karani pieniężną karą od 100 do 600 zł.

c) Znieważenie zarządzeń władz i podburzanie przeciw władzom państwowym albo gminnym, przeciw poszczególnym organom rządu, przeciw świadkom albo rzeczoznawcom.

§ 300. Kto publicznie, albo wobec więcej ludzi albo w drukach, rozpowszechnianych obrazowych przedstawieniach i pismach stara się lżeniami, wyszydzeniami, nieprawdziwemi twierdzeniami, przekręcaniami faktów, w powadze poniżyć zarządzenia albo rozstrzygnięcia władz, albo w taki sposób podniecić innych do nienawiści, pogardy albo bezpodstawnych zażaleń przeciw władzom państwowym albo gminnym albo przeciw poszczególnym organom rządowym pod względem ich urzędowania albo przeciw świadkom lub znawcom pod względem ich zeznań przed sądem, staje się winnym, jeżeli taka działalność nie przedstawia się jako czynność karygodna cięższą karą zagrożona, występku podburzania i ma być ukarany jedno-do sześciomiesięcznym aresztem.

Gdyby na przystąpienie do zażaleń tego rodzaju zbierał podpisy albo składki lub wzywał do tychże, należy karę zaostriżyć.

Można również autora takiego zażalenia wydzalić

z miejscowości, albo z całego kraju koronnego, a jeżeli jest cudzoziemcem, także ze wszystkich krajów koronnych cesarstwa.

*Przekroczenie wzywania do bezpodstawnych zażaleń.
Kara.*

§ 301. Kto w jakimkolwiek zamiarze, szczególnie jednak z chęci zysku, wzywa i nakłania strony do swawolnych, bezpodstawnych i w ustawowej drodze instancji załatwionych już zażaleń, albo kto pod tym względem wymusić pieniędzy się dopuszcza, staje się winnym przekroczenia i ma być ukarany aresztem do jednego miesiąca.

d) Podburzanie do nieprzyjaznych kroków przeciw narodowościom, stowarz. religijnym, korporacjom itp.

§ 302. Kto drugich do nieprzyjaznych kroków przeciw różnym narodowościom (szczepom narodu), przeciw stowarzyszeniom religijnym albo innym, przeciw poszczególnym klasom albo stanom społecznym, albo przeciw korporacjom przez ustawę uznanym, albo wogóle mieszkańców państwa do wrogich przeciw sobie stronnictw wzywa, zachęca albo nakłonić usiłuje, staje się winnym występku, jeżeli ta działalność nie przedstawia się jako czynność karygodna cięższą karą zagrożona i ma być ukarany ścisłym aresztem od trzech do sześciu miesięcy.

e) Obraza prawnie uznanego kościoła albo stowarzyszenia religijnego.

§ 303. Kto publicznie albo przed więcej ludźmi,

albo w drukach, rozpowszechnianych obrazowych przedstawieniach albo pismach wyszydza albo stara się poniżyć nauki, zwyczaje albo urządzenia kościoła albo stowarzyszenia religijnego prawnie w państwie uznanego, albo służyć religijnego obraża podczas spełniania czynności służbie Bożej poświęconych, albo nieprzyzwoicie zachowuje się podczas publicznego wykonywania obrzędów religijnych w sposób mogący wywołać zgorszenie, staje się winnym występku, o ile to działanie nie stanowi zbrodni obrazy religji (§ 122) i ma być ukarany ścisłym, aresztem od jednego do sześciu miesięcy.

Rozkrzewianie sekty religijnej, uznanej przez państwa za niedozwoloną.

§ 304. Również staje się winnym występku i ma być ukarany aresztem od jednego do sześciu miesięcy, kto w celu założenia albo rozszerzenia stowarzyszenia religijnego (sekty), uznanego przez rząd za niedozwolone, urządza zebrania, miewa albo ogłasza wykłady, werbuje wyznawców, albo jakąkolwiek inną przedsięwzięcie czynność zdążającą do tego celu.

g) Publiczne znieważenie urzędzeń małżeństwa, rodziny własności albo pochwalanie bezprawnych albo niemoralnych czynności.

§ 305. Kto w sposób w § 303 określony urzędzeń małżeństwa, rodziny lub prawne pojęcia o własności poniża albo zachwiać usiłuje, albo do niemoralnych lub przez ustawy zakazanych czynności wzywa, zachęca, albo nakłonić usiłuje lub je zachwala albo usiłuje uspra-

wiedliwić, staje się winnym występku, o ile to się nie przedstawia jako czynność ostrzejszą karą zagrożoną i ma być ukarany aresztem od jednego do sześciu miesięcy. Jeżeli jednak jeden z występków w § 300 i 302—305 określonych popełniono drukiem, wówczas można w miarę niebezpieczeństwa tychże i zamierzonego większego rozgłoszenia rozszerzyć karę na ścisły areszt do roku, w którymto wypadku można również winowajców wydalic z miejscowości lub z kraju koronnego, a jeżeli są obcokrajowcami ze wszystkich krajów koronnych cesarstwa,

h) uszkodzenie grobowców, otwarcie grobów, zabranie albo znieważenie zwłok i kradzieże na przedmiotach tego rodzaju.

§ 306. Kto ze złośliwości albo swawoli uszkadza grobowce przeznaczone dla zwłok ludzkich, otwiera bezprawnie groby, i stamtąd albo z innych miejsc przeznaczonych na przechowanie, zwłoki albo poszczególne części tychże samowolnie wyrzuca, albo na ludzkich zwłokach dopuszcza się znieważeń, staje się winnym występku i ma być karany ścisłym aresztem od jednego do sześciu miesięcy. Grabieże zaś popełnione z chęci zysku na grobowcach, z grobów albo na zwłokach, traktować należy jako kradzieże (§ 172 i 460)

f) Danie pomocy do występku albo przekroczenia.

§ 307. Kto w sposób określony w § 214 i 217 staje się winnym dania pomocy do występku albo przekroczenia, popełnia przekroczenie i należy go ukarać

w pierwszym wypadku aresztem od ośmiu dni do trzech miesięcy, w drugim do miesiąca.

k) Rozszerzanie fałszywych i niepokojących wieści i przepowiedni.

§ 308. Kto zapomocą publicznego ogłoszenia (przez przybicie na murach, publiczne mowy albo wykłady itp.) rozsiewa albo dalej rozszerza wieść fałszywą publiczne bezpieczeństwo niepokojącą, bez dostatecznych podstaw do uważania jej za prawdziwą, albo tak samo nacechowaną rzekomą przepowiednię, staje się winnym przekroczenia i ma być karany aresztem od ośmiu dni do trzech miesięcy.

Przeciwne ustawie ogłoszania.

§ 309. Kto w sposób w poprzednim paragrafie określony rozgłasza głosowanie sędziów albo wiadomości z rozpraw sądowych albo innych władz publicznych, o ile ogłoszanie jest ustawowo zakazane, albo kto fałszywie rozsiewa albo dalej rozszerza w ogóle jakieś obwieszczenie jako zarządzenie władzy publicznej, choć nieprawdziwość tego była mu całkowicie albo częściowo wiadoma albo z dostatecznych powodów prawdopodobna, staje się winnym przekroczenia, o ile w tem nie mieści się czynność karygodna cięższą karą zagrożona i ma być ukarany aresztem od jednego do trzech miesięcy.

m) Składki albo subskrypcje w celu udaremnienia ustawowych następstw czynności karygodnych.

§ 310. Kto w sposób określony w § 308 urzą

dza albo ogłasza składki albo subskrypcję celem pokrycia lub wynagrodzenia szkody z powodu uznania kaucji za przepadłą, z powodu kar pieniężnych i odszkodowań wskutek karygodnych czynności, staje się winnym przekroczenia i ma być ukarany aresztem od czternastu dni do trzech miesięcy.

Jeżeli zaś jedną z czynności wymienionych w § 308—310 popełniono drukie n, należy ją ukarać jako występki ścisłym aresztem od jednego do sześciu miesięcy.

ROZDZIAŁ VI.

O przekroczeniach przeciw zakładom i urządzeniom publicznym, dotyczącym powszechnego bezpieczeństwa.

Przekroczenie nakłaniania urzędnika do nadużycia władzy urzędowej.

§ 311. Kto stara się podarunkami nakłonić urzędnika do stronniczości albo do naruszenia swego obowiązku urzędowego, popełnia przekroczenie, o ile to nie przedstawia się jako zbrodnia określona w § 105 albo inne przekroczenie ustawy cięższą karą zagrożone i ma być ukarany aresztem od jednego do sześciu miesięcy.

Nadto złożony ma być podarunek, ofiarowany lub rzeczywiście dany, na rzecz skarbu państwa; podarunek taki względnie jego wartość będzie użyta na budowę i utrzymanie domów poprawy, domów pracy przymusowej i zakładów wychowawczych dla zaniechanej młodzieży w b. zaborze austriackim. (Now. z 1920 r.)

Obrazy publicznych urzędników, sług, stróży, funkcyjnarjuszy kolejowych itp.

§ 312. Każda czynna albo słowna zniewaga osób w § 68 wymienionych, kiedy one są zajęte wypełnianiem polecenia władzy, albo pełnieniem swego urzędu, ma się karać jako przekroczenie, o le to nie przedstawia się jako czynność karygodna surowszą karą zagrożona.

Kara.

§ 313. Słowne obrazy karać należy aresztem od trzech dni do miesiąca. czynne zaś od jednego do sześciu miesięcy.

Jeżeli jednak obraza pociągnęła za sobą skutki i rzeczywiście wypełnienie zlecenia zwierzchności albo wykonanie urzędu lub służby doznało przeszkody, wówczas należy winnego zasądzić na ścisły areszt od trzech do sześciu miesięcy.

Inne wtrącanie się do wykonywania służby publicznej.

§ 314. Kto nie wyrządzając wymaganej w § 312 obrazy, w inny się sposób wtrąca, aby przeszkodzić jednej z wymienionych tamże osob w pełnieniu jej urzędu lub służby albo w wypełnieniu rozkazu władzy, ten staje się winnym przekroczenia i ma być ukarany aresztem od jednego dnia do miesiąca.

Znieważenie patentów i rozporządzeń itp. Kara.

§ 315. Przekroczenia staje się winnym również ten, kto patenty, rozporządzenia, pieczęcie władz państwowych lub gminnych, albo pod jakąkolwiek nazwą lub kształtem celem publicznego ogłoszenia przybite albo

wystawione dokumenty podpisane przez władzę, zdiera, zabiera, rozdziera, wała, albo w inny sposób uszkadza. Jeżeli to przekroczenie nastąpiło jedynie z lekkomyślności i swawoli, wówczas karą jest areszt od dwudziestu czterech godzin do tygodnia. Jeżeli zaś podczas dochodzenia wyszedł na jaw zamiar albo zezlenia władzy albo przeszkodzenia w ogłoszeniu i wypełnieniu zarządzenia, wówczas karą jest ścisły areszt od jednego do trzech miesięcy. Stosownie do właściwości wypadku i sprawcy można rozciągnąć ścisły areszt do sześciu miesięcy.

Zdjęcie publicznych pieczęci. Kara.

§ 316. Samowolne albo bezprawne zdjęcie publicznych pieczęci urzędowych, pod któremi trzymane są w zamknięciu pisma lub inne przedmioty, jeżeli e popełniono jedynie ze swawoli i lekkomyślnej ciekawości, ma być jako przekroczenie karane aresztem od jednego do trzech miesięcy.

Jeżeli tego dopuszczono się jednak dla okazania lekceważenia publicznych zarządzeń albo też w tym zamiarze, aby w ten sposób samowolnie przeprowadzić mniemane własne prawa albo jakiś niegodziwy zamiar, wówczas należy to ukarać ścisłym aresztem od jednego do sześciu miesięcy.

Do publicznych pieczęci urzędowych należą zaś nie tylko pieczęcie władz państwowych, lecz także pieczęcie gmin, publicznych zakładów naukowych, probostw i publicznych notariuszów.

Uszkodzenie oświetlenia publicznego. Kara.

§ 317. Kto latarnię ustawioną celem publicznego

oświetlenia, rozmyślnie rozbija albo w inny sposób uszkadza, ma być za to przekroczenie ukarany aresztem od trzech dni do miesiąca.

Uszkodzenie mostów, śluz, grobli i t. p. tudzież przedmiotów wspomnianych w § 85 lit. c), swawolne uszkodzenie telegrafów państwowych. Kara.

§ 318. Swawolne zrzucenie albo uszkodzenie mostu, śluzy, grobli, obwarowania lub poręczy, albo jakiegokolwiek budowli, któremi brzegi rzeki potoków się umacnia, albo stoki przy gośińcach i drogach albo mostach się zaślania, należy w miarę zachodzącej wielkiej swawoli albo spowodowanej szkody ukarać jako przekroczenie aresztem od jednego do trzech miesięcy.

Takiej samej karze podpada także każde uszkodzenie przedmiotów wspomnianych w § 85 lit. c) tudzież określona w § 89 czynność w odniesieniu do telegrafów państwowych, jeżeli nastąpiła tylko ze swawoli, lekkomyślności, a bo z karygodnego niedbalstwa.

Połączoną ewentualnie z takim uszkodzeniem kradzież należy odrębnie ukarać.

Uszkodzenie ustawionych znaków ostrzegawczych.

Kara.

§ 319. Następnie jest przekroczeniem usunięcie albo rozmyślnie uszkodzenie wszystkich znaków ostrzegawczych, które ustawiono celem zapobieżenia niebezpieczeństwu, co pospolicie karać należy aresztem od trzech dni do trzech miesięcy; a w razie zachodzącej jednak

większej złośliwości i wynikłej szkody tak samo długim aresztem ścisłym.

Przekroczenia przeciw przepisom dotyczącym meldowania przybyłych obcych i zmian co do mieszkańców tudzież pod względem innych fałszywych meldowań i zapodań.

§ 320. W tych miejscowościach, w których istnieją odrębne przepisy pod względem zawiadamiania władzy bezpieczeństwa o wszystkich mieszkańcach i obcych, należy nieprzestrzeganie tych przepisów, jeżeli w nich czego innego nie zarządzo, w następujących przypadkach karać jako przekroczenie:

a) Kara na właścicieli domów ;

jeżeli właściciel domu, zarządca, sekwestrator albo ten, kto wogóle domem zarządza, nie donosi w przepisany czasie o zmianach zachodzących między swymi lokatorami. Stosownie do różności i dochodu z domu stanowi karę 10 do 100 zł.

b) podnajmujących ;

kto pokoje podnajmuje tygodniowo albo miesięcznie albo przyjmuje na nocleg, a nie robi przepisanego doniesienia w przeciągu dwudziestu czterech godzin w razie każdorazowej zmiany. Karą jest 10 zł., którą to karę należy w razie powtórzenia przekroczenia podwoić.

c) Kara na mających prawo do przyjmowania na gospodę ;

jeżeli oberżysta, mający prawo do przyjmowania

obcych, nie robi przepisanego doniesienia o tych, którzy przez noc pozostają. Ukaranie jest takie same, jakie pod b) postanowiono.

d) na oberżystów do tego nieuprawnionych:

Jeżeli w szynkowni, nie uprawnionej do przyjmowania na gospodę, przyjmuje się kogoś na noc. Karą za pierwszym razem jest 10 zł. za drugim ta sama kara obok aresztu przez tydzień, za trzecim razem usunięcie od przemysłu szynkarskiego.

Również pominiawszy te odrębne przepisy należy karać jako przekroczenie:

e) Kara na meldujących się fałszywie;

Jeżeli ktoś w karcie meldunkowej przybiera fałszywe nazwisko, fałszywy stan, fałszywe zajęcie albo inne fałszywe okoliczności podaje, albo wogóle władzę policyjną albo inną jaką władzę państwową albo gminną prócz wypadku karnosądowych dochodzeń, pod którym to względem istnieją odrębne postanowienia ustawowe, przez fałszywe podanie swego nazwiska, miejsca urodzenia, stanu, albo innych swoich stosunków w taki sposób podchodzi, że wskutek tego może być nadzór publiczny w błąd wprowadzony. Obojętną jest przy tem rzeczą, czy wskutek tego spowoduje nieprawidłowości w paszportach albo innych dokumentach przez władze jemu wystawionych, albo wreszcie, bez względu na okazane paszporty i dokumenty podaje władzy publicznej na zapyta ie fałszywe daty co do swojej osoby.

Karą jest areszt od trzech dni do miesiąca. Jeżeli się w czasie dochodzenia okazuje, że przestępca rzeczy-

wiście zamierzał zwierzchność w błąd wprowadzić, wówczas karą będzie tak samo długi areszt ścisły. W razie wyłaniania się wątpliwości pod względem okoliczności albo osoby, należy przestępcę po ukończeniu kary wydaląć z miejscowości, obcokrajowca zaś stosownie do okoliczności, nawet z wszystkich krajów koronnych cesarstwa austriackiego.

f) Na naśladowców albo fałszerzy dokumentów publicznych.

Jeżeli ktoś naśladuje albo fałszuje dokument publiczny bez złego zamiaru wymaganego w § 197. Karą jest areszt od trzech dni do miesiąca.

g) na posługujących się cudzym wykazem.

Jeżeli kto w celu podróży posługuje się cudzym paszportem na podróż albo innym urzędowym wykazem, albo swoich wykazów udziela w tym celu komu innemu, o ile tego nie przedsięwzięto celem wykonania innego przekroczenia, występku albo zbrodni. Karą jest ścisły areszt od trzech dni do miesiąca. W razie szczególnych wątpliwości pod względem okoliczności, albo osoby przestępcy, należy go po odcierpieniu kary, jeżeli jest krajowcem, wydaląć z miejscowości, natomiast obcokrajowca, wedle okoliczności, nawet ze wszystkich krajów koronnych państwa.

Kara na rzemieślników przyjmujących czeladników bez książeczki wędrowniej (kunszaftu).

§ 321. Rzemieślnik, który przyjmuje do roboty czeladnika niezaopatrzonego w przepisaną książeczkę wę-

drowną, albo tam, gdzie książeczki wędrownie nie istnieją, w zwyczajny tak zwany kunszaft, ma być za to przekroczenie karany pierwszy raz karą 10 zł. drugi raz podwojeniem tej kary pieniężnej, trzeci raz aresztem do miesiąca, w razie okoliczności podejrzanych nawet utratą rzemiosła.

§ 322, (uchylony r. m. z 3. maja 1857. l. 104 dpp.)

Powrót wygnanego albo wydalonego ze wszystkich krajów koronnych. — Kara.

§ 323. Jeżeli ktoś, będąc z powodu zbrodni ze wszystkich krajów koronnych cesarstwa austriackiego wygnanym (§ 25), albo będąc z powodu występku albo przekroczenia przez sąd karny (§ 249), albo ze względów poicyjnych przez władze bezpieczeństwa wydalonym, pod jakimkolwiek pozorem do jednego z tychże krajów powraca, dopuszcza się tym powrotem przekroczenia i ma być ukarany pierwszy raz aresztem od jednego do trzech miesięcy, w razie powtórzenia ścisłym aresztem od trzech do sześciu miesięcy.

Powrót wydalonego z pewnego kraju koronnego albo miejscowości. — Kara.

§ 324. Kto został wydalony z jakiego kraju koronnego albo z pewnej oznaczonej miejscowości przez sąd karny (§ 249), albo z jakichkolwiek powodów przez władze państwowe albo gminne na zawsze lub na pewien oznaczony czas, popełnia w pierwszym przypadku, jeżeli kiedybydź, w drugim wypadku, jeżeli przed upływem naznaczonego czasokresu powraca, przekroczenie i ma

być ukarany aresztem od jednego do trzech miesięcy, w razie ponownego spotkania tak samo długim aresztem ścisłym.

Pozłacanie albo posrebrzanie monet i podrabianie monet albo publicznych papierów kredytowych bez oszukańczego zamiaru.

§ 325. Kto bez zamiaru podejścia kogoś (§ 106, 114, 118 i 197) będące w obiegu albo nie będące w obiegu (wycofane) monety pozłaca albo posrebrza, albo monety pamiątkowe, medale, sztony do gry, albo jakiegokolwiek wytwory bite; podobnie kto adresy, ogłoszenia albo wogóle druki w taki sposób sporządza, że przy powierzchownem oglądnięciu można je łatwo uważać za będące w obiegu monety, albo za publiczne papiery kredytowe, staje się winnym przekroczenia i ma być ukarany aresztem od jednego do trzech miesięcy i utratą wszystkich przeciwnych ustawie wytworów.

Nieuprawnione utrzymywanie stępy albo tłoczarni.

Kara.

§ 326. Kto utrzymuje tak zwaną stępę albo tłoczarnię, nie otrzymawszy na to pozwolenia od władzy wyraźne, albo przez zezwolenie na wykonywanie przemysłu albo fabrykacji, do których stępy albo tłoczarnie są potrzebne, ten staje się winnym przekroczenia, i ma być obok utraty stępy albo tłoczarni pierwszy raz ukarany aresztem od ośmiu dni do miesiąca, w razie powtórzenia przekroczenia obok jednomiesięcznego

aresztu także utratą przemysłu jeżeli jest przemysłowcem.

§ 327. (Zmiany ustawy z 7. VI. 1912 l. 118. dpp.)

*Nieuprawnione sporządzanie jednego z przedmiotów
wyżej wymienionych.*

§ 328. Tak samo należy ukarać tego, kto sporządza jeden z przedmiotów w § 326 wymienionych bez zezwolenia na wykonywanie przemysłu albo fabrykacji tego rodzaju przedmiotów, albo bez otrzymania na to zlecenia albo zezwolenia władzy.

Sporządzanie punc, stempli albo modeli do naśladowania monet. — Kara.

§ 329. W podobny sposób należy jako przekroczenie ukarać dokonane bez zezwolenia władzy sporządzanie i używanie punc, stempli albo modeli do odlewów jakiegobądź kształtu, za pomocą których wytwarzać można z metalu odciski albo plastyczne naśladownictwa monet wedle stempla będącego w kraju lub zagranicą w prawnym obiegu, choćby one były przeznaczone do zabawy, do ozdób i do jakiegokolwiek wogóle, zresztą dozwolonego celu.

Nieuprawnione sporządzanie pieczęci urzędowych.

Kara.

§ 330. Kto sporządza publiczną pieczęć urzędową (§ 316) bez zlecenia ze strony urzędu, dla którego ona służy, albo kto sporządzoną wydaje komu innemu, nie urzędowi, który jej sporządzenie zlecił, staje się winnym

przekroczenia i ma być za pierwszym razem ukarany aresztem od tygodnia do miesiąca, w razie powtórzenia przekroczenia jednomiesięcznym aresztem a jeśli j st przemysłowcem, także utratą przemysłu.

ROZDZIAŁ VII.

O przekroczeniach przeciw obowiązkom publicznego urzędu.

Ukaranie publicznych urzędników, sług, straży itp. dopuszczających się podczas wykonywania swego urzędu lub służby czynnych zniewag.

§ 331. Jeżeli jedna z osób wymienionych w § 68 pozwala sobie podczas wykonywania swego urzędu albo służby na czynne zniewagi (w czem mieszczą się w szczególności aresztowania w innych wypadkach, aniżeli przez ustawy oznaczonych), wówczas staje się winną przekroczenia i ma być za pierwszym razem karana aresztem od trzech dni do miesiąca, za drugim razem również tak długim ścisłym aresztem.

Okoliczności wpływające na zaostrenie kary.

§ 332. Jeżeliby czynna zniewaga nastąpiła wśród okoliczności dających lub przynajmniej mogących dać powód do zbiegowiska, wówczas karą jest ścisły areszt od jednego do trzech miesięcy.

Kara na tego, kto bez oszukańczego zamiaru udaje publicznego urzędnika albo sługę.

§ 333. Kto bez oszukańczego zamiaru (§ - 199

lit. b) udaje publicznego urzędnika albo służbę, albo kto nieuprawnionem noszeniem uniformu nadaje sobie wygląd publicznego urzędnika albo wojskowego, staje się winnym przekroczenia i winien być ukarany aresztem od trzech dni do miesiąca.

Nieuprawnione noszenie orderów i innych odznak honorowych.

§ 334. Kto bez uprawnienia nosi krajowe albo zagraniczne ordery lub odznaki honorowe, popełnia przekroczenie i podpada karze pieniężnej od 20 zł. do 200 zł.

ROZDZIAŁ III.

O występkach i przekroczeniach przeciw bezpieczeństwu życia.

Ogólny przepis co do występków i przekroczeń przeciw bezpieczeństwu życia.

§ 335. Każda czynność albo zaniechanie, o której działający już wedle ich naturalnych, dla każdego łatwo poznać się dających skutków albo wskutek przepisów szczególnie ogłoszonych, albo wedle swego stanu, urzędu, powołania, rzemiosła, zatrudnienia albo wogóle wedle swoich szczególnych stosunków poznać może, że to mogłoby spowodować albo powiększyć niebezpieczeństwo dla życia, zdrowia, bezpieczeństwa ciała ludzkiego, winna być, jeżeli wskutek tego wynikło ciężkie uszkodzenie ciała człowieka (§ 152), karana na osobie każdego winowajcy jako przekroczenie aresztem od jednego

do sześciu miesięcy; wtedy jednak, gdyby wskutek tego wynikła śmierć człowieka, jako występpek ścisłym aresztem od sześciu miesięcy do roku.

Szczególne wypadki.

§ 336. Przepis poprzedniego paragrafu należy w szczególności stosować wtedy, jeżeli śmierć albo ciężkie uszkodzenie ciała nastąpiło wskutek jednego z wyliczonych niżej przewinień:

a) przez nieostrożne trzymanie płonących węgli w zamkniętych ubikacjach;

b) przez zaniedbanie koniecznej ostrożności przy jeździe wodnej;

c) niedopilnowanie wydanych odnośnie do parowców, maszyn parowych i kotłów parowych przepisów albo wogóle potrzebnej szczególnej ostrożności;

d) nieostrożność przy kadzeniu siarką i przy zastosowaniu środków narkotyzujących;

e) nieumieszczenie znaków ostrzegawczych przy ustawieniu żelaznych łapek, sideł, wilczych dołów i samostrzałów;

f) zaniedbanie szczególnych przepisów co do wytwarzania, przechowywania, sprzedaży, transportu i użycia przyborów do ogni sztucznych, kapsli do strzelania, kapsulek zapalnych, zapalek i drewniek palnych, tudzież wszystkich przez potarcie łatwo się zapalających przedmiotów, prochu strzelniczego i materiałów wybuchowych (bawełny strzelniczej), w szczególności także przez to, że tego rodzaju przedmioty potajemnie dopakowano do przesyłek pocztowych lub kolejowych;

g) nieprzestrzeganie ostrożności przepisanych dla prowadzenia kopalni.

Przepisy w razie zabicia albo ciężkiego uszkodzenia cielesnego wskutek przewinienia wśród okoliczności szczególnie niebezpiecznych.

§ 337. Jeżeli popełniono czynność albo zaniechanie mające być po myśli § 335 poczytane za przewinienie w odniesieniu do przedmiotów oznaczonych w § 85 lit. c, 87 i 89 albo wśród wspomnianych tam okoliczności szczególnie niebezpiecznych, wówczas czynność lub opuszczenie należy nawet wtedy, jeżeli wskutek tego wynikło tylko ciężkie uszkodzenie ciała, ukarać jako występki ścisłym aresztem od sześciu miesięcy do dwu lat, a w razie spowodowanego wskutek tego zabicia człowieka do trzech lat.

Przepisy przeciw kąpaniu się w rzekach, stawach itd.

§ 338. Kto kąpie się w rzekach albo stawach poza miejscami w tym celu przez władzę wyznaczonemi albo wbrew zakazowi przez władzę wydanemu i do publicznej wiadomości podanemu, podobnie ten, kto w porze zimowej ślizga się na lodzie poza przestrzeniami na to przeznaczonemi, wreszcie ten, kto odwaga się mimo to wejść na lód w czasie, kiedy to z powodu grożącego niebezpieczeństwa jest zakazane, ma być za to przekroczenie karany aresztem od trzech dni do miesiąca.

Przepis dla niezamężnych kobiet brzemiennych.

§ 339. Niezamężna kobieta, będąca w ciąży, musi

w razie rozwiązania zawezwać do pomocy akuszerkę, akuszerza, albo inną jaką kobietę uczciwą. Jeżeliby jednak rozwiązanie ją zaskoczyło, lub też zaszła przeszkoda w wezwaniu pomocy i albo poroniła, albo też gdyby dziecko żywo urodzone w przeciągu dwudziestu czterech godzin od chwili urodzenia się zmarło, wówczas jest obowiązana donieść o swem rozwiązaniu osobie uprawnionej do wykonywania położnictwa, albo też, gdzie takiej osoby nie ma pod ręką, jakiejś osobie urzędowej i pokazać jej przedwczesny płód albo nieżywe dziecko.

Kara za zatajenie porodu.

§ 340. Zatajenie porodu, które wbrew temu przepisowi nastąpiło, karane będzie po wyzdrowieniu zatajającej jako przekroczenie ścisłym aresztem od trzech do sześciu miesięcy.

Nieostrożna jazda zaprzęgiem i konno. — Kara.

§ 341. Kto z nieostrożności wskutek jazdy zaprzęgiem albo konnej kogoś zabije albo cieleśnie ciężko uszkodzi, ma być wedle § 325 karany.

Szybka jazda zaprzęgiem i konno. — Kara.

§ 342. Jeżeli się w toku dochodzenia wykaże, że do wypadku przyczyniła się szybka jazda zaprzęgiem albo konno, wówczas należy tę okoliczność uważać jako obciążającą i przy wymiarze kary szczególnie to jeszcze trzeba uwzględnić, co w § 427 zarządzone przeciw szybkiej jeździe zaprzęgiem i konnej.

Nieprawne wykonywanie w sposób zarobkowy sztuki lekarskiej albo chirurgicznej. — Kara.

§ 343. Kto nieodbywszy studjów lekarskich i bez ustawowego uprawnienia do pielęgnowania chorych w charakterze lekarza albo chirurga, wykołuje leczenie w sposób zarobkowy, albo w szczególności zajmuje się stosowaniem magnetyzmu zwierzęcego albo życiowego, albo gazów eterowych (narkotyzowania), ten staje się wskutek tego winnym przekroczenia i karany będzie aresztem wedle długości czasu, przez który owem niedozwolonem zatrudnieniem się zajmował, tudzież stosownie do wielkości szkody wskutek tego wyrządzonej, ścisłym aresztem od jednego do sześciu miesięcy; w razie śmierci człowieka jego przewinieniem spowodowanej karany będzie z powodu występku wedle § 335.

Kara na obcokrajowca.

§ 344. Jeżeli ulegający karze jest obcokrajowcem, należy go po ukończeniu kary wydalić z krajów koronnych cesarstwa,

Przewinienia przy utrzymywaniu ruchu aptekarskiego.

§ 345. Aptekarze, dzierżawcy lub odpowiedzialni kierownicy aptek, zastępcy, którym poruczono zawiadywanie apteki, pomocnicy aptekarscy i lekarze upoważnieni do utrzymywania apteki domowej, którzy z zaniedbaniem szczególnych przepisów, obowiązujących pod względem przechowywania, przyrządzania i wydawania środków leczniczych, tudzież pod względem utrzymywania ruchu aptecznego w ogólności, dopuszczają się

jakiegoś czynu lub zaniedbania karygodnego wedle § 335 i mogącego spowodować lub zwiększyć niebezpieczeństwo dla życia, zdrowia albo bezpieczeństwa cielesnego ludzi, karani będą za przekroczenie grzywną od 10 zł. do 1000 zł. albo aresztem od trzech dni do trzech miesięcy, a gdyby wskutek tego czynu nastąpiło ciężkie obrażenie cielesne lub śmierć człowieka, wymierzona będzie kara wedle § 335.

Karom tym podpadają aptekarze i inne osoby odpowiadające za prowadzenie ruchu apteki także w takim razie, jeżeli stały się winnymi zaniedbania należytego nadzoru nad siłami pomocniczymi, zatrudnionymi przy ruchu aptecznym.

Jeżeli czyn podlegający ukaraniu wedle postanowień karnych § 335 był popełniony wskutek braku umiejętności lub biegłości, których potrzeba do wykonania zawodów lub uprawnień, wspomnianych w pierwszym ustępie, należy winnemu oprócz należącej mu się zresztą kary, zabronić wyrokiem wykonywanie zawodu albo uprawnienia na tak długo, dopóki nie udowodni usunięcia tego braku.

§§ 346—353 zniesione przez ustawę aptekarską z 18. IX. 1906 ex 1907.

Nieuprawniona sprzedaż wewnętrznych albo zewnętrznych środków leczniczych. — Kara.

§ 354. Oprócz uprawnionych aptek, tudzież aptek domowych, aptek uwierzytelnionych lekarzy i chirurgów na wsi, zakazana jest sprzedaż wewnętrznych i zewnętrznych środków leczniczych, co do których wydawania istnieją szczególne zarządzenia ograniczające, bez szcze-

gólnego pod tym względem zezwolenia ze strony władzy. Takie przekroczenie ukarać należy aresztem od jednego do trzech miesięcy; jeżeli sprzedaż prowadzono przez kilka miesięcy, zaostreniem aresztu, a jeżeli w dochodzeniach okazały się szkodliwe następstwa wskutek sprzedaży takich lekarstw, ścisłym aresztem od jednego do sześciu miesięcy.

Przestępcy należy zabrać również wszelkie zapasy.

§ 355. Również jest sprzedawca obowiązany pod grozą zaostrenia kary wydać zwierzchności wszelkie zapasy przygotowanych lekarstw, materiałów i narzędzi. Obcokrajowców stających się winnymi tego przekroczenia należy wydalic z wszystkich krajów koronnych cesarstwa.

Przewinienie lekarza przez nieumiejętność.

§ 356. Lekarz, który przy leczeniu chorego popełnił takie błędy, z których wynika jego nieumiejętność, staje się winnym przekroczenia, jeżeli wskutek tego wynikło ciężkie uszkodzenie ciała, a występku, jeżeli śmierć chorego nastąpiła i z tego powodu należy mu wykonywania praktyki lekarskiej na tak długo zakazać, dopóki przy ponownym egzaminie nie wykaze, że brakujące wiadomości uzupełnił.

Zawinienie chirurga wskutek nieumiejętności.

§ 356. Taką samą karę zastosować należy także przeciw chirurgowi, który przez niezręczną operację chorego sprowadził następstwa w poprzednim paragrafie wymienione.

Zaniedbanie chorego ze strony lekarzy i chirurgów.

Kara.

§ 358. Jeżeli lekarz albo chirurg przyjął chorego w kurację, a następnie może być przekonany, że istotnie go zaniedbał z rzeczywistą szkodą dla zdrowia tegoż, wówczas należy na niego za to przekroczenie nałożyć karę pieniężną od 100 zł. do 400 zł. Jeżeli z tego powodu nastąpiło ciężkie uszkodzenie albo nawet śmierć chorego, wówczas należy zastosować przepis § 335.

Niedoniesienie ze strony osób trudniących się leczeniem o podejrzanym wypadkach śmierci albo chorób.

Kara.

§ 359. Lekarze, chirurdzy, aptekarze, akuszerki, i ogłądacze zwłok są obowiązani w każdym wypadku, gdy im wydarzy się choroba, zranienie, poród albo wypadek śmierci, w których zachodzi podejrzenie zbrodni albo występku, albo wogóle gwałtownego uszkodzenia przez inne osoby spowodowanego, niezwłocznie donieść o tem władzy. Zaniedbanie takiego doniesienia będzie jako przekroczenie karane pieniężną karą od 20 zł. do 200 zł.

Zaniedbanie chorego ze strony rodziny tegoż. — Kara.

§ 360. Jeżeli się okaże, że ci, do których wedle naturalnego albo przyjętego na siebie obowiązku należy pielęgnowanie chorego, w zupełności nie dostarczyli mu potrzebnej pomocy lekarskiej tam, gdzie ją można było uzyskać, stają się oni winnymi przekroczenia i wedle okoliczności ma się ich karać aresztem od jednego do sześciu miesięcy.

Nieprawny handel trucizną. — Kara.

§ 361. Kto bez wyraźnego zezwolenia zwierzchności handluje arsenikiem, albo jakimkolwiek gatunkiem trucizny, albo też towarami stawianymi przez szczególne przepisy na równi z truciznami, dopuszcza się przekroczenia i o ile w następnych paragrafach nie ma odrębnych postanowień karnych, ma być ukarany grzywną od 10 zł. do 100 zł. albo aresztem od jednego do ośmiu dni.

Kara na handlarza do tego nieuprawnionego choćby nawet przestrzegał przepisów ustawowych.

§ 362. Handlarz albo kramarz, mający zwyczajny sklep albo kram, a sprzedający truciznę bez upoważnienia, choćby nawet zachowywał ustawowe przepisy istniejące dla prawnej sprzedaży trucizn, ma być za to przekroczenie za pierwszym przyłapaniem go na tem, karany obok utraty towarów zawierających truciznę, stosownie do stanu majątku karą pieniężną od 50 zł. do 200 zł. za drugim razem obok zdwojonej kary pieniężnej jednomiesięcznym aresztem, za trzecim zaś razem orzec należy utratę przemysłu.

Jeżeli ich nie przestrzegał.

§ 363. Gdy nieuprawniony do sprzedaży trucizn handlarz albo kramarz sprzedawał truciznę bez przestrzegania przepisanych ostrożności, wówczas ma być zaraz za pierwszym przekroczeniem pozbawiony przemysłu, a jeżeli się w toku dochodzeń okaże, że niedozwolony handel prowadził w ten sposób już dłuższy czas, wówczas należy go ukarać ścisłym aresztem od ednego do trzech miesięcy. Jeżeli jednak wskutek tego

został kto zabity albo na ciele ciężko uszkodzony, należy z winowajcą postąpić wedle § 335.

Nieprawny handel trucizną przez domokrażców. Kara.

§ 364. Wędrowni kramarze albo tak zwani domokrażcy, którzy roznoszą na sprzedaż arsenik biały lub żółty, truciznę na szczury albo myszy, truciznę na muchy, mączkę arsenikową dla bydła, trutki na ryby (ziarnka kukielu) albo inne towary truciznę zawierające, dopuszczają się przekroczenia i mają być obok utraty trucizn i upoważnienia do domokrażstwa ukarani ścisłym aresztem od jednego do sześciu miesięcy w miarę tego, im dłużej niedozwoloną sprzedają się zajmowali i wskutek tego ewentualnie szkodę wyrządzili.

Nieostrożność przy sprzedaży trucizny.

§ 365. U aptekarzy i tych handlarzy, którzy są należycie uprawnieni do handlu truciznami, należy każde zaniechanie ostrożności przepisanych rozporządzeniami dla sprzedaży trucizn, tudzież każde w § 366—368 określone niedbalstwo, karać jako przekroczenie.

Wydawanie komuś trucizny bez przepisanego zezwolenia. Kara.

§ 366. W szczególności ma wtenczas, jeżeli truciznę wydano komuś takiemu, kto nie wykazuje się przepisaniem zezwoleniem, nastąpić za pierwszym razem kara pieniężna od 10 do 100 zł. za drugim razem utrata przemysłu.

Zaniechanie prowadzenia księgi zapisków. Kara.

§ 367. Jeżeliby w dochodzeniu stwierdzono, że

co do sprzedaży trucizn nie prowadzi się odrębnej księgi zapisków, w których ma się dokładnie zapisywać osoby, którym, czas, kiedy truciznę wydano i zezwolenie, za okazaniem którego tylko może sprzedaż trucizny nastąpić, zaniedbanie takie będzie pierwszy raz karane grzywną od 20 zł. do 100 zł. drugi raz do 200 zł. w razie dalszego takiego postępowania utratą przemysłu.

Niedbalstwo w przechowywaniu w odosobnieniu trucizny.

Kara.

§ 368. Jeżeli odkryje się niedbalstwo w należytem odosobnieniu trucizn od innych towarów, albo w oznaczeniu naczyń albo w zamknięciu tychże, wówczas ten, kto jest kierownikiem handlu albo apteki staje się za to odpowiedzialnym. Samo zaniedbanie tej ostrożności należy w razie pierwszego przyłapania na tem ukarać pieniężną karą od 10 zł. do 50 zł. a w razie dalszych przyłapań należy karę tę podwoić.

Kara, jeśli kto wskutek tego poniósł szkodę.

§ 369. Gdyby takie zaniedbanie spowodowało ten skutek, że nastąpiła rzeczywista zamiana trucizn i wskutek tego ktoś został pozbawiony życia, albo ciężko na ciele uszkodzony, wówczas zaniedbanie takie należy ukarać wedle § 335.

Przepis dla przemysłowców, używających trucizny.

Kara za nieprzestrzeganie.

§ 370. Przy przemysłach, używających trucizny albo materiałów truciznę zawierających, jest majster, albo wogóle ten, komu powierzono kierownictwo, obo-

wiązany zawsze trzymać je w swem przechowaniu, a w razie przesyłki przestrzegać istniejących pod tym względem szczególnych przepisów. Zaniedbanie tych ostrożności, jeżeli nikt wskutek tego s. kody nie pomógł, karać należy jako przekroczenie aresztem od trzech dni do miesiąca; jeżeli jednak kto wskutek tego stracił życie albo został na ciele ciężko uszkodzony, należy ukarać wedle § 335.

Kara za sprzedaż nieznanых materiałów.

§ 371. Oznaczonej w § 368. karze podlega każdy kupiec, który puszcza w obieg jakikolwiek towar, tak zwany materiałowy, którego gatunek, choćby nie był przeznaczony dla użytku lekarskiego, przedtem nie był wcale znany i przez władzę nie był badany.

Sporządzanie albo naprawa podejrzanej broni. Kara.

§ 372. Kto sporządza broń szczególnymi przepisami zakazaną albo wogóle z powodu swej właściwości podejrzaną, albo kto przyniesionej do siebie celem naprawy broni o takiej właściwości nie zatrzymuje i o tem zwierzchności nie donosi, ma być za to przekroczenie karany aresztem od trzech dni do miesiąca; gdyby jednak taką bronią kogo ciężko na ciele uszkodzono albo zabito, wówczas należy to ukarać wedle § 335.

Zaniedbanie schowania nabitej strzelby. Kara.

§ 373. Myśliwy lub ktokolwiek ma w domu nabitą strzelbę, jest obowiązany do chowania jej przed dziećmi i innymi nieostrożnymi i niedoświadczonymi osobami. Jeżeli tej ostrożności zaniedbano

i wskutek tego ktoś poniósł szkodę, wówczas ukarać należy takie zaniedbanie jako przekroczenie aresztem od tygodnia do miesiąca, a areszt należy w miarę większego niedbalstwa zaostriżyć, jeżeliby zaś kto został na ciele ciężko uszkodzony albo zabity, należy ukarać wedle § 335.

Kara za nieostrożne wystrzelenie ze strzelby.

§ 374. Taką samą karę orzec należy w miarę szkodliwych następstw przeciw temu, kto bez złego za miaru, nie upewniwszy się przedtem, że strzelba nie jest nabita, ku drugiemu z niej wystrzelił.

Niedokładne doniesienie o czasie śmierci. Kara.

§ 375. Kto przy oglądaniu zwłok niedokładnie donosi o czasie czyjejs śmierci i skutkiem tego spowoduje wcześniejsze pogrzebanie lub sekcję zmarłego niż to ustawą jest przepisane celem zapobieżenia pogrzebaniu albo sekcjonowaniu pozornie umarłych, ma być za to przekroczenie ukarany ścisłym aresztem od jednego do sześciu miesięcy.

Zaniedbanie należnego dozoru nad dziećmi i nad takimi osobami, które same przed niebezpieczeństwem nie są w stanie się uchronić. Kara.

§ 376. Wogóle ci, którzy z mocy naturalnego albo przyjętego na siebie obowiązku mają nadzór nad dziećmi albo innymi ludźmi którzy nie są w stanie sami niebezpieczeństwo przewidzieć i przed niem się uchronić, odpowiadają za niedbalstwo w wypełnieniu tego obowiązku. Jeżeli zatem takie dziecko albo taki człowiek

został na ciele ciężko uszkodzony albo zabity, ukarać należy wedle przepisu § 335 tego, kto jest winnym do-
wiedzonego sobie braku należytej staranności.

Stosowanie odwaru z makówek dla dzieci

§ 377. Wśród takich samych warunków należy wymienione osoby ukarać tą samą karą, w szczególności także za stosowanie odwaru z makówek dla dzieci.

Kara, jeżeli dzieci pozostawiono samym sobie na miejscach niebezpiecznych. Zaostrzenie kary w razie zatajenia nieszczęśliwego wypadku.

§ 378. Tak samo postąpić należy z osobami, obowiązanymi do opieki albo dozoru nad dzieckiem, jeżeli pozostające w ich opiece albo pod ich dozorem dziecko zostało zabite albo na ciele ciężko uszkodzone z powodu pozostawienia go sobie samemu na miejscu dla dzieci niebezpiecznym. Karę tę należy zaostrzyć, jeżeli nieszczęśliwy wypadek, jaki się dziecku wydarzył, zatajono.

Kara na mamki sprośną chorobą dotkniętej ukrywającej.

§ 379. Kobieta, która wiedząc o tem, że jest sprośną, albo wogóle zakaźną chorobą dotknięta, objęta służbą mamki, zamilczawszy albo zatajwszy ten stan, winna być za to przekroczenie ukarana trzymiesięcznym ścisłym aresztem.

§§ 380—386 zniesione nstawą budowniczą z 6. II. 1928.

§ 387. Uchylony przez § 51 u. z 29. lut. 1880 o zarazach bydłych.

§ 388. Nikomu nie wolno bez szczególnego zezwolenia zwierzchności, trzymać zwierząt dzikich albo wogóle z natury swej szkodliwych. Nieprzestrzeganie tego przepisu jest przekroczeniem i nie tylko należy szkodliwe zwierzę natychmiast usunąć, lecz nadto na właściciela stosownie do okoliczności nałożyć karę pieniężną od 50 zł. do 200 zł.

Niedozwolone trzymanie szkodliwych zwierząt. Kara.

§ 389. Jeżeliby kto został uszkodzony przez takie zwierzę bez zezwolenia zwierzchności trzymane, wówczas stosownie do szkody podwyższyć należy karę pieniężną od 50 zł do 300 zł.

Jeżeli kto wskutek tego został uszkodzony.

§ 390. Nawet wtenczas jednak, jeżeli zwierzchność udzieliła zezwolenia na trzymanie dzikiego zwierzęcia, jest właściciel zawsze odpowiedzialny za bezpieczne strzeżenie tegoż. Jeżeli kto wskutek tego został uszkodzony, należy zaniedbanie takiego strzeżenia ukarać jako przekroczenie karą od 20 zł. do 100 zł.

Kara za zaniedbanie strzeżenia dzikiego zwierzęcia trzymanego za zezwoleniem władzy.

§ 391. Każdy właściciel domowego zwierzęcia jakiegokolwiek gatunku, którego złośliwa natura jest mu wiadoma, musi je w domu, tudzież, jeżeli go poza domem używa, w ten sposób strzec i pilnować, aby nikt nie mógł być uszkodzony. Zaniedbanie tej przeczności

jest przekroczeniem i ma być karane nawet w razie niewyrządzenia uszkodzenia karą od 20 zł. do 50 zł. a w razie uszkodzenia karą od 20 zł. do 100 zł.

Kara za podszczuwanie albo drażnienie tychże.

§ 392. Jeżeli się podczas dochodzenia wskutek uszkodzenia przez zwierzę wyrządzonego okaże, że ktoś spowodował wypadek przez podszczuwanie, drażnienie albo wogóle przez jakieś rozmyślne przyczynienie się, wówczas staje się sprawca winnym przekroczenia i ma być ukarany tygodniowym aresztem, który wedle okoliczności należy zaostrzyć.

ROZDZIAŁ IX.

O występkach i przekroczeniach przeciw zdrowiu.

Zagrożenie zdrowia przez zakaźne choroby.

§ 393. Kto popełnia jakąś czynność albo zaniebanie, o którym może zrozumieć (§ 335), że ono może spowodować rozszerzenie się jakiejś zakaźnej choroby a przez to niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia ludzkiego, będzie ukarany za przekroczenie karą pieniężną od 10 zł. do 100 zł. albo aresztem od trzech dni do trzech miesięcy, a jeżeli z tej czynności wynikło ciężkie uszkodz. nie ciała albo śmierć człowieka, ukarany według § 335. Jeżeli czyn popełniono wśród szczególnie niebezpiecznych okoliczności, należy zastosować kary §§ 337 i 432. (Ust. z 14. IV. 1913).

§§ 394—397. uchylone ustawą z 14. IV. 1913.

Zanieczyszczenie studziń, cystern i t. d.

§ 398. Kto do studni, cysterny, rzeki albo strumienia, których woda służy jakiejś miejscowości do picia albo gotowania, wrzuci rzeźwy bydlę albo wogóle coś takiego, wskutek czego woda mogłaby się zanieczyścić albo stać niezdrową, popełnia przekroczenie i ma być karany aresztem od trzech dni do miesiąca, a w razie okazującej się wielkiej swawoli albo złośliwości także z zaostreniem.

Sprzedaż mięsa z bydła nieogłdanego wedle przepisu.

Kara.

§ 399. Jeżeli w jakimś przemyśle, uprawnionym do sprzedaży mięsa surowego albo w jakiś sposób przyrządzonego lub gotowanego, sprzedano coś z bydła nieogłdanego wedle przepisu, jest za to przekroczenie za pierwszym razem, obok utraty nieogłdanego mięsa albo uzyskanych zań pieniędzy, kara od 50 zł. do 400 zł.; w razie powtórnego przekroczenia należy karę pieniężną podwoić; w razie trzeciego wypadku należy przekraczającego pozbawić przemysłu i uznać na zawsze za niezdolnego do wykonywania przemysłu tego rodzaju.

§§ 400, 401 i 402. uchylone przez § 51. u. z 20. lut. 1880 o chorobach bydłowych.

§§ 403—408. uchylone § 32ª ustawy o żywności i napojach z 16. stycznia 1896.

ROZDZIAŁ X.

O innych przekroczeniach naruszających bezpieczeństwo ciała albo jemu zagrażających.

§§ 409. i 410. Uchylone przez § 49. u. wojsk. z 11. kwiet. 1889 l. 41 dpp.

Rozmyślne i podczas bójek wydarzające się uszkodzenia ciała.

§ 411. Rozmyślne i podczas bójek wydarzające się uszkodzenia ciała karać należy jako przekroczenia wtenczas, jeżeli nie można w nich dopatrywać się karygodnej czynności cięższą karą zagrożonej (§ 152 i 153), jeżeli jednak pociągnęły za sobą przynajmniej widoczne znaki i skutki.

Kara.

§ 412. Karą za to przekroczenie jest areszt od trzech dni do sześciu miesięcy stosownie do niebezpieczeństwa i złośliwości działania, do częstego powtarzania, zwłaszcza u nałogowych zawadzaków, do wielkości uszkodzenia i do właściwości osoby poszkodowanego.

Zniewagi w razie karania domowego.

§ 413. Prawa do domowego karcenia nie można w żadnym wypadku posuwać do zniewag, wskutek których skarcony ponosi szkodę na ciele.

Dlatego też karać należy jako przekroczenie podobne zniewagi dzieci przez swych rodziców, pupilów przez opiekunów, jednego małżonka przez drugiego, wychowawców i uczni przez swych wychowawców i nauczycieli, terminatorów przez majstrów i służby przez słuźbodawców.

Znieważenia dzieci przez rodziców. Kara.

§ 414. W razie srogości obchodzenia się z dziećmi przez rodziców, należy pierwszych wezwać przed sąd i z powagą i naciskiem przedstawić im pierwszy raz nadużycie władzy i przeciwną naturze srogość ich postępowania; za drugim razem należy udzielić rodzicom nagany i dodać zagrożenie, że w razie ponownego znieważenia uzna się ich za pozbawionych władzy rodzicielskiej, odbierze się im dziecko i będzie się je na ich koszt w innym miejscu wychowywać.

§ 415. W razie trzeciego ponownego wypadku, lub też gdyby albo pierwsze już znieważenie było samo przez się bardzo ciężkie, albo usposobienie rodziców było takie, że należałoby się obawiać dalszego niebezpieczeństwa dla dziecka, należy zaraz za pierwszym razem orzec karę wyżej zagrożoną i w tym celu porozumieć się z władzą w celu zamianowania opiekuna.

§ 416. Jeżeli rodzice nie są w stanie ponosić kosztów wychowania, wówczas winna się zwierzchność postarać o umieszczenie dziecka, znieważenie jednak ukarać należy obostrzonym aresztem, stosownie do właściwości znieważenia nawet ścisłym aresztem od tygodnia do trzech miesięcy.

Znieważenie pupilów przez opiekunów. Kara.

§ 417. Karą za srogi obójście się z pupilem ze strony swego opiekuna jest zaraz za pierwszym razem usunięcie z opieki, a jeżeli sprawowanie jej było z korzyścią połączone, surowa nagana sądowa, w razie bezpłatnej opieki areszt od tygodnia do miesiąca.

§ 418. Jeżeliby opiekun jeszcze raz dopuścił się

takiego znieważenia wobec innego pupila, albo gdyby już przy pierwszym znieważeniu zaistniały okoliczności w § 315 przewidziane, wówczas należy go uznać za niezdolnego nadal do sprawowania opieki a przytem orzec karę, ustaloną w takich wypadkach w § 416 przeciw rodzicom.

Wzajemne zniewagi między małżonkami. Kara.

§ 419. Jeżeli jeden małżonek znieważa drugiego w sposób wspomniany w § 413, wezwać należy obie strony i po zbadaniu zniewagi, udzielić surowej nagany stronie znieważającej; stosownie do okoliczności ukarać ją należy aresztem od tygodnia do trzech miesięcy, a w razie powtórzenia zaostreniem aresztu. Znieważonej stronie wolno jednakże prosić o złagodzenie albo nawet o darowanie kary, co sędzia każdorazem ma należycie uwzględnić.

Znieważenia wychowanków przez swych nauczycieli i wychowawców. Kara.

§ 420. Wychowawców albo nauczycieli obojga płci, dopuszczających się zniewag na swoich wychowankach, ukarać należy za pierwszym razem aresztem od trzech dni do miesiąca; w ponownym jednak razie obok oznaczonej właśnie kary uznać ich należy za niezdolnych do sprawowania nadal urzędu nauczycielskiego albo funkcji wychowawcy.

Służby i terminatorów przez służbodawców i majstrów.

§ 421. Znieważenie ze strony służbodawcy albo majstra popełnione na sługach albo terminatorach ukarać należy stosownie do stanu osoby pokrzywdzonej wielkości zniewagi albo karą pieniężną od 10 do

200 zł. albo aresztem od trzech dni do miesiąca; karę tę należy jednak zastrzyć gdyby te wypadki częściej się powtarzały, albo gdyby sposób znieważenia wskazywał na szczególniejszą srogość.

Kara za zastawianie ulic w porze nocnej wozami boczkami i t. p.

§ 422. Jeżeli na publicznym placu, na ulicy albo przed domem lub sklepem pozostawiono w porze nocnej jakiegokolwiek wozy, drzewo budulcowe albo inne materiały budowlane, towary, beczki, skrzynie albo wogóle coś takiego, wskutek czegoby przechodzący mogli ponieść szkodę, ukarać należy winowajcę za to przekroczenie karą od 20 zł. do 100 zł. albo aresztem od trzech do czternastu dni; w razie gdyby te wypadki wielokrotnie się powtarzały, należy karę zastrzyć.

Kiedy należy ją nałożyć na oberżyście,

§ 423. Jeżeli taki przypadek zachodzi odnośnie do wozów podróźnych albo ciężarowych, od których konie umieszczono w oberży, wówczas należy zawsze orzec karę przeciw oberżyście.

Postępowanie w razie zachodzącej potrzeby pozostawienia tego rodzaju rzeczy przez noc na ulicy. Kara.

§ 424. Jeżeli jednak podczas prowadzenia budowy, w razie wielkiej wysyłki towarów w czasie jarmarku albo z powodu innych okoliczności szczególnych zachodzi potrzeba pozostawienia na ulicach i placach przez noc materiałów budowlanych, towarów albo wozów, należy o tem każdorazem donieść miejscowej władzy bezpieczeństwa, a przytem ustawić znak ostrzegawczy

z jednej lub dwóch latarni, w przeciwnym razie należy zaniechanie pierwszego lub drugiego ukarać jako przekroczenie karą w § 422 oznaczoną.

Kara, jeżeliby kto poniósł szkodę.

§ 425. Gdyby kto w wypadkach w trzech poprzednich paragrafach wymienionych rzeczywiście poniósł już szkodę, wówczas należy karę zaostriżyć, a jeżeli zaszedł jeden z wypadków wyszczególnionych w § 335, należy tę czynność karygodną osądzić po myśli owego paragrafu.

Kara za wyrzucanie z okien i t. p. albo za zaniechanie umocowania ustawionych albo zaureszonych tamże rzeczy.

§ 426. Kto na ulicach przed oknami, balkonami albo wogóle w swem mieszkaniu coś ustawia albo zawiesza bez należytego zabezpieczenia tegoż przed spadnięciem, albo kto coś wyrzuca z okna, balkonów, albo wogóle z góry, skutkiem czego przechodzący drogą ponieść szkodę, tego należy za to przekroczenie ukarać karą od 10 zł. do 50 zł. albo aresztem od trzech dni do tygodnia. W razie lekkiego zranienia spowodowanego spadnięciem należy karę pieniężną podwoić, a areszt zaostriżyć. Jeżeli nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, albo nawet ktoś został zabity, wówczas należy tę czynność ukarać wedle § 335.

Kara za szybką i nieostrożną jazdę zaprzęgiem albo konno. Na właściciela wozu.

§ 427. Za przekroczenie szybkiej, nieostrożnej jazdy zaprzęgiem i konno w miastach i innych okoli-

cach gęsto zamieszkałych lub licznie odwiedzanych, ukarać należy właściciela albo korzystającego z wozu karą od 50 zł. do 200 zł., jeżeli sam jest obecny i nie zakazał woźnicy szybkiej jazdy, albo jeżeli sam we wspomniany sposób szybko jedzie zaprzęgiem albo konno.

Kara na woźnicę albo parobka.

§ 428. Jeżeli woźnica sam, albo wbrew zakazowi szybko jedzie, podobnie, jeżeli masztalerz albo fornał w okolicach silnie uczęszczanych sam szybko jedzie konno albo zaprzęgiem, wówczas ukarać należy woźnicę albo fornała aresztem od trzech do czternastu dni. W razie powtórzenia należy tę karę podwoić.

Przeciw fiakrowi, który pozwala jeździć woźnicy nieprzedstawionemu w policji.

§ 429. Fiakra, który najmuje do powożenia parobka nie przedstawionego w policji, albo uznanego przez nią za niezdolnego, ukarać należy za to przekroczenie karą od 50 do 100 zł., a nadto odpowiada on osobno za wszelką szkodę spowodowaną przez takiego woźnicę.

Na woźniców i parobków pozostawiających swoje konie na dworze bez dozoru.

§ 430. Woźnica albo parobek, pozostawiający bez dozoru zaprzężone wozy, albo konie, niezaprzężone na dworze, które przez wyrwanie się albo w inny sposób mogą wyrządzić szkodę, stają się winnymi przekroczenia, i mają być karani, choćby nawet szkoda nie wynikła, za pierwszym razem aresztem od jednego do ośmiu dni, w razie powtórzenia jednak,

albo jeżeli rzeczywista szkoda wynikła, zaostrozonym aresztem do jednego miesiąca.

Czynności i zaniechania przeciw bezpieczeństwu ciała wogóle.

§ 431. Wogóle nie dadza się wyliczyć wszystkie przekroczenia, któremi narusza się bezpieczeństwo ciała. Każde za em działanie i zaniedbanie określone w § 335 do 337, należy nawet wtenczas, jeżeli żadnej szkody rzeczywistej nie zrządziły, ukarać jako przekroczenie karą pieniężną od 10 zł. do 1000 zł. albo aresztem od trzech dni do trzech miesięcy.

§ 432. Jeżeli przewinienia tego rodzaju dopuszcza się w służbie osoba ustanowiona przy ruchu kolei żelaznej, albo przy innych urządzeniach albo przedsiębiorstwach w § 85 lit. c) wymienionych, albo też przy telegrafach państwowych, wówczas należy zawsze orzec ścisły areszt od trzech dni do trzech miesięcy, a w razie okoliczności bardzo obciążających do sześciu miesięcy w miarę tego, jak wyższy stopień niedbalstwa zostanie stwierdzony, jakie niebezpieczeństwo dla więcej ludzi zaistniało, liczniejsze uszkodzenia wynikły, albo jaka wogóle większa szkoda nastąpiła.

§ 433. W szczególności następujące¹ jeszcze przekroczenia osób ustanowionych przy ruchu kolei żelaznych karać należy temi karami:

a) otwarcie kolei przed otrzymaniem zezwolenia albo przed wypełnieniem przepisanych pod tym względem warunków;

b) zaniedbanie postanowienia lub utrzymywania przepisanych celem zapobieżenia szkodzie ogrodzeń,

zapór, tablic z zakazami i innych środków ochronnych i znaków ostrzegawczych;

c) ustanowienie indywiduów, które nie wykazały uzdolnienia wymaganego przepisami służbowymi, albo które od zajęcia, do którego je przeznaczono, uznano przez zarząd państwa za wykluczne;

d) przedsięwzięcie jazdy, albo zezwolenie na nią przy uszkodzonym, niebezpieczeństwem grożącym stanie kolei, albo za pomocą lokomotyw, wagonów albo innych środków komunikacji w takim stanie będących.

ROZDZIAŁ XI.

O występkach i przekroczeniach przeciw bezpieczeństwu własności.

Przepisy dla zapobieżenia niedbalstwu w odwróceniu niebezpieczeństwa ognia.

§ 434. Wielka a często nieobliczalna szkoda wskutek pożarów wymaga, aby zaniedbanie jakichkolwiek przepisów istniejących celem odwrócenia niebezpieczeństwa ognia traktowano i karano jako przekroczenie.

§ 435—441 zmiesione przez ustawę budowlaną z 6. II. 1928.

Przeciw kominiarzom, zaniedbującym doniesienia o przedmiotach z niebezpieczeństwem ognia połączonych.

§ 442. Kominarz, który w piecach, ogniskach lub paleniskach albo w kominach znajdzie coś połączonego z niebezpieczeństwem ognia, jest obowiązany donieść o tem swemu majstrowi albo gdzieby cechy nie istniały, tudzież w razie, gdyby podczas ponownego czyszczenia znów coś niebezpiecznego dla ognia znalazł, bezpośrednio władzy bezpieczeństwa. Zaniechanie tego donie-

senia jest w obu wypadkach przekroczeniem i będzie karane aresztem od jednego do ośmiu dni.

Przeciw majstrom kominiarskim, niezważającym na doniesienie czeladników.

§ 443. Majster kominiarski, który na uczynione sobie przez czeladnika doniesienie zaniedbał przeprowadzić oględziny i jeżeli rzeczywiście znalazł coś połączonego z niebezpieczeństwem ognia, zaniedbał zaraz o tem donieść właścicielowi albo zarządcy domu a gdyby tenże temu nie zapobiegł, zrobić dalsze doniesienie władzy bezpieczeństwa, winien być za to przekroczenie ukarany karą od 10 zł. do 100 zł.

Jeżeli zaniedbują doglądania uależytego wymiatania kominów.

§ 444. Tego samego przekroczenia staje się winnym majster kominiarski, który zaniedbuje stosownie do obowiązku swego rzemiosła doglądać albo kazać doglądać od czasu do czasu należytego wymiatania kominów w swoim okręgu.

Handel prochem strzelniczym. Kara.

§ 445. Kupcy i kramarze, którzy handlują prochem strzelniczym, albo innymi towarami z niebezpieczeństwem ognia połączonymi, w § 336 lit. f) wymienionymi i z tego trzymają w swoich sklepach albo w swoim domu większe zapasy, aniżeli na to zezwalają wydane osobne przepisy, albo którzy wbrew przepisom

przechowują dozwołyły zapas, stają się winnymi przekroczenia i powinni być pierwszy raz karani utratą nadmiernego albo źle przechowanego zapasu i karą pieniężną do 50 zł.; drugi raz obok tej utraty podwojeniem kary pieniężnej, w razie trzeciego przyłapania aresztem do miesiąca i utratą uprawnienia do handlu przedmiotami tego rodzaju.

Przemysły mające zapasy łatwo zapalnych materiałów.

§ 446. Handlarze i przemysłowcy, mający zapasy jakiegokolwiek rodzaju materiałów łatwo zapalnych i przechowujący je na strychach, albo wogóle w niepewnych miejscach, niezabezpieczonych murem albo należytem odosobnieniem, stają się winnymi przekroczenia i mają być stosownie do właściwości towaru i ilości zapasu skazani na karę od 50 zł. do 100 zł.

Mający siano, słomę albo drzewo opałowe.

§ 447. Kto zapasy siana, słomy albo drzewa opałowego tam, gdzie znajdują się umyślnie na ich przechowywanie przeznaczone sklepienia, albo składy, w innych miejscach składa, podlega za to przekroczenie karze ustalonej w poprzednim paragrafie.

Służba do palenia w piecach.

§ 448. Słudzy, mający sobie powierzone opalenie, a przygotowujący sobie drzewo w piecach celem wysuszenia, dopuszczają się przekroczenia i mają być za to ukarani aresztem od jednego do trzech dni, który w razie powtarzania należy zaostriżyć.

§ 449 Parobka, woźnicę, dozorcę koni albo bydła, dziewczkę albo kogokolwiek spotka się z niezaopatrzonym światłem w stodole, w stajni, w drwalniach, albo tam gdzie się przechowuje węgiel, słomę, siano albo inne łatwo zapalne przedmioty, ma się za to przekroczenie ukarać aresztem od jednego do ośmiu dni, który się w razie powtórzenia zaostrzy.

Za takie samo przekroczenie popełnione przez terminatorów, czeladników i inne osoby będące w służbie.

§ 450. Tak samo ukarać należy terminatorów, czeladników u handlarzy i przemysłowców, tudzież wogóle wszystkie te osoby w służbie będące, udające się z niezaopatrzonym światłem do magazynu albo jakiego innego składu materiału palnego.

Przeciw służbodawcom albo właścicielom przemysłu, którzy nie dostarczają potrzebnych latarni, albo sami dopuszczają się tych przekroczeń.

§ 451. Jeżeli się w toku dochodzeń okaże, że służbodawcy albo właściciele przemysłu nie dostarczyli potrzebnych latarni wówczas i oni stają się winnymi tego przekroczenia i mają być skazani na karę od 10 do 100 zł.; a jeżeliby służbodawca, handlarz albo przemysłowiec sam dopuścił się jednego z przekroczeń określonych w poprzednich dwóch paragrafach, winien być zasądzony na karę pieniężną od 50 do 1000 zł

Za palenie tytoniu w miejscach dla ognia niebezpiecznych.

§ 452. Kto pali tytoni w stajni, w sklepieniu

na siano albo słomę, albo w stodole, lub w ogóle w miejscach, w których znajdują się łatwo zapalne rzeczy, ma być karany aresztem od jednego dnia do tygodnia, a karę tę należy wedle okoliczności także zaostriżyć.

Za zaniechanie ognia roznieconego na wolnem polu, albo w poblizu stodół, stogów i t. p.

§ 453. Kto roznieca ogień w poblizu stodoły, stogu siana lub zboża, albo w poblizu pola, na którym zboże albo jeszcze stoi na pią, albo zżęte nie zostało jeszcze zwiezione, kto rozniecony w lesie ogień pozostawia bez dozoru, albo nie zagasiwszy go zupełnie, opuszcza, ma być za to przekroczenie ukarany aresztem od jednego dnia do tygodnia, a w razie większego niebezpieczeństwa nawet z zaostżeniem.

Za podróżowanie z pochodniami przez lasy, wsie itp.

§ 454. Jeżeli kto podróżuje albo jedzie z pochodniami, musi je zgasić przed drewnianymi mostami i przed wsiami lub lasami pod karą 100 zł. do 1000 zł. za każdy wypadek tego przekroczenia. Na przepis ten powinni pocztmistrze zwrócić szczególną uwagę obcych podróżujących pocztą.

Obowiązek pocztyljonów i landkuczerów.

§ 455. Pocztylioni, landkuczerzy i woźnicy najemni są obowiązani zaznaczyć to jeszcze raz podróżnym za każdym razem, skoro na takie miejsca przybędą i nie ruszyć z miejsca, dopóki pochodnia nie będzie zgaszona, w przeciwnym razie stają się winnymi przekroczenia i mają być karani aresztem

od jednego do ośmiu dni, który wedle okoliczności należy zaostrzyć.

§ 456. Gdyby podróżny pogroźkami lub gwałtem przymusił pocztyljona albo woźnicę do jazdy, wówczas winien ostatni donieść o wypadku w najbliższej miejscowości, gdzie się spodziewa znaleźć dostateczną pomoc. Tu powinien naczelnik gminy przesłuchać podróżnego sumarycznie, a jeżeli podróżny jest nieznan, żądać od niego zabezpieczenia kary, nie przeszkadzać jednak mu następnie w dalszym ciągu podróży, lecz o całym zdarzeniu za az donieść sądowi.

Upoważnienie każdej osady, przez którą ktoś przejeżdża z pochodnią.

§ 457. Podobnie każda osada ma prawo podróżnego, przejeżdżającego z zapaloną pochodnią bez wyjątku zatrzymać i o tem zaraz władzy donieść.

Kara za zatajenie wszczętego pożaru.

§ 458. Kto usiłuje zataić wszczęty pożar, albo kto zaniedbuje donieść o powstaniu pożaru u siebie ma być za to przekroczenie wedle różnicy miejsca i większego albo mniejszego niebezpieczeństwa wskutek zatajenia wynikłego, ukarany pieniężną karą od 20 zł. do 200 zł.

Ogólne postanowienia karne dla czynności albo zaniedbań, wskutek których wogóle należy się obawiać niebezpieczeństwa ognia.

§ 459. Obok wypadków wyliczonych szczegółowo w poprzedzających paragrafach, należy wogóle także wszelkie inne czynności i zaniedbania, wskutek których łatwo można niebezpieczeństwo ognia

przewidzieć, jak: międlenie konopi albo lnu przy niezaopatrzonem świetle, strzelanie albo palenie ogni sztucznych w pobliżu domów i stodół, nieprzestrzeganie szczególnie przepisanych ostrożności pod względem wypadania iskier z lokomotyw na kolejach żelaznych podczas jazdy pociągów przez osady albo w pobliżu osad, pod względem stawiania budynków w pobliżu kolei żelaznych siłą pary poruszanych itp. jako przekroczenia karać w miarę tego, jak do wyszczególnionych poprzednio wypadków mniej albo więcej się zbliżają.

Drobniejsze kradzieże.

§ 460. Wszystkie kradzieże, które nie nadają się do ukarania jako zbrodnie wedle przepisów § 172—176, karać należy jako przekroczenia aresztem zwykłym albo ścisłym od tygodnia do sześciu miesięcy; stosownie do stanu rzeczy należy areszt także zaostrzyć.

Pomniejsze sprzeniewierzenia i oszustwa.

§ 461. Taka sama kara ma miejsce przy sprzeniewierzeniach i oszustwach, jeżeli one nie zawierają w sobie znamion zbrodni, a to pierwsze wedle § 191 i 183, drugie wedle okoliczności w § 199, 200 i 201.

Czas trwania kary i zaostrenie tejże przy tych przekroczeniach.

§ 462. Czas trwania kary i zaostrenie tejże oznaczyć należy stosownie do wysokości kwoty, wyłaniającego się z czynności podstępny, złośliwości, niebezpieczeństwa i zaufania bardziej skutkiem tego zawiedzionego.

Kradzieże i sprzeniewierzenia między małżonkami lub bliskimi krewnymi pozostającymi w wspólnem gospodarstwie.

§ 463. Kradzieże i sprzeniewierzenia między małżonkami, rodzicami, dziećmi albo rodzeństwem, jak długo ci żyją w wspólnem gospodarstwie, mogą podpadać karze wedle § 460 tylko wtedy, jeżeli głowa rodziny tego żąda.

Uczestnictwo w tych przekroczeniach.

§ 464. Uczestnictwo w kradzieżach i sprzeniewierzeniach jest przekroczeniem, o ile nie stanowi zbrodni wedle § 185 i 186.

Kara za uczestnictwo.

§ 465. Karę za uczestnictwo należy wogóle wymierzyć wedle § 460; szczególnie jednak orzec należy surowszą karę przeciw tym, którzy nakłaniają do takich przekroczeń osoby nieletnie albo wogóle na umyśle słabe.

Kiedy one przestają być karygodne.

§ 466. Postanowienia zawarte w § 187 i 188 mają zastosowanie do kradzieży, sprzeniewierzeń i do uczestnictwa w tychże również wtedy, jeżeli one są tylko przekroczeniami.

§ 467. W miejsce tego milcząco uchylonego paragrafu obowiązuje ustawa z 26. grudnia 1895 Nr. 197 Dpp. (Ust. o prawie autoistkiem).

Przekroczenie złośliwego uszkodzenia cudzej własności
Kara.

§ 468. Złośliwe uszkodzenie cudzej własności, o ile ono wedle przepisu § 85 i 89 nie stanowi

zbrodni, karać należy jako przekroczenie aresztem od jednego do trzech miesięcy.

Ślusarze i t. p. którzy sporządzają witrychy. Kara.

§ 469. Ślusarze i inni pracujący przy pomocy ognia, którzy sporządzają dla nieznanych osób witrychy albo klucze generalne, albo klucze na podstawie podejrzanych form lub tylko na podstawie odcisków, albo którzy bez zachowania przezorności i należytego wywiadywania się, nieznanym osobom dorabiają klucze albo otwierają zamki; majstrowie ślusarscy, którzy nie przechowują należycie witrychów albo w niepewne ręce je powierzają, tandeciarze, którzy klucze, witrychy albo haki do otwierania kupują albo sprzedają, stają się winnymi przekroczenia i za pierwszym razem mają być karani karą pieniężną od 50 zł. do 100 zł.; w razie powtórnego przekroczenia nale y karę podwoić; trzecie przekroczenie ukarać należy utratą przemysłu.

Śtudzy przemysłowi, czeladnicy rzemieślniczy albo studzy, stający się winnymi tego przekroczenia bez wiedzy swego pana.

§ 470. Jeżeli sługa przemysłowy, czeladnik rzemieślni zy albo służący, bez wiedzy swego pana albo majstra staje się winnym jednego z przekroczeń wyżej wymienionych, należy go ukarać ścisłym aresztem do tygodnia. Za drugim razem należy areszt zaostriżyć, a zasędzonego, jeżeli jest cudzoziemcem ze wszystkich krajów koronnych cesarstwa wydalić.

Kara na tandeciarzy i domokrażców kupujących od nieletnich.

§ 471. Tandeciarze, dsmokrażcy albo ktokol-

wiek trudniący się przemysłem i handlem rzeczami już używanymi, odłożonemi albo starami, jeżeli coś kupują albo mieniają u nieletnich dzieci, winni być za to przekroczenie stosownie do właściwości osoby i rzeczy karani karą od 10 do 100 zł. albo aresztem od jednego do dziesięciu dn.

Kara w razie częstszego dostrzeżenia.

§ 472. Za powtórzeniem przekroczenia należy karę pieniężną podwoić, albo zwykłą karę pieniężną zaostrzyć aresztem od jednego do ośmiu dni, a wedle okoliczności zaostrzyć także jeszcze sam areszt. Jeżeli się z częściej powtarzających się przekroczeń okazuje, że nie nastąpiła poprawa, wówczas należy przestępców jeżeli posiadają przemysł miejski albo zezwolenie władzy, pozbawić ich tegoż; handlujących bez szczególnego zezwolenia krajowców należy wydalic na nieoznaczony czas z danej miejscowości, cudzoziemców zaś na stałe ze wszystkich krajów koronnych cesarstwa.

Handlarze klejnotami i towarami galanteryjnymi, złotnicy i jubilerzy Kara.

§ 473. Handlarze klejnotami i tak zwanymi towarami galanteryjnymi, tudzież złotnicy i jubilerzy, którym ofiaruje do kupna towary ze złota i srebra ktoś taki, kto, jak to z okoliczności należy wnioskować, nie jest ich właścicielem, ani przez właściciela nie został wysłany, są obowiązani rzecz i sprzedawcę przytrzymać i spowodować jego odstawienie przed władzę, jeżeli on nie jest w stanie należycie się wykazać. Zaniedbanie tego przepisu jest przekroczeniem i ma być karane karą od 50 do 200 zł

§ 474. Jeżeliby oni ofiarowany im w taki sposób towar podejrzany nabyli, należy kupującego stosownie do rozmaitej wartości towaru obłożyć karą od 100 zł. do 1000 zł.

Przepis co do topionego złota i srebra.

§ 475. Złotnicy i jubilerzy, którym ktoś ofiaruje do kupna topione złoto i srebro, nie oznaczone nazwiskiem innego upoważnionego złotnika albo jubilera, są obowiązani przytrzymać sprzedawcę i spowodować odstawienie go przed władzę.

Jeżeliby tego zaniechali, albo nieoznaczone w ten sposób złoto i srebro nabyli, ma za to przekroczenie zastosowanie kara ustanowiona w poprzedzającym paragrafie.

Obowiązek przytrzymania wogóle każdego podejrzanego sprzedawcy.

§ 476. Nie tylko jednak handlarze i przemysłowcy, ale także każdy wogóle, jeżeli mu przyniesiono takie rzeczy do zakupienia lub zastawienia, które wedle swej właściwości wzbudzają przeciw przynoszącemu podejrzenie, że zostały skradzione, ma obowiązek wedle możności go przytrzymać i jeżeli się nie wykaże, spowodować jego odstawienie przed władzę.

Kto wypełnienia tego obowiązku z własnej winy zaniedbuje, ma być wedle § 473 ukarany.

Kara na kupującego podejrzanę towary.

§ 477. Podobnie każdy, kto podejrzaną rzecz w sposób powyższy nabywa, albo na nią jako na zastaw pożyczka, popełnia przekroczenie i podlega

stosownie do wartości rzeczy karze pieniężnej od 59 zł. do 1000 zł.

Kara za oszustwo popełnione przez pokrzywdzenie wbrew normom i taksom.

§ 478. Jeżeli w pewnych poszczególnych miejscowościach istnieją odrębne normy albo taksy dla sprzedaży pewnych towarów albo dla ceny za pewne świadczenia, należy przeciwne temu działanie przez pokrzywdzenie, czy to w użyciu miary albo wagi, choćby one nawet były niefałszowane, czy też w jakości lub cenie towarów lub świadczeń, karać wedle wydanych pod tym względem osobnych przepisów. Trzecie jednak przestąpienie tego rodzaju należy jako przekroczenie ukarać utratą przemysłu, jeżeli ono nie przedstawia się jako czynność karygodna surowszą karą zagrożona.

§ 479, 480, 481, uchylone przez u. z 7. kwietnia 1870 (o prawie koalicji).

Kara na przemysłowców, którzy zapasy żywności ukrywają albo wydać się wzbraniają.

§ 482. Jeżeli przemysłowcy, którzy mają u siebie na sprzedaż towary, należące do koniecznych potrzeb codziennego utrzymania, zapasy tychże ukrywają, albo odmawiają sprzedaży jakimubądź kupującemu, stają się winnymi przekroczenia i w miarę tego, o ile towar był niezbędniejszy, mają być pierwszy raz ukarani pieniężną karą od 20 zł. do 100 zł.; za drugim razem należy karę podwoić, trzeci wypadek pociąga za sobą utratę przemysłu.

Kara, jeżeli to wywołało uiepokoje.

§ 483. Gdyby wypadki wymienione w § 478,

481 i 482 dały powód do zakłócenia publicznego spokoju, wówczas należy naznaczoną dla pierwszych trzech wypadków karę zwykłego aresztu zamienić na areszt ścisły, natomiast w razie wypadku wymienionego w § 482 należy orzec utratę przemysłu zaraz za pierwszym razem.

Jeżeli ukrywanie albo wzbranianie się następuje podczas publicznego niepokoju.

§ 484. Jeżeliby naprowadzone w § 482 ukrywanie albo wzbranianie się nastąpiło podczas publicznego niepokoju, ukarać należy winnego, jeżeli jego czynność nie przedstawia się jako zbrodnia, obok utraty przemysłu jedno- do sześciomiesięcznym aresztem ścisłym.

Wyszczęólnienie wierzyciela.

§ 485. Kto rozmyślnie wówczas kiedy jest niewypłacalnym, uwzględni szczególnie jednego wierzyciela w zamiarze, ażeby przez to pokrzywdzić innych wierzycieli, będzie karany za występek ścisłym aresztem od trzech miesięcy do lat dwu.

Wierzyciel, który przyjmuje zabezpieczenie lub zapłatę przysługującej mu wierzytelności, nie ulega karze.

Kryda z niedbalstwa.

§ 486. 1) Dłużnik kilku wierzycieli, który z niedbalstwa staje się niewypłacalnym, w szczególności przez to, że uprawia nadmierny zbytek, lekkomyślnie lub niestosunkowo korzysta z kredytu lub go w takiż sposób udziela, t. w. on przedmioty majątkowe lub zawiera interes ryzykowny, który nie należy do prawidłowego prowadzenia jego przedsiębiorstwa albo stoi w rażącej sprzeczności z jego stosunkami majątkowymi;

2) kto z niedbalstwa swym wierzycielom lub części ich wyrządza szkodę przez to, że świadom swej niewypłacalności zaciąga nowy dług, płaci dług, daje zastaw albo wniosku o nadzór nad przedsiębiorstwem o postępowanie ugodowe lub otwarcia konkursu na czas nie czyni, będzie karany za występki ścisłym aresztem od trzech miesięcy do jednego roku;

3) Sprawca, który fałszuje, usuwa lub niszczy księgi swego przedsiębiorstwa, będzie karany ścisłym aresztem od sześciu miesięcy do lat trzech.

Nie ulega karze dłużnik, który podczas nadzoru nad przedsiębiorstwem lub w toku postępowania ugodowego przedsięwzięje czynności prawne, dozwolone mu wedle przepisów o nadzorze nad przedsiębiorstwem lub wedle ordynacji ugodowej.

Wadliwe prowadzenie ksiąg przez dłużnika.

§ 486 a. Dłużnik kilku wierzycieli, który wbrew ustawowemu obowiązkowi nie bilansuje w przepisany czas swego majątku albo nie prowadzi ksiąg przedsiębiorstwa lub prowadzi je tak nieporządnie, iż nie dają poglądu na stan jego majątku, będzie karany za występki aresztem od jednego do sześciu miesięcy jeżeli stanie się niewypłacalnym.

Nierzetelne zabiegi podczas nadzoru nad przedsiębiorstwem, w postępowaniu ugodowym lub konkursowym.

§ 486 b. 1) Kto rozmyślnie dochodzi wierzytelności nieistniejącej albo w menależnym wymiarze lub stopniu, aby przez to uzyskać w postępowaniu ugodowym lub konkursowym wpływ, który mu nie przysługuje;

2) Wierzyciel, który za wykonanie prawa głosowania w pewnym określonym kierunku lub za zaniechanie wykonania prawa głosowania przyjmuje rozmyślnie dla siebie lub osoby trzeciej korzyść majątkową lub jej obietnicę, albo kto w tym celu użycza wierzycielowi korzyści majątkowej lub ją przyrzeka;

3) Wierzyciel, który bez zgody innych wierzycieli za przyzwolenie na ugodę w postępowaniu ugodowym albo na ugodę przymusową przyjmuje dla siebie lub osoby trzeciej odrębną korzyść majątkową lub jej obietnicę, albo kto w tym celu rozmyślnie użycza wierzycielowi korzyści majątkowej lub ją przyrzeka, będzie karany za występki aresztem od trzech miesięcy do jednego roku;

4) Osoba ustanowiona do nadzoru nad przedsiębiorstwem, zarządca ugody i członek rady przybocznej w postępowaniu ugodowym, zarządca masy i członek wydziału wierzycieli w postępowaniu konkursowym, którzy ze szkodą wierzycieli rozmyślnie przyjmują dla siebie lub kogoś trzeciego nienależną korzyść majątkową lub jej obietnicę, ulegną tej samej karze.

Wspólne postanowienia o odpowiedzialności kierowników przedsiębiorstw i pełnomocników.

§ 486. c. Jeżeli spółka, stowarzyszenie lub towarzystwo w wypadkach §§ 485, 486, 486 a, jest dłużnikiem, a w wypadku § 486 b wierzycielem lub dłużnikiem, należy stosować te postanowienia do organów przedsiębiorstwa, które dopuściło się czynu.

Jeżeli w przytoczonych wypadkach popełnia

czyn ktoś, kto prowadzi samoistnie interesy dłużnika lub wierzyciela, należy stosować te postanowienia także do niego.

ROZDZIAŁ XII.

O występkach i przekroczeniach przeciw bezpieczeństwu czci.

*Obrazy czci a) bezpodstawne obwinienie o zbrodnię,
występek albo przekroczenie.*

§ 487. Obrazy czci staje się winnym:

a) Jeżeli ktoś kogoś innego obwinia fałszywie o zbrodnię, a obwinienie nie poszło tak daleko, aby miało znamiona wymagane wedle § 209 dla zbrodni oszczerstwa, albo jeżeli fałszywie kogoś obwinia o występki albo przekroczenie.

b) *bezpodstawne obwinienie o inne czynności hańbiące
albo niemoralne.*

§ 488. b) Kto wogóle nawet udzielaniem zmyślonych i przekręconych faktów imiennie albo na podstawie znamion do niego się odnoszących, fałszywie obwinia kogoś o jakąś czynność hańbiącą i niemoralną, która jest zdolną w publicznej opinii uczynić go godnym pogardy, albo poniżyć.

Rozgłaszanie innych obelżywych, choćby nawet prawdziwych faktów z życia prywatnego i rodzinnego.

§ 489. c) Kto w drukach, rozpowszechnianych pismach, albo obrazowych przedstawieniach albo, kto nie będąc do tego szczególnymi okolicznościami zniewolonym, publicznie rozgłasza przeciw komuś obelżywe, choćby nawet prawdziwe fakty z życia prywatnego albo rodzinnego.

Jak dalece jest w powyższych obwinieniach dowód prawdy dopuszczalny i może służyć jako usprawiedliwienie.

§ 490. Jeżeli obwiniający rozgłasza jedno z obwinień wymienionych w § 487 i 488 w jeden ze sposobów określonych w § 489, wówczas podpada karze, jeżeli nie udowodni prawdziwości swego zapodania albo jeżeli obwinienie odnosi się do takiego czynu karygodnego, który jedynie na żądanie trzeciego może być w karnosądowym postępowaniu ścigany. W ostatnim wypadku podobnie jak również odnośnie do faktów wspomnianych w § 489 nie należy go nigdy dopuścić do udowodnienia prawdziwości swego zapodania.

Jeżeli jednak jedno z obwinień w § 487 i 488 wymienionych wypowiedziano w inny sposób, niż w § 489 określony, wówczas obwiniający staje się wolnym od kary, jeżeli albo udowodni prawdziwość swego zapodania, albo przynajmniej takich faktów dostarczy, z których wynikają dostateczne podstawy, aby można było rzucone obwinienie uważać za prawdziwe.

d) Inne lżenia publiczne.

§ 491. d) Również dopuszcza się obrazy czci ten, kto komuś innemu publicznie albo wobec kilku ludzi, w drukach, rozpowszechnianych paszkwilach albo obrazowych przedstawieniach jakiegokolwiek rodzaju czy to imiennie czy też wedle znamion do niego się odnoszących bez przytaczania pewnych oznaczonych faktów, zarzuca zasługujące na wzgardę przymioty albo sposób myślenia albo wystawia na publiczne szyderstwo.

Jeżeli łącząc powołuje się w karnosądowym dochodzeniu, celem uzasadnienia swego łżenia na hańbiące czynności zelżonego, powinien prawdziwość swego zapodania udowodnić, aby stać się wolnym od kary.

§ 492. Wymienionych w poprzednich §§ 487—491. czynności karygodnych staje się również ten winnym kto oznaczone tamże napaści skierowuje przeciw rodzinom, władzom publicznym, albo poszczególnym organom rządu w odniesieniu do ich czynności urzędowej, przeciw uznanym prawnie korporacjom albo przeciw sławie zmarłego.

Kara.

§ 493. Wszelkie obrazy czci, określone w poprzednich §§ 487—492, karać należy w zasadzie jako przekroczenia aresztem od jednego do sześciu miesięcy, jeżeli je jednak popełniono dukiem, jako występki aresztem od sześciu miesięcy do roku.

Karze podpada nietylko pierwszy sprawca, lecz także każdy, kto taką obrazę czci usiłuje dalej rozszerzać.

Ustęp trzeci tego paragrafu zniesiony § 34 ust. prasowej z 17. grudnia 1862.

Szczególne okoliczności obciążające.

§ 494. Za okoliczności obrazę czci szczególnie obciążające uważać należy;

a) jeżeli jej dopuszczono się przeciw zwierzchnikowi albo przeciw piastującemu publiczny charakter zastępcy państwa, pozostającego z cesarstwem austriackiem w uznanych stosunkach prawa narodów;

b) Jeżeli jej dopuszczono się przeciw komuś takiemu, względem którego obrażający pozostawał

w szczeg lnym stosunku obowiazkowym, albo wobec ktorego przestrzegac powinien obowiazkow uszanowania;

c) jezeli obrazony wskutek tego poniosl szkode albo narazony byl na niebezpieczenstwo dla swej wolnosci, obywatelskiego zawodu albo doznal przeszkody w dochodzeniu innych praw.

Ściganie karno-sądowe ma miejsc, tylko na żądanie obrażonego.

§ 495 Jednakże we wszystkich przypadkach określonych w § 487—494 może dochodzenie i ukaranie mieć miejsce tylko na żądanie strony obrażonej.

Jeżeli napaść była skierowana przeciw sławie zmarłego, wówczas w celu ochrony pamięci zmarłego mają prawo domagać się karnosądowego ścigania tegoż krewni, małżonkowie, przysposobiciele i wychowawcy, przysposobieńcy i wychowańcy, pupile albo powinowaci w linii wstępnej albo zstępnej, rodzeństwo małżonka i małżonkowie rodzeństwa.

Publiczne obrazy albo zniewagi.

§ 496. Kto kogoś publicznie albo wobec więcej ludzi czynnie znieważa, albo, choćby nawet w jego nieobecności, obelżywe wyrazy nań miota, albo też głośno i tak, aby być słyszany, zniewagami grozi, jeżeli w tem się nie mieści czynność karygodna cięższą karą zagrożona, staje się winnym przekroczenia i ma być na żądanie obrażonego ukarany zwykłym aresztem od trzech dni do miesiąca. Należy jednak orzec ścisły areszt do trzech miesięcy wtenczas, jeżeli zniewagi dopuszczono się na miejscu szczególną przyzwoitość wymagającym, albo jeżeli postępowanie okazuje oczy-

wiście rozmyślne lekceważenie, skierowane przeciw całym klasom albo stanom obywatelstwa, przeciw stowarzyszeniom religijnym i narodowościom.

Zarzuty z powodu odbytej albo darowanej kary.

§ 497. Kto komuś, w zamiarze zelżenia go, z powodu odbytej albo też darowanej kary, albo za niewinnego uznanemu jak długo tenże sprawuje się należycie, czyni zarzuty, ten ma być za to przekroczenie, na żądanie zelżonego, ukarany aresztem od jednego dnia do tygodnia.

Wydanie tajemnicy chorych przez lekarzy, chirurgów itp.

§ 498. Lekarz, chirurg, akuszer albo akuszerka, którzy wyjawiają tajemnice osoby swej pieczy powierzonej komu innemu, aniżeli władzy urzędownie zapytującej, mają być za to przekroczenie ukarani za pierwszym razem zakazaniem wykonywania praktyki przez trzy miesiące, za drugim razem przez rok, za trzecim razem na zawsze.

Kara na aptekarzy za to przekroczenie.

§ 499. Jeżeli aptekarz poznaną z przyniesionych sobie recept tajemnicę chorego udziela do wiadomości innym osobom, niż władzy urzędownie zapytującej, popełnia przekroczenie i ma być karany, jeżeli jest właścicielem albo prowizorem, za każdym razem karą od 10 zł. do 100 zł., pomocnik zaś aresztem od jednego do czternastu dni, który stosownie do okoliczności należy zaostriżyć.

ROZDZIAŁ III.

O występkach i przekroczeniach przeciw obyczajności publicznej.

Występki i przekroczenia przeciw obyczajności publicznej.

§ 500. Pieczołowitość ustawodawstwa nie ogranicza stosownie do swego zamiaru pojęcia o naruszeniu publicznej obyczajności do tych tylko czynności, które same przez się są zdolne wzbudzić odrazę i publiczne zgorzsenie; lecz ściąga je także i na takie czynności, które wedle swej istoty przyczyniają się do rozszerzenia zepsucia obyczajów, tudzież takie, z którymi połączone są nieporządki i rozpusta, jako zwyczajne tychże następstwa.

Wedle tego więc karać należy w wypadkach tu wyrażonych jako występki albo przekroczenia przeciw obyczajności publicznej: a) nierząd; b) grube i publiczne zgorzsenie wywołujące naruszenie moralności lub wstydlivości; c) żebractwo; d) gry zakazane; e) pijaństwo; f) inne większe nie obyczajności.

Nierząd między krewnymi albo powinowatymi,

§ 501. Nierząd między rodzeństwem rodzonym i przyrodnim, z małżonkami rodziców, dzieci lub rodzeństwa, karać należy jako przekroczenie jedno-do trzymiesięczny^{mi} aresztem, który stosownie do okoliczności należy zaostriżyć.

Tych, co do których dochodzenie wykazało, że są uwodzicielami, zasądzić należy na ścisły areszt od jednego do trzech miesięcy. Po ukończeniu kary należy z urzędu postarać się o to, aby związek między winowajcami przez ich rozłączenie zniesiono.

Cudzołostwo. Kara.

§ 502. Osoba zaślubiona, dopuszczająca się cudzołostwa, tudzież osoba niezaślubiona, z którą dopuszczono się cudzołostwa, staje się winną przekroczenia i ma być karana aresztem od jednego do sześciu miesięcy, kobietę jednak należy wtenczas surowiej ukarać, jeżeli wskutek popełnienia cudzołostwa mogłaby powstać wątpliwość co do prawdziwości płodu, następnie na świat wydanego.

Kiedy następuje dochodzenie cudzołostwa.

§ 503. Cudzołostwa jednak, wyjąwszy wypadek w § 510 wymieniony, nie można nigdy z urzędu ani karać ani dochodzić, lecz tylko na żądanie obrażonej strony. Nawet i ta strona nie jest więcej uprawniona do stawiania takiego żądania, jeżeli obrazę, o której się dowiedziała, wyraźnie darowała, albo też jeżeli od czasu powziętej o niej wiadomości nie wniosła w przeciągu sześciu tygodni skargi z tego powodu. Również orzeczona już kara gaśnie, skoro obrażona strona oświadczy, że chce z winowajcą ponownie żyć razem. Takie oświadczenie jednak nie uchyla orzeczonej już przeciw współwinnym kary.

*Zbeshczeszczenie małoletniej krewnej przez domownika.
Kara.*

§ 504. Domownika, który zbeshczeszczy małoletnią córkę albo inną w wspólnem gospodarstwie pozostającą małoletnią krewną pana albo pani domu, ukarać należy za to przekroczenie, stosownie do różnicy w stosunku jego do rodziny, ścisłym aresztem od jednego do trzech miesięcy.

Nierząd służącej z małoletnim synem albo krewnym w tym domu będącym. Kara.

§ 505. Taką samą karę nałożyć należy na służącą, pozostającą u jakiejś rodziny w służbie, która skłania do nierządu małoletniego syna albo będącego w tym samym domu małoletniego krewnego.

Dochodzenie i ukaranie obu tych przekroczeń ma jednakże miejsce tylko na żądanie rodziców, krewnych albo opieki.

Zniesławienie pod przyrzeczeniem małżeństwa.

§ 506. Uwiedzenie i zniesławienie jakiejś osoby pod niedotrzymaniem przyrzeczeniem małżeństwa ukarać należy jako przekroczenie ścisłym aresztem od jednego do trzech miesięcy. Oprócz tego ma zniesławiona zastrzeżone prawo do odszkodowania.

Zawarcie przeciwnego prawu małżeństwa bez dyspenzy. Kara.

§ 507. Kto zataiwszy znaną sobie przeszkodę do zawarcia małżeństwa, bierze ślub, nie uzyskawszy przedtem należytej dyspenzy; albo kto udaje się do obcego kraju, aby tam zawrzeć małżeństwo, które wedle krajowych ustaw nie mogłoby nastąpić, staje się winnym przekroczenia i ma być ukarany ścisłym aresztem od trzech do sześciu miesięcy, uwodziciela zaś należy zawsze surowiej ukarać.

Areszt należy jeszcze zaostrzyć, jeżeli jednej stronie przeszkodę zatajono i na tej podstawie skłoniono ją bez jej winy do zawarcia nieważnego małżeństwa.

Kara na rodziców, zmuszających dzieci do zawarcia małżeństwa wedle ustawy nieważnego.

§ 508. Taką samą karę nałożyć należy za prze-

kroczenie na rodziców, zmuszających swoje dzieci nadużyciem swojej władzy rodzicielskiej do zawarcia nieważnego wedle ustaw małżeństwa.

§ 509, 510, 511 uchylone przez u. z 24. maja 1885.

Stręczenie do nierządu.

§ 512. Winnymi przekroczenia stręczenia do nierządu stają się ci:

a) którzy dostarczają u siebie nierządnicom celem wykonywania przez nie zabronionego zatrudnienia zwyczajnego mieszkania albo wogóle przytułku;

b) którzy zajmują się przyprowadzaniem takich osób;

c) którzy wogóle dają się użyć za pośredników w zabronionych porozumieniach tego rodzaju.

Kara.

§ 513. Karą za to przekroczenie jest ścisły areszt od trzech do sześciu miesięcy; należy go jednak zaostrzyć, jeżeli winowajcy zatrudnienie to już przez dłuższy czas wykonywali.

Kara za powtórne przekroczenie.

§ 514. Karaną już za stręczenie osobę należy w razie ponownego przyłapania na tem po wykonaniu kary wydalic z dotychczasowego miejsca pobytu, a jeżeli jest obcą, ze wszystkich krajów koronnych państwa.

Ułatwienie nierządu ze strony oberżystów albo szynkarzy i ich służby. Kara.

§ 515. Jeżeli oberżyści albo szynkarze, oprócz wymienionych w § 512 wypadków przekroczenia stręczenia, dostarczają sposobności do nierządu, wówczas

stają się winnymi przekroczenia, i za pierwszym razem mają być karani karą pieniężną od 50 zł. do 400 zł. W razie dalszego zajmowania się takim ułatwianiem, zostaną pozbawieni przemysłu gospodniego albo szynkarskiego i uznani na przyszłość za niezdolnych do wykonywania tego rodzaju przemysłu. Jeżeli przekroczenia tego staje się winną służba bez wiedzy oberżysty albo szynkarza, wówczas należy ją ukarać aresztem od ośmiu dni do trzech miesięcy.

Grube i publiczne zgorszenie wywołujące naruszenie moralności i wstydlivości.

§ 516. Kto obrazowemi przedstawieniami albo sprośnemi czynnościami narusza obyczajność i wstydlivość w sposób prostacki i publiczne zgorszenie wywołujący, staje się winnym przekroczenia i ma być zasądzony na ścisły areszt od ośmiu dni do sześciu miesięcy. Jeżeli jednak takiego naruszenia dopuszczono się drukiem, wówczas należy je jako występpek ukarać ścisłym aresztem od sześciu miesięcy do roku.

§§ 517—521 zmiesione ust. z 24. V. 1885 r.

Zakazane gry. — Kara.

§ 522. Za wszelką grę hazardową albo czysto losową, tudzież za wszelkie takie gry przez szczególne przepisy wyraźnie zakazane, podpadają tak wszyscy gracze, jakoteż ten, kto w swem mieszkaniu pozwala grać, za każdy wypadek tego przekroczenia karze od 20 zł. do 500 zł., z której ściągnięta trzecia część przypada donosicielowi, a gdyby on sam podpadał karze, daruje się mu i ją również.

Obcokrajowców, podpadających karze za to przekroczenie należy wydalić z państwa.

Pijaństwo. — Kara.

§ 523. Pijaństwo jako przekroczenie należy na tym ukarać, kto w stanie pijanym dopuścił się takiej czynności, którąby mu gdyby nie był pijany poczytana była za zbrodnię (§ 236). Karą jest areszt od jednego do trzech miesięcy. Jeżeli pijany wiedział z doświadczenia, że w pijanym stanie podlega gwałtownemu wzruszeniu umysłu, wówczas należy areszt zaostriżyć a w razie większego bezprawia, orzec ścisły areszt do sześciu miesięcy.

Zastarzałe pijaństwo. — Kara.

§ 524. Zastarzałe pijaństwo u rękodzielników i dziennych zarobników, którzy pracują na dachach albo rusztowaniach, albo którzy mają do czynienia z przedmiotami z niebezpieczeństwem ognia połączonymi, tudzież u tej kategorii slug, wskutek niedbalstwa których łatwo mógłby ogień powstać, karać należy jako przekroczenie aresztem od jednego do ośmiu dni, w razie powtórzenia także do miesiąca, a wedle okoliczności nawet z zaostreniem.

Zastarzałe pijaństwo karze się wprawdzie z urzędu w wypadkach doszłych wskutek swej jawności do wiadomości władzy, ponadto jednak tylko wtenczas, jeżeli majster albo służbodawca wniesie z tego powodu zażalenie do władzy.

Kiedy wypadki podlegające zresztą skarceniu domowemu, stają się przekroczeniami przeciw obyczajności publicznej.

§ 525. Inne większe nieobyczajności jako to: kradzieże i sprzeniewierzenia pomiędzy krewnymi, naruszenie wierności małżeńskiej, czynne naruszenie

ze strony dzieci należnego uszanowania dla rodziców, sług dla słuźbodawców i tym podobne, pozostawia się wprawdzie domowemu skarceniu, jak długo nie wyjdą poza obręb rodziny.

Jeżeli jednak te uchybienia poszły tak daleko, że rodzice, opiekunowie, wychowawcy, krewni, małżonkowie, słuźbodawcy i t. p. widzą się zniewoleni do wzywania pomocy władz, wówczas stają się one przekroczeniami przeciw obyczajności publicznej. W takich wypadkach obowiązane są władze udzielić pomocy celem odwrócenia nieporządku i po należytem zbadaniu taką karę wymierzyć, jaką wedle okoliczności uważają za najstosowniejszą celem osiągnięcia skutku.

ROZDZIAŁ XIV.

O zgaśnięciu występków i przekroczeń i kar za nie.

Zgaśnięcie występków i przekroczeń i kar za nie.

§ 526. Wymienione w niniejszej ustawie karnej występki i przekroczenia tudzież kary za nie gasną wskutek śmierci winowajcy; wskutek wykonania kary; wskutek darowanie tejże i wskutek przedawnienia.

Wskutek śmierci winowajcy.

§ 527. Śmierć winowajcy uchyla wszelkie dochodzenie, a jeżeli już wyrok wydano, nawet wszelkie skutki tegoż; wyjąwszy o ile tymże orzeczono o wynagrodzeniu albo odszkodowaniu.

Wskutek wykonania kary.

§ 528. Wykonana kara umarza występki i przekroczenia (§ 225).

Wskutek darowania kary.

§ 529. Darowanie kary, o ile nastąpiło przez

powołaną do tego publiczną władzę albo uprawnionego do tego oskarżyciela, ma taki sam skutek, jak odbyta kara.

§ 530. We wszystkich przypadkach, w których karnosądowe ścigane występku albo przekroczenia nastąpić może tylko na żądanie interesowanego, uprawniony wedle ustawy do postanowienia takiego żądania nie będzie miał więcej do tego prawa, jeżeli wiadomy sobie czyn karygodny wyraźnie darował, albo jeżeli od czasu, kiedy się o czynności karygodnej dowiedział, przez sześć tygodni o to skargi nie wnosił albo też czynność karygodna zgasała już wskutek przedawnienia. Jeżeli jednak uprawniony do oskarżenia odwoła swoje żądanie ukarania jeszcze przed ogłoszeniem wyroku pozostającemu w śledztwie, wówczas zaniechać należy tak wszelkiego dalszego dochodzenia i karnosądowej rozprawy, jak i wszelkich skutków wyroku ewentualnie już wydanego; jeżeli natomiast takie odwołanie nastąpiło dopiero po dokonaniem ogłoszeniu choćby nieprawomocnego jeszcze wyroku, wówczas uważać to można w zasadzie (§ 503) tylko za podstawę do złagodzenia kary przez wyższą władzę, do której wyrok ten dostał się w drodze odwołania.

Wskutek przedawnienia.

§ 531. Wskutek przedawnienia gaśnie przewinienie i kara, jeżeli winowajca licząc od chwili popełnienia karygodnej czynności albo w wypadku, jeżeli wskutek tego znajdował się w śledztwie, od chwili wydania wyroku, którym prawomocnie go uwolniono, nie znajdował się w śledztwie w jednym z tutejszych sądów karnych w ciągu czasokresu niniejszą ustawą

oznaczonego. Przedawnienie przerywa się zatem, jeżeli przeciw sprawcy jako obwinionemu wydano wezwanie, nakaz sprowadzenia albo nakaz przyaresztowania albo przyaresztowano, albo za pomocą pogoni, lub listów gończych go ścigano.

Przytem jednak sprawca, chcąc korzystać z przedawnienia:

a) nie powinien mieć z występku albo przekroczenia żadnej więcej korzyści, musi dalej:

b) o ile na to natura czynności karygodnej dozwala, wynagrodzić szkodę, który to warunek nie jest zatem wymagany przy wysłankach i przekroczeniach przeciw bezpieczeństwu czci i

c) w czasokresie naznaczonym do przedawnienia nie może się dopuścić ani zbrodni występku ani przekroczenia.

Czas przedawnienia występków i przekroczeń.

§ 532. O ile w ustawie przy poszczególnych wypadkach nie ustalono osobno krótszego czasokresu dochodzenia prawa skargi, wynosi czas przedawnienia występków i przekroczeń, za które naznaczono w ustawie jako najwyższą karę areszt pierwszego stopnia bez zaostrenia albo pieniężną karę do 100 zł. trzy miesiące; gdzie naznaczono areszt pierwszego stopnia z zaostreniem albo karę pieniężną do 400 zł. sześć miesięcy; we wszystkich innych cięższą karą zagrożonych występkach i przekroczeniach tudzież tam, gdzie ustanowiono jako karę utratę praw i upoważnień, cały rok.

Dodatek.

Ustawa z 17. grudnia 1862, l. 8 dpp. z r. 1863.

dotycząca niektórych uzupełnień ustawy karnej powszechnej i wojsk.

Art. I. Zbrodni zdrady głównej oznaczonej w § 58 ust. b. powszechnej ustawy karnej staje się przede wszystkim również ten winnym, kto przedsięwzieże coś takiego, co jest skierowane ku gwałtownej zmianie ustroju państwa.

Art. II. Kto publicznie albo wobec więcej ludzi albo w drukach, rozpowszechnianych pismach lub obrazowych przedstawieniach usiłuje podburzyć do wzgardy albo nienawiści dla ustroju państwa, staje się winnym zbrodni naruszenia publicznego spokoju i ma ponieść karę oznaczoną w § 65. powszechnej ustawy karnej.

Art. III. Kto publicznie albo wobec więcej ludzi albo w drukach, rozpowszechnianych przedstawieniach obrazowych albo w pismach usiłuje kłamstwami, wyszydzaniami, nieprawdziwymi twierdzeniami lub przekręcaniem faktów podburzyć innych do nienawiści lub wzgardy dla jednej z obu izb rady państwa albo dla sejmu, staje się winnym występku przewidzianego w § 300 powszechnej ustawy karnej i ma być ukarany aresztem od jednego do sześciu miesięcy.

Art. IV. Kto jedną z wymienionych w art. III. napaści skierowuje przeciw armji albo samoistnemu oddziałowi tejże, staje się winnym tego samego występku i ma być karany aresztem od jednego do sześciu miesięcy.

Ściganie sądowe wdrożyć można tylko za zgodą ministra wojny.

Art. V. Oznaczone w § 487 do 491 następnie w § 496 występki i przekroczenia przeciw bezpieczeństwu czci ścigać należy z urzędu, jeżeli je popełniono przeciw obu izmom rady państwa, sejmowi, władzy publicznej, armji, flocie albo przeciw samoistnemu oddziałowi jednej z obydwu ostatnich.

Do ścigania zniewag przeciw armji, flocie albo przeciw samoistnemu oddziałowi jednej z obu zasięgnąć należy zgody ministra wojny wzgl. marynarki.

Z powodu występkę przeciw bezpieczeństwu czci, karygodnego wedle § 493 u. k. skoro napaść była skierowana przeciw urzędnikowi albo sędzce publicznemu, przeciw wojskowemu albo duchowemu ze względu na tegoż czynności zawodowe, następuje ściganie sądowe nie tylko na żądanie obrażonego, ale także prokurator państwa może w ciągu czasokresu naznaczonego w § 530 u. k. wnieść oskarżenie w interesie publicznym.

Prokurator państwa ma przedtem zapewnić sobie zgodę obrażonego, albo gdyby go nie można było przesłuchać, zgodę przełożonej albo najbliższej władzy wyższej.

Obrażonemu przysługuje prawo przyłączenia się każdej chwili do oskarżenia wniesionego przez prokuratora państwa.

Art. VI. Uchylony § 19 u. z 26. I. 1907 l. 18. dpp.

Art. VII. Kto ogłasza drukiem uchwałę oskarżenia, na podstawie której nie rozpisano jeszcze rozprawy sądowej, albo akt oskarżenia, zanim oskarżenie na rozprawie głównej rozwinięto, kto treść dostarczonych do aktów w toku dochodzeń karno-sądowych dokumentów, zeznań obwinionych, świadków albo

rzeczoznawców ogłasza drukiem przed ukończeniem dochodzeń i zanim z nich podczas rozprawy głównej zrobiono użytek, staje się winnym występku i ma być ukarany karą pieniężną od 100 zł. do 1000 zł.

Art. VIII. Kto z powodu będącej jeszcze w toku rozprawy karnej pozwala sobie roztrząsać siłę środków dowodowych, stawiać domysły co do wyniku, na opinię publiczną wyrzeć wpływ wyprzedzający orzeczenie sądu, staje się winnym występku i ma być zasądzony na areszt od jednego do trzech miesięcy.

Art. IX. Każda w drukach opublikowana wiadomość o planie i kierunku wojskowych operacji armji albo floty, o ruchach, sile i miejscu ustawienia wojsk i okrętów, o stanie twierdz, wreszcie o przechowaniu albo transporcie wojennych potrzeb, stanowi, jeżeli z charakteru tychże albo z zachodzących okoliczności można poznać, że wskutek tego mogłyby interesy państwa być zagrożone, albo jeżeli wydano osobny zakaz takich zawiadomień, o ile nie orzeczono, że w tem się mieści czynność cięższą karą zagrożoną, występki, za który należy ukarać winnego karą pieniężną od 100 zł. do 1000 zł. natomiast podczas wojny już wybuchłej albo bezpośrednio już zagrażającej aresztem od czternastu dni do trzech miesięcy.

Przepis ten nie ma zastosowania do zawiadomień ogłaszanych w dziennikach urzędowych.

Ustawa z 15. listopada 1867 l. 131 dpp.
zmieniające niektóre postanowienia powszechnej ustawy karnej i innych w związku z nią będących zarządzeń.

§ 5. W przyszłości żadne karnosądowe zasą-

dzenie nie może pociągać za sobą utraty albo ograniczenia cywilnej zdolności do działania ze strony zasądzonego i w ślad zatem pozbawia się mocy prawnej zawarte w § 27. lit. b. ustawy karnej z 27. maja 1852 l. 117 dpp. zarządzenie tudzież odnoszące się do tego przepisy powszechnej księgi ustaw cywilnych (§ 61, 574 i 868).

§ 191, 254 i 281 powszechnej księgi ustaw cywilnych zmienia się w ten sposób, że kwestję, czy zasądzenie karnosądowe ma dla zasądzonego pociągać za sobą utratę opieki lub sądowej kurateli tudzież niezdolność do objęcia jednego z tychże urzędów, rozstrzygnąć ma sąd opiekuńczy albo kuratelarny w każdym wypadku oszustwa i uczestnictwa w kradzieży i sprzeniewierzeniu wedle swego uznania.

§ 6. Od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy tylko zasądzenie za zbrodnię tudzież za przekroczenie kradzieży, sprzeniewierzenia, oszustwa i uczestnictwa w kradzieży i sprzeniewierzeniu (460, 461, 463, 464 u. k.) pociąga za sobą połączoną na mocy powszechnej ustawy karnej z 27. maja 1852 l. 117 dpp. albo innych przepisów ustawowych z zasądzeniem na karę, utratę szlachectwa, orderów i odznak honorowych, tytułów publicznych, stopni i godności akademickich, wszelkiego państwowego albo innego publicznego urzędu krajowego lub gminnego i służby, adwokatury, notarjatu, agencji publicznej albo zastępstwa stron przed władzami publicznymi, udziału w reprezentacjach gminnych albo innych zgromadzeniach powołanych do zawiadywania sprawami publicznymi, odjęcie wszelkiej pensji, prowizji, zasiłku na wychowanie albo innych poborów.

Niezdolność do uzyskania powyższych zaszczytów i uprawnień kończy się z odbyciem kary przy zasądzeniu za zbrodnię:

1) z § 58 lit. b i c, u. k. i art. I. u. z 17. grud. 1862, l. 8 dpp. z r. 1863;

2) z §§ 60 i 61 u. k. o ile czynności te nie odnoszą się do wypadku § 58 lit. a i z rozp. min. z 26. kwiet. 1854, l. 107 dpp.;

3) z § 65 u. k. o ile zbrodnia ta nie dotyczy osoby cesarza i z art. II. u. z 17. grud. 1862;

4) z § 66 u. k.

5) z §§ 68, 69, 73 i 80 u. k. o ile wymienione tam zbrodnie polegają na politycznych pobudkach;

6) z §§ 76, 78 i 80 u. k.

7) z § 143 ust. II. i 157 ust. II. u. k.

8) z §§ 158, 163 i 164 u. k.

9) z §§ 212, 214 i 217 u. k. o ile określona w nich pomoc zbrodniarzom dana nastąpiła co do zbrodni wyżej pod 1 do 8 wymienionych.

Natomiast co się tyczy innych skutków niekorzystnych, które oprócz kar głównych i ubocznych połączone są z karnem orzeczeniem już na mocy ustawy karnej i innych przepisów, prawnych o ile ich sędzia wyrażnie orzekać nie potrzebuje, to one przy wyliczonych wyżej zbrodniach dalej przy występkach i przekroczeniach z wyjątkiem przypadków zawartych w §§ 460, 461, 463 i 464 u. k. już nadal wcale miejsca nie mają.

W razie zasądzenia za inne, niż w drugim ustępie tego paragrafu wyliczone zbrodnie, ustaje niezdolność do uzyskania wspomnianych w pierwszym ustępie tego paragrafu zaszczytów i uprawnień,

a nadto ustają inne w ustępie trzecim tego paragrafu wymienione skutki szkodliwe z upływem lat dziesięciu, je eli winowajca był zasądzony najmniej na pięcioletnie więzienie, w innym zaś razie po upływie pięciu lat, natomiast przy zasądzeniu za przekroczenie z § 460, 461, 463 i 464 u. k. z upływem trzech lat po skończeniu kary.

§ 7. Wobec tego pozbawia się mocy wszelkie ustawy i rozporządzenia, wedle których niezdolność do uzyskania wymienionych w poprzednim paragrafie zaszczytów i uprawnień wraz z innymi szkodliwymi skutkami trwała dotąd przez całe życie lub miała miejsce także w razie zasądzenia za inne w poprzednim paragrafie nie wymienione czynności karygodnej a nawet połączona była z wyrokami, orzeczeniami i uchwałami załatwiającymi postępowanie karne bez, uznania oskarżonego winnym.

§ 8. Wymienionych w § 6 zaszczytów i uprawnień, o ile wedle tego przepisu traci się je wskutek karno-sądowego zasądzenia, nie odzyskuje się ani przez odcierpienie kary, ani przez upływ czasu określony w tymże paragrafie w ustępie 4.

Ustawa z dnia 21. marca 1918.

o umorzeniu zasądzenia.

§ 1. (1) Osobie zasądzonej, nie karanej przedtem sądownie, zostanie umorzone zasądzenie, jeżeli naprawiła wedle sił szkodę, spowodowaną czynem i do upływu oznaczonego czasokresu nie została ponownie zasądzona.

(2) Wcześniejsze lub późniejsze zasądzenie za występki lub przekroczenie nie stoi jednak na prze-

szkodzie umorzeniu, jeżeli czyn karygodny, stanowiący podstawę tego zasądzenia stosownie do okoliczności jest mało znaczący i nie polega na nieuczciwym sposobie myślenia.

(₃) Umorzenie zasądzenia jest wykluczone, jeżeli wyrok opiewa na karę surowszą niż jednoroczną karę na wolności, chyba że czyn karygodny należy do zbrodni, wyliczonych w drugim ustępie § 6. ustawy z dnia 15. listopada 1867, Dz. u. p. № 131.

§ 2. (₁) Czasokres wynosi:

1. piętnaście lat, jeżeli zasądzonemu uznano winnym zbrodni, chyba, że zbrodnia należy do zbrodni wyliczonych w drugim ustępie § 6. ustawy z dnia 15. listopada 1867, Dz. u. p. № 131;

2. dziesięć lat, jeżeli go zasądzono za jedną ze zbrodni, wyliczonych w drugim ustępie § 6. ustawy z dnia 15. listopada 1867, Dz. u. p. № 131, lub na karę aresztu, przewyższającą sześć miesięcy;

3. pięć lat we wszystkich innych przypadkach.

(₂) Czasokres rozpoczyna się z chwilą, kiedy kara została wykonana lub darowana w drodze łaski.

(₃) Czasu zatrzymania w zamkniętym zakładzie nie należy wliczać do czasokresu.

§ 3. Gdy zasądzenie zostanie umorzone, to zasądzonemu uważa się odtąd za sądownie nie karanego, o ile nie stoi temu na przeszkodzie inne, jeszcze nie umorzone zasądzenie. Nie ma on obowiązku podawania swego zasądzenia na pytania przed sądem lub inną władzą. Prawa osób trzecich, opierające się na zasądzeniu, pozostają nietknięte.

§ 4. (₁) Umorzenie zasądzenia należy zanotować w akcie karnym, w karcie karnej urzędu rejestru

karnego i w zapiskach władz administracyjnych Umorzonego zasądzenia nie wolno wписыwać w wygotowaniach karty karnej, ani w świadectwach moralności ani też uwidaczniać w nich w jakikolwiek inny sposób.

(2) Jeżeli karta karna zawiera tylko jedno zasądzenie, a wyrok nie opiewa na karę surowszą niż jednoroczną karę na wolności, to zasądzenia tego, chociażby nie było umorzone, nie należy już wписыwać w wygotowaniach karty karnej i w świadectwach moralności, jeżeli od wykonania kary lub od ułaskawienia upłynęło piętnaście lat.

§ 5. (4) O umorzeniu zasądzenia rozstrzyga trybunał, który orzekał w pierwszej instancji, lub w którego okręgu leży sąd powiatowy, który orzekał w pierwszej instancji.

(2) Prokurator ma na prośbę zasądzonogo, unikając wszelkiego rozgłosu i chroniąc, o ile możliwości, cześć zasądzonogo, zarządzić potrzebne dochodzenia. Jeżeli przy innej sposobności dowie się o faktach, które — nie wymagając dalszych dochodzeń — mogą uzasadnić umorzenie zasądzenia, to ma on z urzędu postawić wniosek na umorzenie.

(3) Sąd rozstrzyga uchwałą na posiedzeniu niejawnem po wysłuchaniu prokuratora. Jeżeli sąd jest zdania, że szkody nie naprawiono jeszcze wedle sił, to przed wydaniem rozstrzygnięcia winien podać zasądzonemu do wiadomości kwotę, którą należy jeszcze zwrócić i wyznaczyć odpowiedni termin do jej złożenia. Przeciw rozstrzygnięciu przysługuje zasądzonemu i prokuratorowi zażalenie. Należy je wnieść do dni trzech i ma ono skutek odraczający.

§ 6. W przypadkach, nie przewidzianych w ustawie, przysługuje zarządzenie umorzenia zasądzenia tylko cesarzowi.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 19. I. 1927 r. 1. D. U. R. P.

o zwolnieniu przedterminowem osób odbywających karę pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 1. sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. № 78 poz. 443), postanawiam co następuje:

Art. 1. Skazani na karę pozbawienia wolności mogą być przedterminowo zwolnieni, jeżeli odbyli już dwie trzecie, najmniej jednak sześć miesięcy wymierzonej kary i przez ten czas prowadzili się dobrze. Skazani na karę bezterminowego (dożywotniego) pozbawienia wolności mogą być przedterminowo zwolnieni, jeśli odbyli nie mniej, niż lat piętnaście.

Przedterminowo zwolnić można także skazanych, którym karę śmierci aktem łaski zamieniono na karę pozbawienia wolności.

Do kary wymierzonej i do kary odbytej nie wlicza się zaliczonego na poczet kary aresztu zapobiegawczego (art. 54 k. k. z r. 1903 — §§ 55a i 266a u. k. z r. 1852—§ 60 k. k. z r. 1871) ani darowanej części kary.

Art. 2. Władza decydująca o zwolnieniu przedterminowem może nakazać zwolnionemu, aby zawiadamiał natychmiast o każdej zmianie swego miejsca pobytu.

Art. 3. Zwolnienie można cofnąć, jeśli zwolniony

źle się prowadzi lub nie wykonywa obowiązku przewidzianego artykułem 2.

W razie cofnięcia zwolnienia nie zalicza się na poczet kary czasu przebytego na wolności.

Karę uważa się za odbytą, skoro od chwili wypuszczenia skazanego na wolność upłynął termin tak długi, jak część kary, której skazany nie odbył, lecz co najmniej roczny, a przy bezterminowem pozbawieniu wolności dziesięcioletni — i w tym okresie zwolnienia nie odwołano.

Art. 4. Przedterminowe zwolnienie zarządza i cofa Minister Sprawiedliwości, który uprawnienia swe w tym zakresie władny jest przekazywać w całości lub w części prokuratorom.

Przed zarządzeniem zwolnienia należy wysłuchać opinii zarządu więzienia.

Decyzja nie ulega zaskarżeniu.

W razie odmowy zwolnienia skazany może zgłosić ponowną prośbę nie wcześniej, niż po upływie sześciu miesięcy od daty zgłoszenia poprzedniej prośby.

Art. 5. Władza policyjna może zarządzić tymczasowo przytrzymanie przedterminowo zwolnionego z poważnych względów bezpieczeństwa publicznego, winna jednak zażądać natychmiast decyzji co do cofnięcia zwolnienia.

USTAWA

z dnia 10. czerwca 1926 Nr. 61 poz. 354 Dz. U. R. P.
O WARUNKOWEM ZAWIESZENIU WYKONANIA KARY NA
OBSZARZE MOCY OBOWIĄZUJĄCEJ USTAWY POSTĘPOWA-
NIA KARNEGO

z dnia 23. maja 1873 roku (austr. Dz. Ust. P. Nr. 119).
w brzmieniu zmienionem dekretem Prez. Rzplitej z 21. V.
1927 № 472 D. U. R. P. poz 424.

Art. 1. Sąd może zawiesić na czas od jednego roku do lat pięciu wykonanie kary pozbawienia wolności, nieprzenoszącej sześciu miesięcy, jeśli ze względu na okoliczności, towarzyszące popełnieniu przestępstwa, charakter i zachowanie się późniejsze skazanego, przypuszczać należy, że wstrzyma się on od popełnienia nowego przestępstwa (warunkowe zawieszenie kary).

Okres zawieszenia kary liczy się od dnia zawiadomienia skazanego o uprawomocnieniu się orzeczenia skazującego i zawieszającego wykonanie kary

Art. 2. Warunkowego zawieszenia wykonania kary nie należy stosować:

1) do osób:

- a) które już poprzednio były skazane na karę więzienia ciężkiego lub zwykłego, jeśli ją mają odbyć w przyszłości lecz bezwarunkowo, albo też ją odbywają, lub już odbyły, chyba że od dnia odcierpienia kary upłynęło lat 5;
- b) co do których sąd orzekł dopuszczalność oddania pod dozór policyjny;

2) do czynów popełnionych w okresie orzeczo-

nego poprzednio zawieszenia kary, jeśli są zbrodnią, umyślnym występkiem, przekroczeniem kradzieży, sprzeniewierzenia, oszustwa, uczestnictwa w kradzieży lub sprzeniewierzeniu, albo przestępstwem takim samem jak to, za które wymierzono karę zawieszoną:

Art. 3. Jeśli stosunki gospodarcze skazanego na to pozwalają, sąd w wypadku warunkowego zawieszenia wykonania kary może polecić skazanemu, aby wyrównał szkodę, zrządzoną przestępstwem w ciągu oznaczonego czasu i do wysokości, określonej w orzeczeniu, warunkowo zawieszającym wykonanie kary.

Art. 4. Sąd zarządzi wykonanie zawieszony kary

1) Jeśli skazany w okresie zawieszenia kary popełni zbrodnię, umyślny występki albo przekroczenie kradzieży, sprzeniewierzenia, oszustwa, uczestnictwa w kradzieży lub sprzeniewierzeniu;

2) Jeśli skazany w tym okresie popełni takie samo przestępstwo jak to, za które go skazano i co do którego zawieszono warunkowo wykonanie kary;

3) Jeśli wyjdzie na jaw, że karę warunkowo zawieszono z obrazą postanowień art. 2.

Sąd może zarządzić wykonanie zawieszony kary w wypadku zawinonego niestosowania się do jego polecenia, wydanego na zasadzie art. 3, a również wówczas, jeśli poza wypadkiem, określonym pod 1. 3, niniejszego artykułu, skazany będzie później bezwarunkowo skazanym z powodu czynu, popełnionego przed rozpoczęciem okresu zawieszenia kary.

Art. 5. Zawieszenie wykonania kary powoduje także zawieszenie wykonania kar dodatkowych, z wyjątkiem konfiskat (utrąty przedmiotów), oraz zawieszenie skutków zasądzenia.

Art. 6. Kara jest darowana, jeśli sąd w ciągu trzech miesięcy po upływie okresu zawieszenia nie zarządzi jej wykonania w myśl art. 4; zarazem są darowane kary dodatkowe i skutki zasądzenia. Konfiskata (utrata przedmiotu) może być jednak wykonana i później, jeśli jest w interesie publicznym.

Jeśli jednak najpóźniej w powyższym okresie trzymiesięcznym wdrożono przeciw skazanemu postępowanie karne z powodu przestępstwa, popełnionego w okresie zawieszenia kary, karę należy uważać za darowaną dopiero wówczas, jeśli sąd nie zarządzi jej wykonania w ciągu trzech miesięcy po prawomocnem ukończeniu postępowania karnego w sprawie o to przestępstwo.

Zawieszenie wykonania kary i jej darowanie nie mają wpływu na dopuszczalność oddania do zakładu pracy przymusowej lub poprawczego.

Art. 7. O warunkowem zawieszeniu wykonania kary orzeka sąd I. instancji, w postępowaniu przed sądem przysięgłych Trybunał sądów przysięgłych, z urzędu lub na wniosek stron. Także sąd wyższej instancji rozpatrujący sprawę, może bądź z urzędu lub na wniosek orzec o warunkowem zawieszeniu wykonania kary, bądź polecić sądowi I. instancji, aby rozważył, czy nie zachodzą ustawowe warunki zawieszenia kary. — Na wniosek lub otrzymane polecenie sąd obowiązany jest wydać orzeczenie.

Orzeczenie zamieszcza się w wyroku. Jeśli zaniedbano uzasadnienia wyroku na piśmie, lub zastąpiono go zapiskiem, należy mimo to sporządzić i dołączyć do aktów uzasadnienie w przedmiocie warunkowego zawieszenia kary.

Orzeczenie będzie objęte osobną uchwałą, jeśli wyjątkowo nie mogło być objęte wyrokiem. W tych wypadkach uchwała będzie wydana po uprawomocnieniu się orzeczenia skazującego na podstawie osobnej rozprawy głównej. Zeznania świadków i biegłych już przesłuchanych będą odczytane; dowód należy jednak powtórzyć, jeśli tego zażąda sędzia, który w wyrokowaniu nie brał udziału.

Orzeczenie o warunkowym zawieszeniu wykonania kary może zapaść tylko na podstawie rozprawy po rozpatrzeniu wykazu z rejestru karnego (karty karnej), oraz wyjaśnieniu wszystkich okoliczności ważnych dla rozstrzygnięcia.

Art. 7 a. Wniosek o warunkowe zawieszenie wykonania kary można przedstawić najpóźniej przed uprawomocnieniem się orzeczenia skazującego, wniosek o warunkowe zawieszenie wykonania kary aresztu zastępczego na wypadek nieściągalności grzywny — najpóźniej w terminie wyznaczonym do dobrowolnego jej zapłacenia.

Wniosek, złożony w terminie, odracza wykonanie kary. Sąd odrzuca wniosek spóźniony; zaskarżenie uchwały nie wstrzymuje wykonania kary.

Sąd nie wyda orzeczenia, zawieszającego z urzędu wykonanie kary, a wniosek złożony w tym przedmiocie odrzuci, jeśli oskarżony lub skazany zbiegł, ukrywa się lub miejsce jego pobytu jest nieznane; zaskarżenie uchwały nie odracza wykonania kary.

Art. 8. Orzeczenie o warunkowym zawieszeniu wykonania kary, zamieszczone w wyroku I. instancji, ulega zaskarżeniu na korzyść i niekorzyść oskarżonego tylko w trybie odwołania; odwołanie na korzyść oska-

rzonego odracza wykonanie kary. Sąd odwoławczy może także zaskarżone orzeczenie uchylić z poleceniem wydania nowego, jeśli obrażono przepisy postępowania (art. 7), istotne w danym wypadku.

Sąd rozpatruje odwołanie na posiedzeniu niejawnem po wysłuchaniu prokuratora, chyba że z innej przyczyny prawnej należy wyznaczyć rozprawę.

Art. 9. Sąd zarządza wykonanie zawieszony kary uchwałą po wysłuchaniu skazanego i oskarżyciela publicznego.

Art. 10. Na żądanie należy wydać skazanemu poświadczenie, stwierdzające darowanie kary i skutków zasądzenia (art. 6).

Art. 11. O uchwałach, powziętych na zasadzie art. 7 i art. 9 zawiadamia się skazanego, oskarżyciela publicznego, a w sprawach z oskarżenia prywatnego także oskarżyciela prywatnego w sposób, określony w §§ 77 i 78 u. p. k.

W ciągu ośmiu dni od tego zawiadomienia można wnieść przeciw uchwale zażalenie do sądu wyższej instancji (w postępowaniu uproszczonem do trybunału I. instancji); jeśli w dniu ogłoszenia uchwały zażądano jej doręczenia. Zażalenie na korzyść skazanego odracza wykonanie kary.

Sąd rozpoznaje zażalenie na posiedzeniu niejawnem.

Art. 12. O uprawomocnieniu się orzeczenia, skazującego i warunkowo zawieszającego wykonanie kary, zawiadamia się skazanego ustnie lub piśmiennie z pouczeniem, od którego dnia liczy się okres zawieszenia; zawiadomienie ustne uwidocznia się w protokole rozprawy lub w osobnym zapisku.

Art. 13. Warunkowe zawieszenie wykonania kary

oraz uchwałę zarządzającą jej wykonanie, należy uwi-
docznic w rejestrze karnym (karcie karnej).

Art. 14. Przepisy niniejszej ustawy należy stosować
odpowiednio na wniosek lub z urzędu także w wypadkach,
w których wykonania kary, orzeczonej przed dniem 15
lipca 1926 r., choćby prawomocnie, jeszcze nie rozpo-
częto. Wniosek odracza wykonanie kary. Sąd, wskazany
w art. 7 orzeka o warunkowem zawieszeniu kary uchwałą
po wysłuchaniu skazanego i oskarżyciela publicznego.

TREŚĆ.

CZĘŚĆ PIERWSZA. — O ZBRODNIACH.

	Strona:
I. O zbrodniach w ogólności § 1—11	3
II. O karaniu zbrodni wogóle § 12—42	7
III. O okolicznościach obciążających § 43—45	16
IV. O okolicznościach łagodzących § 46—47	17
V. O okolicznościach obciążających i łago- dzących § 48—55	18
VI. O różnych rodzajach zbrodni § 56 i 57	21
VII. O zdradzie stanu, obrazie majestatu i za- burzeniu spokoju publ. § 58—67	23
VIII. O powstaniu i rozruchu § 68—75	28
IX. O gwałcie publicznym § 76—100	30
X. O nadużyciu władzy urzędowej § 101—105	40
XI. O fałszowaniu publicznych papierów kre- dytowych § 106—117	44
XII. O fałszowaniu monety § 118—121	46
XIII. O obrazie religji § 122—124	48

	Stron a
XIV. O zgwałceniu, zhańbieniu i innych cięż- kich wypadkach nierządu § 125—133 .	49
XV. O morderstwie i zabójstwie § 134—143 .	51
XVI. O spądzeniu płodu § 144—148 . . .	54
XVII. O porzuceniu dziecka § 149—151 . . .	59
XVIII. O ciężkiem uszkodzeniu ciała § 152—157 .	56
XIX. O pojedynku § 158—165	58
XX. O podpaleniu § 166—170	60
XXI. O kradzieży i sprzeniewierzeniu § 171 do 189	62
XVII. O rabunku § 190—196	69
XXIII. O oszustwie § 197—205b	71
XXIV. O dwużeństwie 206—208	75
XXV. O oszczerstwie § 209—210	76
XXVI. O pomocy udzielanej zbrodniarzom § 211—219	76
XXVII. O zgaśnięciu zbrodni i kar § 223—232 .	80

CZĘŚĆ DRUGA.

O WYSTĘPKACH i PRZEKROCZENIACH.

I. O występkach i przekroczeniach wogóle i o ukaraniu tychże § 233—239	84
II. O karach za występki i przekroczenia wogóle 240—268	86
III. O karaniu nieletnich § 269—273	96
IV. O różnych gatunkach występków i prze- kroczeń § 274—277	98
V. O występkach i przekroczeniach przeciw publicznemu spokojowi i porządkowi § 278—310	99

VI. O przekroczeniach przeciw zakładom i urządzeniom publiczn. dotyczącym powsz. bezpieczeństwa § 311—330	. 112
VII. O przekroczeniach przeciw obowiązkowi urzędu publicznego § 331—324	. 132
VIII. O występkach i przekroczeniach przeciw bezpieczeństwu życia § 335—392	. 123
IX. O występkach i przekroczeniach przeciw zdrowiu § 393—408	. 138
X. O innych przekroczeniach naruszających bezpieczeństwo ciała albo jemu zagrażających § 409—433	. 140
XI. O występkach i przekroczeniach przeciw bezpieczeństwu własności § 434—486	. 147
XII. O występkach i przekroczeniach przeciw bezpieczeństwu czci § 487—499	. 162
XIII. O występkach i przekroczeniach przeciw moralności publicznej § 500—525	. 167
XIV. O zgaśnięciu występków i przekroczeniach i kar za nie § 526—532.	. 173

DODATEK:

I. Ust. z 17. XII. 1862 l. 8 dpp. ex 1863	. 176
II. Ust. z 15. XI. 1867 l. 131 dpp.	. 178
III. Ust. z 21. III. 1918 l. 10 dpp. o umorzeniu zasądzenia	. 181
IV. Rozp. Prez. Rzplitej z 19. I. 1927 o przedterminowym zwolnieniu	. 184
V. Ustawa o warunkowym zawieszeniu kary (znowelizowana) z 10. II. 1926 № 61 poz. 254 D. U. R. P.	. 186

Dra MAKSYMILJANA BODEKA

WE LWOWIE, UL. BATOREGO 14.

POLSKA PROCEDURA KARNA.

E. WIELICZKOWSKI: Ustawa hipoteczna.

E. WIELICZKOWSKI: Procedura cywilna austr. z nowelami.

Dr. A. LANIEWSKI i K. SOBOLEWSKI: Ustawy karne dodatkowe.

Ustawa wékslowa i czekowa.

F. KONIECZNY: Ustawa cywilna austriacka wyd. III.

Dr. A. LANIEWSKI: Patent niesporny i ust. dodatkowe.

Dr. A. LANIEWSKI: Ustawa konkurs., ugodowa i zaczepna.
Przyjaciel adwokata (Zbiór czasokresów i teryf).

Dr. J. REINHOLD: Ustawa austr. o pomocnikach handlowych.
Polska ustawa łowiecka.

Dr. J. GOTTESMANN i Dr. M. RAPPAPORT: Wzory egzekucyjne i konkursowe (dla adwokatów).

Dr. J. GOTTESMANN i Dr. A. WIEDER: Ustawa o ochronie lokatorów z orzeczeniami. Wyd. II. rozszerzone.

Ustawa o ustroju sądów powszechnych.

B. LUKOMSKI: Służba śledcza i taktyka kryminalna.

W. MARGUERITTE: Grzech.

ACHMED ABDULLAH: Złodziej z Bagdadu.

CLAUDE FARRERE: Bitwa pod Cuszimą.

H. ZBIERZCHOWSKI: Stepowa panienska.

H. ZBIERZCHOWSKI: W paryskim wirze. (powieść)

CONAN DOYLE: W sieci spisku, powieść krym.

E. AMICIS: Serce.

D. MEREŻKOWSKI: Juljan Apostata.

K. OTERO: Wspomnienia awanturnicy.

SVEN ELVESTAD: W szponach demona, pow. krym.

SVEN ELVESTAD: Krzyk w nocy, pow. krym.

J. VERNE: Wśród dzikich plemion Buchary (2 tomy).

J. VERNE: Robinson amerykański.

J. VERNE: W płomieniach indyjskiego buntu, (2 tomy).

J. VERNE: Archipelag w płomieniach.

Dr. BIRD: Duch puszczy.

J. F. COOPER: W dziewczęcych prerjach Ameryki.

E. A. POE: Przygody Artura Gordona Pyma.

JACHOWICZ i KRASZEWSKI: Bajki wierszem i prozą.

Ł. KONCEWICZ: Słownik łacińsko-polski.

M. ROSCISZOWSKI: Dobry ton.

Dr. A. BEREZOWSKI: Starszy radca skarbu: Czy chcesz być
sprawiedliwie opodatkowanym? Cz. I. podatek przemysłowy
Cz. II. podatek dochodowy, Cz. III. Należności i cla.

Wyłączne zastęstwo firm K. GRAESER i H. MANZ w Wiedniu.